Barcelona Economia

Juny de 2015 | núm. 87

Indicadors econòmics de Barcelona i de la regió metropolitana

Barcelona Economia és un lloc web de l'Ajuntament de Barcelona on es fa un recull i una valoració del comportament dels principals indicadors de conjuntura econòmica de Barcelona i del seu entorn metropolità.

http://barcelonaeconomia.bcn.cat
barcelonaeconomia@bcn.cat

Departament d'Estudis i Programació
Gabinet Tècnic de Programació
barcelonaeconomia.bcn.cat

Ajuntament de Barcelona

Síntesi de la conjuntura

L'evolució d'una bona part dels indicadors d'activitat econòmica de la ciutat i regió metropolitana sembla confirmar que la recuperació econòmica es va consolidant lentament. Segons els resultats provisionals del PIB, aquesta millora es va estenent a tot el país.

L'economia de la ciutat encara els darrers mesos de 2014 amb prou senyals positius com per poder parlar de lleu reactivació de l'activitat econòmica. Una reactivació que, de manera igualment selectiva, es palesa també a la resta del país. L'activitat turística, juntament amb alguns segments del terciari i una bona part de la industrial, són els principals motors d'aquest incipient revifament. La resta, incloent la majoria dels serveis públics, ha aconseguit estabilitzar els seus volums d'activitat. Pel cantó de la demanda, ha estat determinant la consolidació del canvi de signe de la despesa privada en consum i la recuperació sostinguda de la inversió en béns d'equipament.

Un dels punts febles d'aquest procés de recuperació de la conjuntura econòmica és la controvertida incidència que té en el mercat de treball. Efectivament, ha augmentat la contractació –a canvi de més precarietat-, el nombre d'ocupats s'ha estabilitzat repuntant lleument a l'alça i les xifres d'atur es van reduint. Moviments en la direcció esperada però d'escassa entitat. Tot apunta al manteniment d'un elevat grau de desconfiança en la solidesa de la reactivació i a un cert repunt de l'ocupació irregular.

Dades i anàlisi

- Barcelona en el context econòmic espanyol i mundial
  - L'economia espanyola en el context econòmic internacional
  - La conjuntura econòmica de Barcelona
- Evolució de l'economia de Barcelona 2013

Barcelona en el context econòmic espanyol i mundial

S'estima que l'economia mundial ha tancat 2014 amb una taxa de creixement similar a la d'un any abans, lleument per sota del 3,5%. Com ja és habitual, ha estat un creixement molt desigual entre les economies emergents i les desenvolupades. En el ben entès que no són grups homogenis, les primeres han avançat prop d'un 4,5% en conjunt mentre que les segones ni tan sols han assolit el 2%.

Els avanços de resultats del darrer trimestre de 2014 han posat de manifest les dificultats que afronta l'economia mundial per poder augmentar el seu ritme de creixement. Al desacoblament de les principals economies mundials –Estats Units creix amb la força que li manca a la UE mentre que Japó s'esforça per sortir de l'estancament- s'hi afegeix la lenta i silenciosa desacceleració del creixement xinès. El resultat ha estat una demanda global per sota de les expectatives que ha forçat a la baixa les cotitzacions del petroli i els seus derivats i també d'una bona part dels inputs bàsics per a la producció manufacturera. En conseqüència, la relativa atonia del creixement a les principals economies mundials incideix negativament en l'evolució de les emergents. Especialment de les més dependents de l'exportació de petroli i primeres matèries.

De cara a 2015 no s'esperen canvis significatius que puguin alterar la tendència lleument expansiva de l'economia mundial. En termes agregats, es preveu una lleu reactivació del creixement a la majoria de les economies més desenvolupades i una suau desacceleració del ritme de creixement a l'agregat de les emergents i en procés de desenvolupament. L'economia russa pot ser la gran excepció i patir una nova recessió.

Dades i anàlisi

- L'economia espanyola en el context econòmic internacional
- La conjuntura econòmica de Barcelona

L'economia espanyola en el context econòmic internacional

Una síntesi dels principals indicadors econòmics

	Estats Units			Unió Europea			Espanya		
	II.14	III.14	IV.14	II.14	III.14	IV.14	II.14	III.14	IV.14
PIB variació anual real (%)	2,6	2,7	2,4	1,3	1,3	1,3	1,2	1,6	2,0
Demanda nacional aportació al creix PIB (%)	2,7	2,7	3,0	1,5	1,1		2,3	2,6	2,7
Demanda externa aportació al creix PIB (%)	-0,1	0,0	-0,6	-0,2	0,2		-1,1	-1,0	-0,7
Indicador Clima Econòmic índex 1990-2012=100	100,3	100,4	100,4	106,3	104,6	104,1	102,4	103,6	104,3
Producció industrial variació anual (%)	4,2	4,7	4,5	1,3	0,6	0,4	2,4	0,6	0,0
Població ocupada variació anual (%)	1,4	1,5	2,2	0,4	0,6		1,0	1,7	2,4
Taxa d'atur (%) de la població activa	6,2	6,1	5,7	10,3	10,1	10,0	24,5	23,7	23,7
Preus de consum variació anual (%)	2,1	1,7	0,8	0,7	0,4	-0,1	0,1	-0,2	-1,0
Exportacions variació anual (%)	-1,4	4,5	10,0	1,2	2,5	4,5	-2,1	4,2	4,4
Importacions variació anual (%)	-0,4	3,5	12,9	0,8	0,1	-0,5	3,9	7,1	4,8

Notes: Als Preus de consum, les dades corresponen al darrer mes del trimestre. En l'Índex de Clima Econòmic, les dades d'Estats Units corresponen a l'Indicador Compost Avançat. Les dades d'Exportacions, Importacions i Població Ocupada de la UE corresponen a la zona euro. En cursiva, les dades provisionals i les estimades.
Font: INE i Ministerio de Economia y Hacienda.

Els resultats provisionals del PIB corresponents al darrer trimestre de 2014 confirmen el procés de recuperació de la trajectòria expansiva que viu l'economia espanyola. Alhora, el creixement al conjunt de la UE es mostra menys dinàmic, especialment a la zona euro. La davallada del preu del petroli i l'anunci d'una política monetària més expansiva, han estat determinants per tancar l'any amb un impuls renovat i encarar 2015 amb més confiança. Nord-Amèrica ha liderat, un any més, el creixement de les economies més avançades.

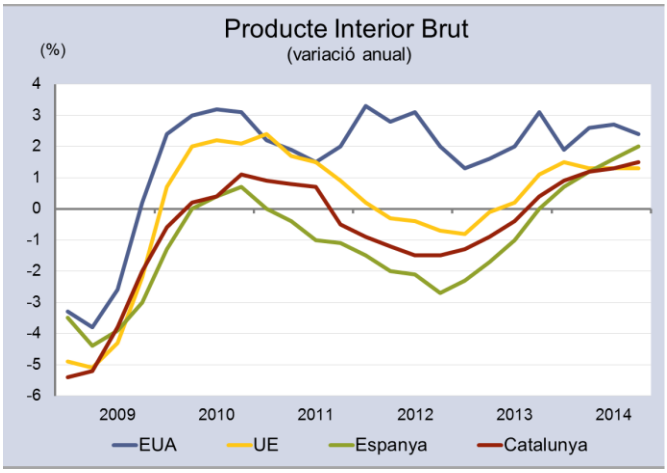

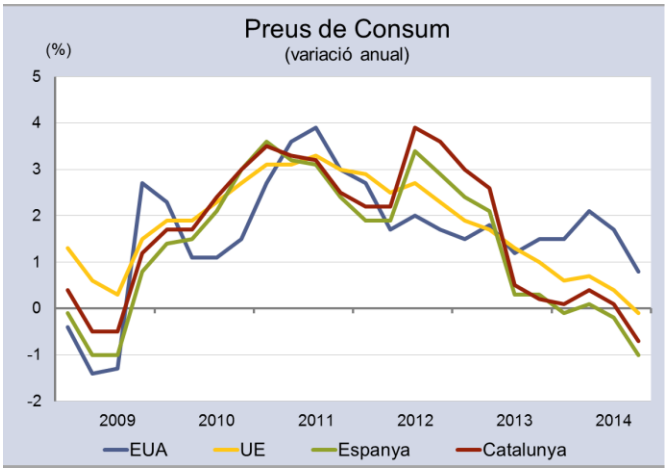

Segons els primers avanços corresponents a la variació del PIB del quart trimestre de 2014, el lleu repunt de la trajectòria expansiva a l'àmbit de la UE –una dècima percentual- és imputable, bàsicament, a Alemanya i Espanya, que han registrat creixements del 0,7% en relació amb el trimestre precedent. Per a les restants grans economies s'estima un 0,5% a Gran Bretanya i un 0,1% a França, mentre que l'economia italiana es manté estancada. En termes de mitjana anual, l'economia de la UE ha crescut lleument per sobre de l'1%, superant el de la zona euro. Novament les economies alemanya i espanyola –amb variacions de l'ordre de l'1,5%- es revelen com els motors del creixement a la zona euro i, juntament amb Gran Bretanya –amb un creixement que supera el 2,5%-, del conjunt de la UE. França, que avança unes poques dècimes percentuals, i especialment Itàlia, que acumula un any més de recessió, es despengen del grup més dinàmic

Malgrat aquest repunt de darrera hora, el ritme de creixement de la UE continua, ara per ara, lluny d'equiparar-se al dels Estats Units que, gràcies al manteniment d'una política monetària extraordinàriament expansiva i a una creixent autosuficiència energètica, està aconseguint mantenir un ritme de creixement al voltant del 2,5% anual sense generar tensions inflacionistes. Es tracta d'un creixement recolzat en una activitat industrial a l'alça, escorat cada cop més en la demanda interna i suficient per a generar ocupació i reduir la taxa d'atur fins a cotes inferiors al sis per cent. Les previsions

a curt termini són moderadament expansives amb la incertesa de comprovar si el fons és prou sòlid com per no notar en excés la progressiva retirada d'estímuls que té prevista la Reserva Federal.

Al conjunt de la Unió Europea els punts d'atenció són ben diferents. Potser l'aspecte més positiu sigui que s'ha superat l'atonia dels trimestres centrals de 2014. La demanda interna mostra senyals de reactivació, alhora que l'externa manté la seva contribució positiva al creixement del PIB. Sembla que l'impacte sobre l'economia europea derivat del conflicte ucraïnès i de la desacceleració d'algunes de les economies emergents més importants s'ha vist compensat per l'abaratiment del petroli, la depreciació de l'euro i el canvi d'expectatives propiciat per l'anunci del BCE d'aplicar una política monetària més expansiva que afavoreixi la disponibilitat de crèdit assequible i freni la deriva deflacionista dels preus de consum. L'evolució de la producció industrial i també la de l'indicador de clima econòmic, per no parlar de l'atonia del mercat laboral, són un bon reflex del clima d'ensopiment en el que s'ha mogut l'economia europea durant la major part de 2014. Creixement econòmic feble i taxes d'inflació especialment baixes no són pas el còctel desitjable per a una economia que ha de gestionar un volum de deute públic que creix dia a dia.

Pel que fa a l'economia espanyola, l'avanç interanual del dos per cent del darrer trimestre de 2014 allarga i sembla consolidar la trajectòria expansiva del PIB. Una millora recolzada exclusivament en la demanda interna, amb un protagonisme força repartit entre consum i inversió, majoritàriament privats. La demanda externa, tot i el creixement sostingut de les exportacions, tanca l'any drenant producció a l'economia espanyola com a conseqüència del dinamisme de les importacions. Una situació que reprodueix la imperant durant la fase més expansiva de l'economia espanyola prèvia al daltabaix de 2008 i que hauria d'alertar de la solidesa i sostenibilitat d'aquesta trajectòria tan expansiva. Especialment perquè es tracta d'un creixement que es nodreix parcialment d'un dèficit públic que, si bé sembla relativament contingut, és excessiu.

Barcelona, 27 de febrer de 2015

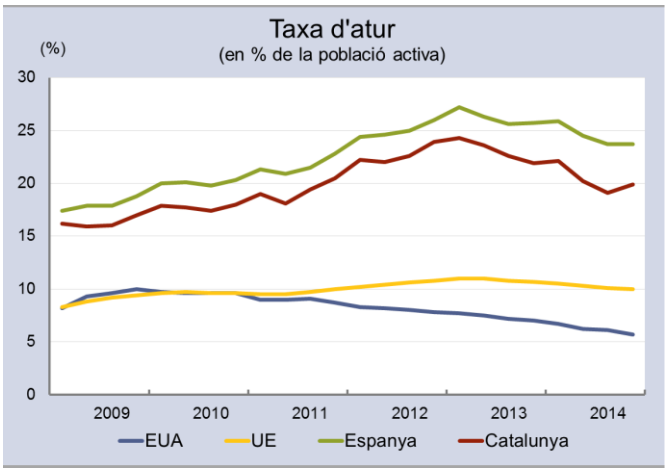

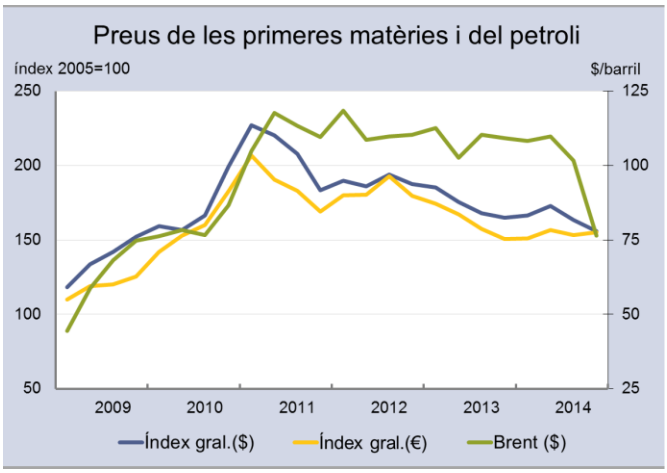

La conjuntura econòmica de Barcelona

Una selecció d'indicadors de conjuntura de Barcelona i del seu entorn

	Període	Valor absolut	Variació (%)		
			Interanual	2014/2013	2013/2012
Població activa	1r.tr.15	780.000	-3,9	-1,7	-3,6
Ocupats afiliats Seg. Social	mç. 15	1.001.690	2,8	2,3	0,2
Contractes laborals	mç.15	76.640	14,9	9,1	0,8
Aturats registrats	mç. 15	99.768	-7,4	-8,0	-4,0
Passatgers vols internac. (milers)	1r.tr.15	5.126	8,1	8,9	5,8
Passatgers de creuers	mç.15	85.240	-15,8	-9,0	7,9
Estrangers/Total turistes (%)	1r.tr.15	74,6	--		
Pernoctacions hoteleres (milers)	gn-fb.15	1.946	6,0	3,7	3,5
Mercaderia port (milers tones)	mç.15	3.736	1,5	9,1	0,1
Llicències d'obres. Sostre (m2)	1r.tr.15	97.749	-12,9	15,6	4,3
Habitatges iniciats	4t.tr.14	145	-0,7	7,9	41,3
Licitació oficial a Catalunya (M€)	4t.tr.14	410	152,2	94,1	16,2
Compravenda d'habitatges	gn-fb.15	2.232	24,6	18,2	21,0
Índex Producció Industrial (Catalunya)	gn-fb.15	95,7	-0,2	2,6	6,7
Exportacions (M€) (Catalunya)	nv-ds.14	9.806	6,7	3,1	2,2
Societats mercantils constituides	nv-ds.14	1.184	13,0	2,2	5,0
IPC (província Bcn)	mç.15	--	-0,1	-0,4	0,3
Vehicles matriculats	1r.tr.15	8.659	19,2	14,7	3,2
Preu habitatges 2a. mà (€/m^2)	1r.tr.15	3.263	6,4	5,6	-1,0
Lloguer sostre residencial (€/mes)	2014	688	1,0	1,0	-5,3
Crèdit sector privat (prov Bcn) (M€)	4t.tr.14	217.657	-7,2	-7,2	-4,2

La recuperació de l'economia metropolitana es va consolidant de manera molt lenta. Al menys això és el que es pot interpretar de l'evolució dels diferents indicadors de producció i mercat laboral i el que reflecteix el gràfic adjunt.

Aquesta millora sostinguda de la conjuntura econòmica és extensible també a la resta de Catalunya com posen de manifest els corresponents indicadors sectorials i, amb més retard, l'evolució del PIB. Es tracta d'un canvi de tendència que s'endevina sòlid perquè es recolza en una àmplia i creixent diversitat d'activitats. A l'impuls inicial i en solitari de la indústria exportadora i alguns serveis com ara els lligats al turisme, s'hi ha sumat la construcció –especialment a la capital-, el mercat immobiliari i la major part del terciari de mercat.

Les claus que expliquen aquesta progressiva millora de la conjuntura econòmica han començat a bascular de la demanda externa a la interna. L'augment del nombre d'ocupats juntament amb l'estabilitat dels preus de consum i el baix rendiment que ofereix l'estalvi tradicional, han contribuït a revifar el consum i també la inversió privada. Alhora, aquest canvi en les pautes de consum intern s'ha traduït en un repunt de les importacions. Un moviment que, sumat a la desacceleració del creixement de les exportacions, frena el procés de correcció del dèficit de la balança comercial amb l'exterior. D'altra banda, no es pot esperar gaire més del binomi euro/petroli. El relleu la pres la disponibilitat de capitals a baix cost. En tot cas, les bases exògenes en les que s'ha de recolzar la recuperació de l'economia metropolitana estan ja posades i difícilment seran més favorables.

A la producció industrial, bàsica per a consolidar la represa de l'economia metropolitana i dotar de contingut el tan publicitat canvi de model econòmic, li costa mantenir l'impuls esgrimit durant la major part del darrer bienni. La renascuda demanda interna no sembla que tingui encara la solidesa ni la confiança suficient per liderar el creixement de l'economia. Especialment si es valora la magnitud de la davallada prèvia, la posició de sortida i els incentius directes i indirectes que la nodreixen. L'accés al crèdit continua sent molt selectiu i el deute privat un llast molt feixuc tot i el descens del preu del diner.

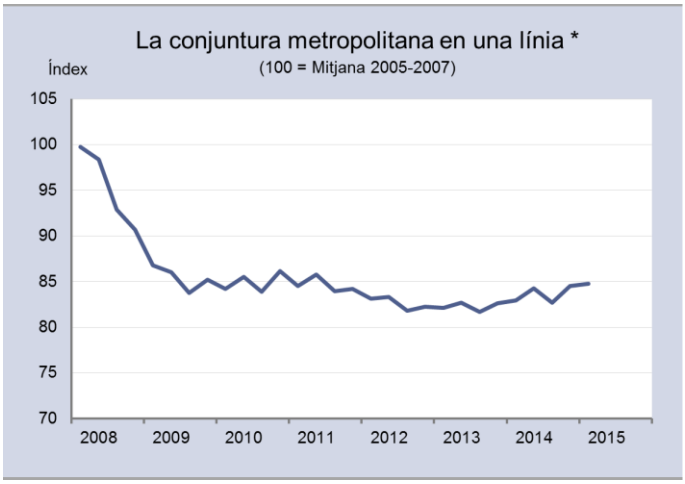

* Representació de l'agregat dels valors trimestrals de P.Activa, Atur registrat, Afiliació a la Seg.Social, Index de Producció Industrial i Productivitat Total de Factors, en relació a un valor inicial.

La construcció i el mercat immobiliari també donen per acabat el procés d'ajustament i comencen a mostrar més senyals positives que negatives. Senyals que convé relativitzar tot i la seva contundència en termes relatius perquè si bé responen a una millora del clima econòmic-financer i laboral, es recolzen en valors absoluts minsos o poc representatius.

Les darreres dades disponibles continuen reflectint un ritme d'activitat ascendent a tots els segments de l'activitat turística amb l'excepció dels creuers, que ha tancat el primer trimestre

d''enguany sense aconseguir redreçar la trajectòria baixista de 2014. Per contra, l'activitat hotelera i l'aeroportuària han començat l'any amb un creixement molt significatiu de la seva activitat.

Les dades d'ocupació i atur confirmen el manteniment de les tendències de 2014. L'atur registrat continua reduint-se a un ritme de l'ordre del 7,5% i ha deixat definitivament enrere la cota dels cent mil ocupats. La contrapartida és un augment moderat i sostingut del nombre d'ocupats afiliats a la Seguretat Social. En aquest cas s'està en el procés de consolidar la cota del milió d'efectius. Dues tendències condicionades per una població activa lleument recessiva i una contractació laboral que aposta per l'ocupació estable però que no rebutja les modalitats més precàries.

Barcelona, 30 d'abril de 2015

Evolució de l'economia de Barcelona 2014

Evolució de l'economia de Barcelona 2014

Des d'aquí podeu accedir al document on es fa un breu repàs del que ha estat l'economia de Barcelona i la seva àrea metropolitana durant l'any 2014, juntament amb una referència al seu context econòmic català, espanyol i europeu.

El més destacable del canvi de tendència que ha protagonitzat l'economia de l'àrea de Barcelona al llarg de 2014 no és la seva intensitat –discreta i semblant a la del seu entorn- sinó que es recolza en una àmplia base del seu teixit productiu. Això li proporciona estabilitat i consistència. Després d'una llarga fase inicial en la que l'activitat exportadora de manufactures i els serveis lligats al turisme han mostrat capacitat i potencial, evitant una davallada més intensa de l'activitat econòmica durant la recent crisi, la progressiva millora dels condicionants externs lligats als mercats financers internacionals han contribuït a fer extensible a la immensa majoria dels sectors econòmics el clima de recuperació del creixement. No és menys cert però, que els estralls que ha provocat la crisi han estat de tal magnitud que aquesta tímida recuperació –rellevant en termes macroeconòmics- es nota poc entre el teixit productiu i els segments de població més afectats per la crisi.

L'economia de Barcelona 2013

Des d'aquí podeu accedir també al document corresponent a l'any 2013.

Activitat industrial

Atenent exclusivament a les dades macroeconòmics, la indústria catalana ha deixat enrere la fase recessiva del bienni 2011-2012. Malgrat el seu limitat pes relatiu, està sent un puntal ferm en la tasca de reprendre el procés expansiu de l'economia.

El PIB industrial metropolità s'encamina a completar el seu primer trienni de creixement sostingut en el que va de segle. Recuperar els volums de producció previs a la crisi de 2008 ja no és una fita tan llunyana, especialment si es confirma la represa de la demanda interna i això contribueix a estendre aquesta trajectòria alcista del conjunt de la indústria a tots els subsectors que la formen. Un altre tret destacat és que el nombre d'ocupats directes en el sector acumula ja un uns quants trimestres de creixement. Notícies positives que convé relativitzar perquè l'augment de la producció s'està produint en un entorn de preus continguts o a la baixa, alhora que l'augment de les exportacions no va acompanyat d'una major presència de productes d'alt valor afegit.

Dades i anàlisi

- Conjuntura industrial
  - Indicadors d'activitat industrial
  - Exportacions industrials
- Clima industrial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona
  - Clima industrial

Conjuntura industrial

El creixement de l'activitat industrial metropolitana s'estabilitza alhora que les exportacions de béns manufacturats continuen a l'alça malgrat la feblesa del creixement de la zona euro.

Les darreres dades disponibles, especialment les referides a les importacions, semblen confirmar que la demanda interna està prenent el relleu a l'externa pel que fa a dinamitzar la producció industrial autòctona. Això permet que el sector manufacturer català continuï mantenint un ritme de creixement moderat i relativament estable. El tomb que ha registrat el mercat laboral del sector es va consolidant, tot i que això no implica que es doni per acabat el procés d'ajustament de la capacitat productiva. Es manté la tendència a la baixa dels preus de sortida de fàbrica. Un reflex de l'evolució dels costos de producció –preus del petroli i primeres matèries- i d'un mercat caracteritzat per l'excés d'oferta. Les restriccions d'accés a nou crèdit bancari per part de les empreses s'estan suavitzant amb lentitud i de manera molt selectiva.

Dades i anàlisi

- Indicadors d'activitat industrial
- Exportacions industrials

Indicadors d'activitat industrial

Indicadors d'activitat industrial (1)

	3r.tr.13	4t.tr.13	1r.tr.14	2n.tr.14	3r.tr.14	4t.tr.14	1r.tr.15
				Catalunya			
PIB industrial (Var. real)	3,8	4,5	3,2	2,4	0,1	0,4	0,6
Índex Producció (IPI)							
-Total	2,6	3,5	3,3	0,3	-0,3	2,9	1,7
- Consum	0,5	3,2	0,9	-0,7	1,1	1,9	0,9
- Equipament	1,9	6,5	8,0	4,8	-3,5	0,1	-1,2
- Intermedis	3,9	3,5	7,1	0,6	3,4	7,7	3,6
- Energia	5,6	0,8	-4,4	-3,2	-8,0	-0,8	3,4
Exportacions de béns	6,5	-2,0	6,0	0,0	3,2	3,1	3,5
Importacions de béns	2,5	5,6	8,8	8,1	10,6	4,8	4,2
Índex Clima (ICI)(2)	-17,8	-13,9	-11,2	-9,3	-7,0	-4,4	-3,6
Índex Preus (IPRI)(3)	0,5	0,3	-1,3	0,1	-1,9	-3,9	-2,8
Cost laboral/treballador	1,6	0,5	0,9	1,4	2,3	1,1	
Afiliats Seguretat Social (3)	-3,3	-2,1	-0,9	0,3	0,5	1,5	2,1
Aturats registrats (3)	-4,4	-6,7	-9,9	-12,0	-11,9	-13,4	-13,8
				Espanya			
PIB industrial (Var. real)	-0,9	-0,5	0,5	1,9	1,5	2,1	
Índex Producció (IPI)							
-Total	0,1	1,7	3,5	0,4	0,8	1,2	1,2
- Consum	-0,1	1,1	4,3	0,3	1,7	1,7	-0,8
- Equipament	2,0	5,6	6,8	-0,3	-2,8	0,9	2,2
- Intermedis	-0,5	1,4	4,4	0,9	3,7	4,0	1,9
- Energia	-0,9	-1,0	-2,1	0,7	-1,7	-3,0	1,8
Exportacions de béns	5,0	0,5	2,5	-2,5	4,5	3,3	1,8
Importacions de béns	3,5	8,2	11,1	7,4	8,8	4,4	2,6
Índex Clima (ICI)(2)	-12,7	-11,7	-9,5	-8,6	-6,5	-6,0	-3,4
Índex Preus (IPRI)(3)	0,1	0,6	-1,5	0,3	-0,9	-3,6	-1,2
Cost laboral/treballador	2,5	1,4	1,0	1,8	1,0	1,4	
Afiliats Seguretat Social (3)	-3,6	-2,3	-0,5	0,1	0,7	1,0	1,7
Aturats registrats (3)	-2,7	-6,3	-9,4	-12,0	-11,5	-10,9	-12,5
Crèdit (saldo viu) (3)	-12,5	-11,9	-11,3	-9,8	-8,1	-12,5	

Notes: (1) Variacions interanuals. (2) Saldos. (3) Dades de final de període.
Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Idescat, INE i Banco de España.

La indústria de l'àrea de Barcelona, i per extensió de Catalunya, s'endinsa en el tercer any consecutiu de creixement moderat del VAB sectorial. Una trajectòria que durant la segona meitat de 2014 va perdre impuls en línia amb la feblesa mostrada per la reactivació de l'economia europea i amb el canvi de cicle que han patit algunes de les principals economies emergents –Brasil com a cas paradigmàtic- i de països exportadors de petroli i primeres matèries. L'exportació de béns manufacturats, enfrontada a la reactivació de les importacions, ha començat a assumir un paper més secundari en la recuperació del creixement de l'economia catalana i espanyola.

Els primers avanços oficials estimen que durant el primer trimestre d'enguany el PIB industrial de Catalunya ha crescut un 0,6% en relació al mateix període de 2014. Una variació que millora molt lleument la corresponent al trimestre anterior però que és sensiblement més feble que la registrada un any abans. Un resultat que, provisionalment, sembla ratificar que la desacceleració patida per l'activitat industrial durant la segona meitat de l'any passat continua més o menys present. L'aparent reactivació de la demanda interna no sembla pas suficient per a compensar la pèrdua de tracció de la demanda externa. La dinàmica observada a la resta d'Espanya és lleument diferent ja sigui perquè l'estructura sectorial és també diferent, ja sigui per una menor dependència del mercat europeu o perquè el canvi de tendència després de la darrera recessió ha estat més recent. Potser per una combinació dels tres factors. Deixant de banda aquests matisos, la realitat que mostren les dades del PIB sectorial és que la indústria catalana acumula nou trimestres consecutius a l'alça. Una trajectòria singular en l'evolució de l'economia del nostre país d'ençà començament de segle.

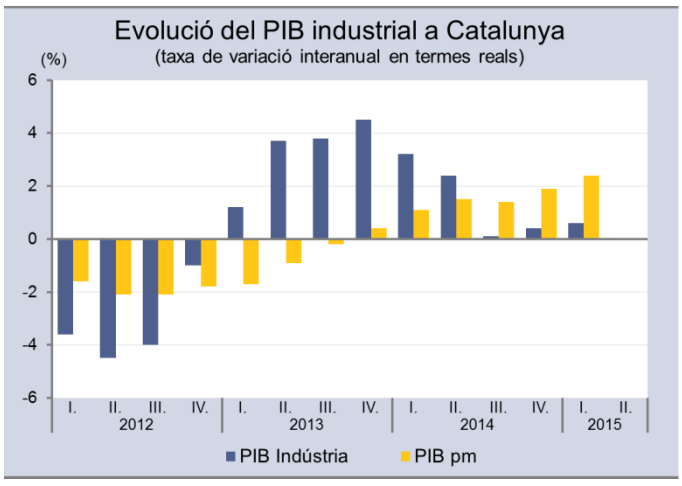

L'estimació que avança de manera provisional que el creixement de la producció industrial està revifant –encara que sigui molt lleument- és especialment ben rebuda perquè sembla donar per superada l'atonia mostrada durant la segona meitat de l'any passat. Un revifament que sembla recolzat en els resultats igualment provisionals de l'Índex de Producció Industrial (IPI). Després d'un tancament de 2014 moderadament expansiu gràcies a la davallada del preu del petroli i altres primeres matèries i a la depreciació de l'euro, la producció industrial catalana ha tancat el primer trimestre d'enguany lleument a l'alça a la majoria d'epígrafs amb l'excepció dels béns d'equipament. Si finalment es confirmen aquests resultats, la recuperació de l'índex general s'haurà produït novament gràcies al dinamisme de la producció de béns intermedis. Contràriament, la producció de béns de consum es mostra més continguda, fent palès que l'anunciada recuperació de la demanda interna de consum és menys sòlida del que aparenta o bé, que s'està satisfent en bona mesura, amb importacions.

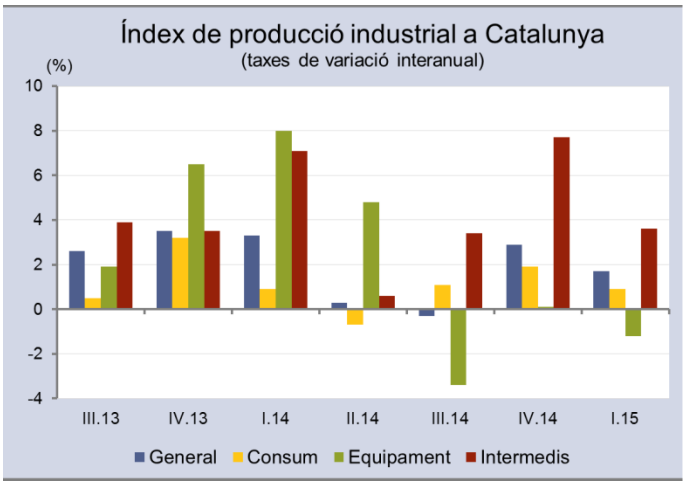

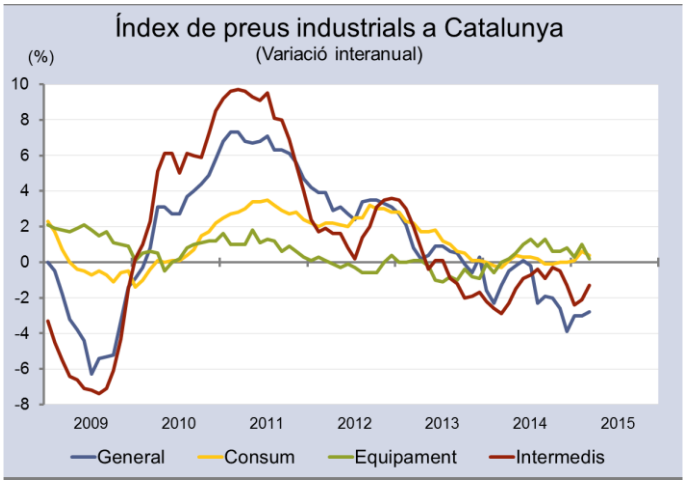

En paral·lel a aquests senyals de moderat revifament de la producció industrial, l'Índex de Clima Industrial (ICI) manté relativament inalterable la seva aposta de millora lleu i sostinguda de l'activitat a curt termini. Semblaria que tant els industrials catalans com també els espanyols confien en què la reactivació de la demanda interna es consolidi i compensi –si més no puntualment- la pèrdua de tremp de la demanda externa. El notable descens dels preus de sortida de fàbrica –relativament puntual i acotat- s'ha d'imputar en primera instància a l'impacte sobre els costos de fabricació del ja esmentat descens del preu del petroli i altres matèries primeres, sense oblidar l'excés d'oferta atesa la feblesa que encara caracteritza una bona part de la demanda. En tot cas, la depreciació de l'euro en relació al dòlar limitarà aquest impacte alhora que afavoreix les exportacions fora de la zona euro.

L'evolució expansiva de l'ocupació sectorial corrobora igualment que la tendència de fons de l'activitat industrial catalana és inequívocament positiva. Sorprèn relativament que l'ocupació directa creixi més que la producció. Esperem que respongui bàsicament a la confiança ben informada dels empresaris de què la recuperació que viu l'activitat industrial té recorregut i s'intensificarà al llarg d'enguany encara que alguns dels factors conjunturals que l'han afavorit aquests darrers trimestres es vagin diluint.

Exportacions industrials

Exportacions de productes industrials Catalunya

Període	Total	Segons contingut tecnològic (milions d'€)				(%) Taxa de cobertura
		Alt	Mitjà alt	Mitjà baix	Baix	
2007	47.226	6.216	24.692	6.446	9.871	66,2
2008	47.663	6.380	23.566	6.882	10.836	71,7
2009	39.047	4.786	18.407	5.532	10.322	78,3
2010	45.525	5.355	21.890	6.855	11.426	77,9
2011	51.247	5.157	25.431	7.882	12.777	82,0
2012	54.204	5.328	27.092	7.811	13.973	91,6
1r.tr.	13.521	1.346	6.870	1.915	3.390	85,3
2n.tr.	13.549	1.320	7.124	1.828	3.277	92,7
3r.tr.	12.870	1.312	6.081	1.887	3.590	91,4
4t.tr.	14.264	1.350	7.017	2.181	3.716	100,3
2013	55.557	5.306	27.835	7.893	14.523	95,3
1r.tr.	13.598	1.375	6.783	1.836	3.605	85,7
2n.tr.	14.246	1.365	7.318	2.072	3.491	97,0
3r.tr.	13.660	1.209	6.696	1.927	3.829	95,2
4t.tr.	14.052	1.358	7.038	2.058	3.598	93,4
2014	56.874	5.581	28.237	7.882	15.174	90,9
1r.tr.	14.046	1.356	7.129	1.890	3.671	93,2
2n.tr.	14.291	1.388	7.278	2.065	3.559	89,7
3r.tr.	13.935	1.314	6.541	1.964	4.117	88,9
4t.tr.	14.602	1.524	7.289	1.963	3.826	92,0

Nota: Les dades dels darrers trimestres són provisionals. Font: Idescat.

Variació (%)	Total	Alt	Mitjà alt	Mitjà baix	Baix	Cobertura
4t.tr.14/4t.tr.13	5,0	15,6	5,4	-0,2	3,4	-1,6
2n.sm.14/2n.sm.13	4,1	12,3	2,2	0,8	6,5	-4,2
2014/2013	3,5	6,1	2,8	1,5	4,9	-4,6
2013/2012	2,5	-0,4	2,7	1,0	3,9	4,1

Les exportacions de productes manufacturats han repuntat lleument durant el darrer trimestre de 2014 i han permès tancar l'any en positiu. Malgrat aquest resultat, la taxa de cobertura sembla que ha tocat sostre per l'efecte de la represa de les importacions.

Després d'un lustre de creixement sostingut de les exportacions de productes manufacturats tot i un entorn econòmic poc favorable i quan sembla que s'han consolidat uns nous màxims anuals per sobre dels 55.000 milions d'euros, la indústria catalana es veu capacitada per continuar augmentant les seves vendes a l'exterior. Els 14.600 milions d'euros en exportacions registrades durant el darrer trimestre de l'any passat superen en un cinc per cent el total exportat durant el mateix període de 2013. Un resultat que ofereix un respir a la pèrdua de dinamisme que van reflectir aquestes dades durant la primera meitat de 2014. L'atonia que ha mostrat el creixement econòmic al conjunt de la UE i les dificultats que afronten algunes de les principals economies emergents no era el millor escenari per aconseguir redreçar aquella trajectòria. Malgrat això, l'evolució del segon semestre ha estat força expansiva i s'ha pogut tancar 2014 amb un nou màxim històric. De cara a 2015, les previsions són més aviat bones gràcies a la cotització de l'euro i del petroli i a les expectatives d'una economia europea en procés de lenta recuperació.

Els resultats provisionals del conjunt de 2014 posen de manifest que el creixement de les exportacions en relació a un any abans respon a l'evolució alcista de tots i cadascun dels segments considerats en funció del contingut tecnològic dels productes exportats. La majoria han assolit taxes de creixement similars a les d'un any abans. L'excepció –i és una bona notícia- és la intensitat amb la que ha crescut el segment de productes que incorporen més valor afegit. Una variació que li ha permès superar l'estancament de 2013 però que no altera substancialment l'estructura de l'exportació catalana recolzada bàsicament en productes amb un contingut tecnològic mitjà alt com ara els productes químics, vehicles, maquinària i equipament elèctric. El segment dels de menys valor afegit –productes alimentaris, tèxtils, fusta i paper- són l'altre gran pilar de les exportacions catalanes de productes manufacturats. Són els que durant la recent llarga crisi han acumulat un creixement més significatiu i van guanyant pes relatiu sobre el total.

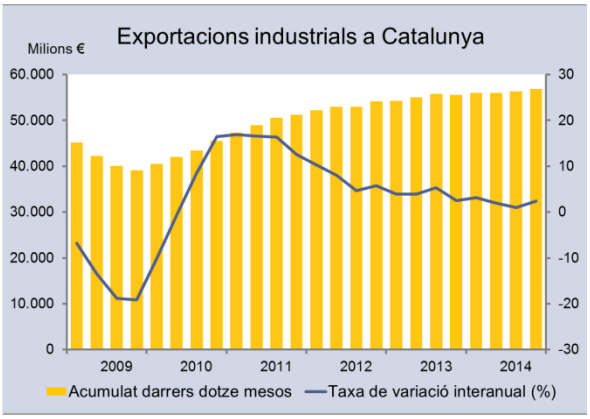

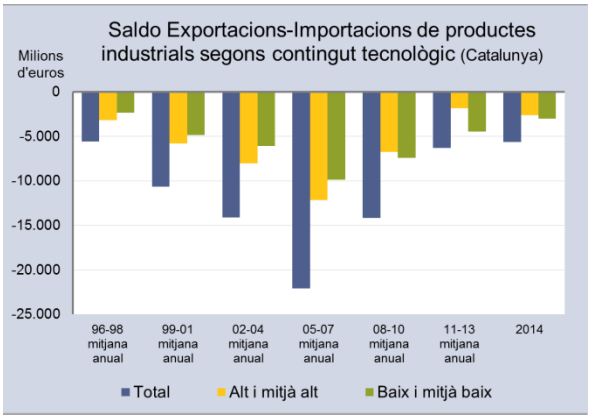

Exportacions per sectors

Exportacions industrials per sectors. Catalunya (2014)

Sectors	Milions d'€	Variació (%) 2014/ 2013	Variació (%) 2013/ 2012
Energia	1.611	21,1	-11,7
Alimentació i begudes	6.965	3,7	1,5
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	5.490	9,4	10,6
Química	14.722	2,1	4,3
Metal·lúrgic	3.706	-3,0	3,4
Maquinària i equipament mecànic	3.808	-0,6	9,4
Maqu. d'oficina, precisió i òptica	799	1,1	-0,2
Equip. elèctric i electrònic	3.725	9,4	0,6
Vehicles i altre mat. de transport	10.224	4,0	-3,8
Resta sectors i no classificat	7.718	0,3	-13,1

Nota: Dades provisionals.
Font: Idescat

La recuperació de les importacions manufactureres després de dos anys d'atonia coincideix amb una fase de creixement feble de les exportacions catalanes de productes equivalents. El saldo negatiu d'aquesta part de la balança comercial catalana s'estabilitza.

El moderat augment de les exportacions catalanes durant 2014 té la virtut d'haver-se recolzat en un ampli ventall de sectors manufacturers. Només el Metal•lúrgic i el de Maquinària i equipament mecànic, que un any abans s'havien mostrat més dinàmics que la mitjana, s'han mantingut al marge i no han pogut reeditar els resultats de 2013. La Química, el Tèxtil i confecció i l'Equipament elèctric i electrònic mereixen una menció a banda per la intensitat i la continuïtat de les seves respectives trajectòries alcistes. També s'ha de remarcar el canvi de tendència que s'albira en l'exportació de vehicles i altre material de transport.

Anant al detall de l'evolució per àrees geogràfiques de destinació de les exportacions, s'accentua el paper determinant del conjunt de la UE gràcies a l'augment de les vendes al Regne Unit, Portugal, Itàlia i Alemanya. El mercat francès, el de referència per a les exportacions catalanes, continua perdent protagonisme. Evolucionen clarament a la baixa per segon any consecutiu les exportacions a l'Europa no comunitària. També evolucionen a la baixa les vendes als mercats americans –amb l'excepció del d'Estats Units- i xinés. Una variació que contrasta amb l'augment registrat al japonès. Les vendes a la resta d'Àsia i al continent africà mostren una trajectòria lleument alcista i van guanyant quota de mercat. Uns resultats que, en conjunt, no han contribuït massa a la diversificació de les àrees geogràfiques de destinació de les exportacions catalanes. Un tret que pot canviar a mitjà termini amb la depreciació de l'euro.

Exportacions per països i àrees. Catalunya (2014)

Països / Àrees	Milions d'€	Variació (%) 2014/ 2013	Variació (%) 2013/ 2012
Alemanya	6.917	6,0	0,7
França	9.865	0,3	-3,1
Itàlia	4.893	6,1	-4,6
Portugal	4.108	13,1	7,3
Regne Unit	3.688	14,5	9,2
Resta UE	9.469	7,2	1,3
Total UE	38.940	6,3	0,6
Resta Europa	4.777	-15,9	-10,9
Total Europa	43.717	-3,2	-1,3
Estats Units d'Amèrica	1.777	7,0	-2,3
Resta d'Amèrica del Nord	187	-4,1	5,8
Amèrica Central i del Sud	3.909	-1,9	5,1
Total Amèrica	5.872	-1,7	3,0
Xina	1.045	-6,5	9,5
Japó	721	19,6	4,3
Resta del món	8.862	4,7	3,3
Total exportacions	60.217	3,1	0,2

Nota: Dades provisionals.
Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Idescat.

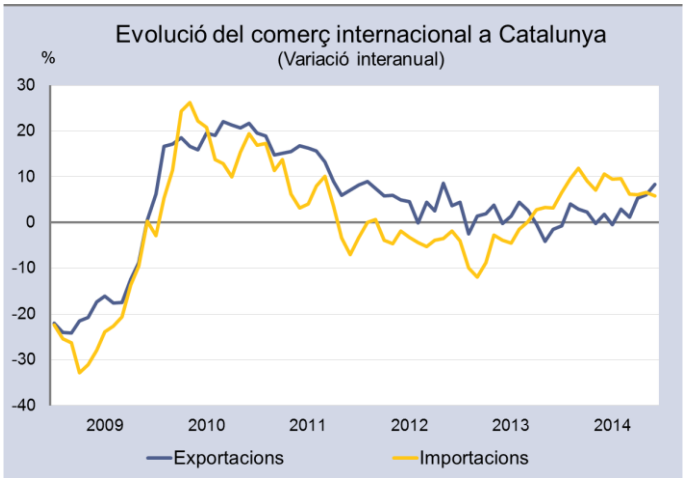

Clima industrial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona

La millora de la conjuntura industrial es va generalitzant i consolidant tant a Catalunya com a la resta d'Espanya. Una tendència que contrasta amb el relatiu estancament que s'observa al conjunt de la UE.

A l'àmbit metropolità, els resultats de l'Enquesta de Clima Empresarial plasmen una evolució més positiva pel que fa a les perspectives a curt termini que no pas en els resultats ja registrats. Implícitament, dibuixen una tendència expansiva congruent amb els resultats provisionals de l'enquesta corresponent a Catalunya i Espanya referits al primer trimestre d'enguany. Una millora relativament consistent atès que es comença a fer extensible a la inversió empresarial i a l'ocupació.

Dades i anàlisi

Clima industrial

Clima Industrial

Enquesta de clima empresarial (AMB) (%)

		1r.tr.13	2n.tr.13	3r.tr.13	4t.tr.13	1r.tr.14	2n.tr.14	3r.tr.14	4t.tr.14
		Valoració del període							
Marxa del negoci	Normal	33	56	61	45	42	55	58	54
	Saldo	24	-11	-10	-3	-6	3	-5	-8
		Variació sobre el trimestre anterior							
Facturació a l'estranger	Igual	37	30	33	31	33	41	41	38
	Saldo	2	21	4	9	2	3	-6	4
Preus de venda	Igual	57	82	85	84	73	83	86	87
	Saldo	-14	-13	-13	-7	-14	-8	-11	-10
Nombre de treballadors	Igual	69	68	76	81	59	78	78	67
	Saldo	-23	-1	-1	1	-9	5	-5	5
Inversió realitzada	Igual	--	--	--	52	--	--	--	59
	Saldo	--	--	--	-4	--	--	--	8
		Perspectives a curt termini							
Marxa del negoci	Igual	50	51	55	45	52	61	60	69
	Saldo	-20	-20	-15	-3	6	-6	-4	9
Facturació a l'estranger	Igual	39	45	37	45	40	43	41	45
	Saldo	15	-6	-9	6	7	1	5	5
Preus de venda	Igual	86	88	90	71	85	91	86	84
	Saldo	-4	-9	-3	-11	-7	-8	-10	2
Nombre de treballadors	Igual	85	78	87	82	86	87	81	84
	Saldo	-8	-5	-5	-13	-1	-2	-7	-2
Inversió prevista	Igual	--	--	--	64	--	--	--	73
	Saldo	--	--	--	-4	--	--	--	2
		Factors que limiten l'expansió del negoci							
Feblesa de la demanda		--	--	--	41,6	--	--	--	39,8
Equip productiu insuficient		--	--	--	2,6	--	--	--	3,6
Manca de mà d'obra adequada		--	--	--	2,1	--	--	--	3,6
Dificultats financeres		--	--	--	19,5	--	--	--	19,9
Augment de la competència		--	--	--	21,6	--	--	--	27,6
Altres o cap en concret		--	--	--	12,6	--	--	--	12,2

L'enquesta de clima empresarial corresponent al primer trimestre d'enguany deixa entreveure una millora significativa de la conjuntura industrial des de l'òptica empresarial. Una evolució que s'enfronta al repte de superar la situació d'estancament que, per segon any consecutiu, presenta la indústria de la UE.

Els resultats més recents de l'Enquesta de Clima Empresarial corresponents a Catalunya i Espanya apunten al manteniment de la lleu tendència alcista consolidada al llarg del darrer bienni. Uns resultats consistents amb les opinions empresarials avançades pels industrials metropolitans enquestats durant el darrer trimestre de l'any passat. Les seves respostes deixaven entreveure la seva confiança en què l'activitat industrial repuntaria de manera significativa durant la primera meitat d'enguany. Un repunt recolzat bàsicament en un augment de la facturació al mercat espanyol, deixant en un segon terme l'evolució de les exportacions, que també s'esperava positiva.

En paral•lel i malgrat la posició majoritària dels industrials enquestats a favor d'una millora de la conjuntura i de la marxa dels seus negocis, ni l'evolució del nombre d'ocupats ni dels preus de venda dels seus productes feien pensar en un canvi radical d'escenari. Sí que es dedueix una millora significativa de l'esforç inversor, tant del realitzat al llarg de 2014 com del previst per enguany.

Pel que fa als factors que limiten l'expansió de la producció industrial metropolitana, els més citats continuen sent la feblesa de la demanda i l'augment de la competència. El primer ha millorat molt lleument en relació a un any enrere mentre que el segon guanya protagonisme de manera clara. Les dificultats financeres (s'entén també l'accés al crèdit) es manté relativament estable i afecta a una cinquena part de les empreses enquestades.

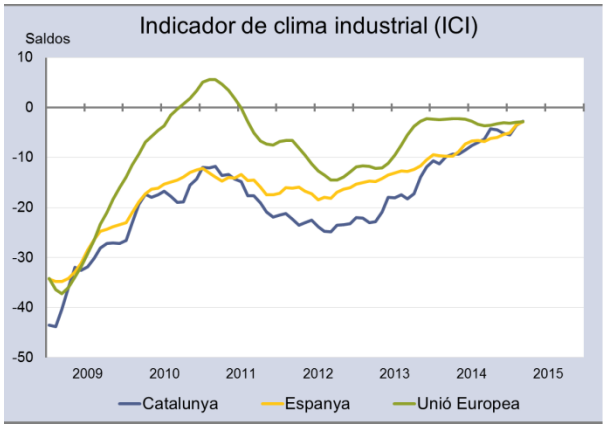

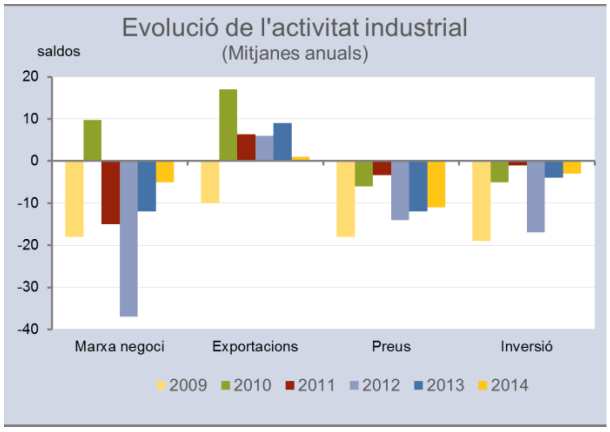

Sistema financer

La millora de la conjuntura econòmica ha de contribuir positivament a donar per superat el llarg i costós procés d'ajustament del sistema financer espanyol. Amb el permís de les possibles turbulències que puguin afectar a l'euro.

El sistema financer espanyol ha deixat enrere el moment més crític de la seva particular crisi i ha començat a recuperar el terreny perdut. L'augment dels dipòsits que li confia el sector privat i el repunt de les valoracions de les empreses que cotitzen en el mercat de renda variable són símptomes d'aquest canvi de percepció.

Alhora però, l'accés a nou finançament per part dels agents privats continua sent molt restringit. Les entitats de crèdit estan immerses en el sanejament dels seus balanços i ampliar la seva cartera de crèdits pot entrar en col·lisió amb aquest objectiu prioritari. L'aplicació d'aquesta política per part de la majoria de les entitats dificulta la reactivació d'un teixit productiu endeutat i en conseqüència molt depenent de la disponibilitat de noves línies de finançament.

En paral·lel, continua progressant la reordenació del sector. S'ha reduït el nombre d'entitats i s'avança en el redimensionament de les xarxes d'oficines i les plantilles directes a la nova realitat d'una economia encarada a un escenari de taxes de creixement discretes per a un llarg període de temps.

Dades i anàlisi

- **Caixes i bancs**
  - Dipòsits
  - Crèdit
  - Crèdit segons usos
  - Oficines i ocupació sectorial
- **Mercat de renda variable**
  - Borsa de Barcelona

Caixes i bancs

El sistema financer espanyol –inclòs el català- manté l'accentuat procés d'ajustos en el que està immers d'ençà 2009.

El volum de dipòsits que el sector privat confia a les entitats financeres es veu condicionat per la contracció del crèdit i per la baixa remuneració del passiu provocada per l'expansiva política monetària aplicada pel BCE. L'aixeta del crèdit continua sense rajar a gust de la majoria dels demandants. El procés de concentració d'entitats financeres avança alhora que s'ha continuat reduint el nombre d'oficines i treballadors del sector. Barcelona no escapa a aquesta situació però en termes d'ocupació sectorial es beneficia del procés de concentració d'entitats i de serveis centrals i estratègics.

Dades i anàlisi

- **Caixes i bancs**
  - Dipòsits
  - Crèdit
  - Crèdit segons usos
  - Oficines i ocupació sectorial

Dipòsits

Dipòsits del sector privat en les entitats de dipòsit (milions d'€)

Període	Província Barcelona	Resta Catalunya	Catalunya	Província Madrid	Espanya
ds 2007	136.422	33.803	170.225	299.000	1.031.504
ds 2008	151.416	36.554	187.970	341.312	1.143.674
ds 2009	157.261	37.153	194.414	324.172	1.142.013
ds 2010	162.329	38.478	200.807	313.001	1.149.491
ds 2011	154.817	33.851	188.668	300.719	1.109.002
mç 2012	153.739	32.720	186.459	311.852	1.103.113
jn 2012	150.044	32.764	182.808	301.325	1.088.677
st 2012	147.952	31.703	179.655	287.225	1.058.119
ds 2012	152.406	32.971	185.377	309.804	1.100.152
mç 2013	150.748	33.942	184.690	318.592	1.115.612
jn 2013	153.051	34.871	187.922	319.232	1.128.143
st. 2013	151.326	35.415	186.741	317.691	1.126.169
ds.2013	159.058	36.284	195.342	312.708	1.134.914
mç. 2014	154.710	35.071	189.781	320.555	1.136.042
jn. 2014	157.523	35.327	192.850	325.837	1.148.775
st. 2014	155.065	35.362	190.427	319.023	1.136.121
ds. 2014	154.732	35.156	189.888	324.234	1.139.756

Font: Banc d'Espanya.

Variació (%)	Província Barcelona	Catalunya	Província Madrid	Espanya
ds.2014/ds.2013	-2,7	-2,8	3,7	0,4
ds.2012/ds.2011	-1,6	-1,7	3	-0,8
ds.2011/ds.2010	-4,6	-6	-3,9	-3,5

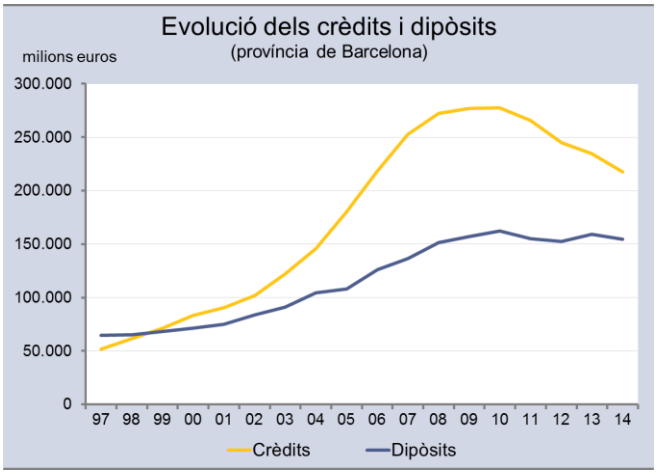

Comportament notòriament oposat el que presenta la variació del volum de dipòsits privats en entitats financeres a Barcelona en relació amb Madrid. Un tret condicionat pel diferent comportament del saldo viu del crèdit a ambdós territoris.

A banda de l'impacte de la contracció del crèdit en el volum de dipòsits, el sector privat català sembla que ha reaccionat amb més diligència a l'evolució descendent dels tipus d'interès que el de la resta del país. El repunt que van registrar els dipòsits del sector privat en el sistema financer al llarg de 2013 no ha tingut continuïtat. Si aquell moviment es podia explicar per una certa recuperació de la confiança en el sistema bancari, l'evolució més recent s'ha de lligar a la pèrdua d'atractiu de les modalitats de col•locacions i productes bancaris més tradicionals i de menys risc com a canalitzadors de l'estalvi privat.

Crèdit

Crèdit de les entitats de dipòsit al sector privat (milions d'€)

Període	Barcelona província	Resta Catalunya	Catalunya	Madrid província	Espanya
ds 2007	252.647	64.612	317.259	418.935	1.691.933
ds 2008	272.349	67.306	339.655	446.360	1.795.109
ds 2009	277.180	65.535	342.715	439.163	1.776.540
ds 2010	277.714	63.995	341.709	440.258	1.782.291
ds 2011	265.645	60.260	326.265	434.190	1.715.160
mç 2012	265.673	59.963	325.636	429.530	1.695.547
jn 2012	260.335	58.315	318.650	431.315	1.674.931
st 2012	255.542	58.147	313.689	417.184	1.633.489
ds 2012	244.912	52.568	297.480	386.197	1.536.944
mç 2013	257.251	51.896	309.147	401.500	1.591.046
jn 2013	236.224	49.229	285.453	367.782	1.460.444
st. 2013	232.545	48.428	280.973	360.691	1.426.892
ds. 2013	234.667	47.860	282.527	344.371	1.392.384
mç. 2014	231.355	46.305	277.660	361.042	1.387.859
jn. 2014	228.043	45.731	273.774	357.134	1.369.019
st. 2014	223.699	44.672	268.371	352.265	1.335.788
ds. 2014	217.657	43.442	261.099	353.835	1.328.193

Font: Banc d'Espanya.

Variació (%)	Barcelona província	Catalunya	Madrid província	Espanya
ds.2014/ds.2013	-7,2	-7,6	2,7	-4,6
ds.2013/ds.2012	-4,2	-5,0	-10,8	-9,4
ds.2012/ds.2011	-7,8	-8,8	-11,1	-10,4

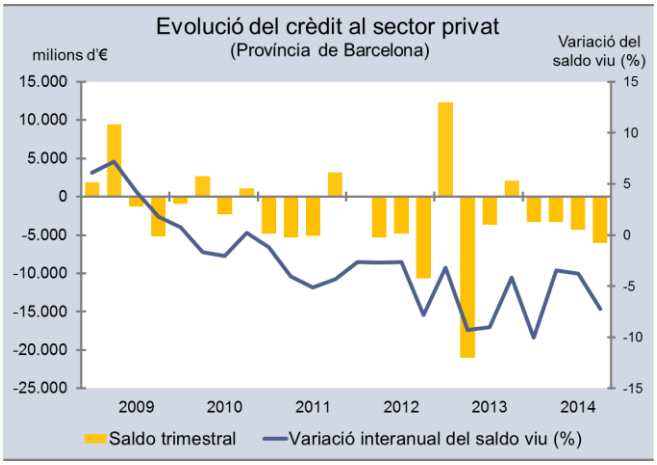

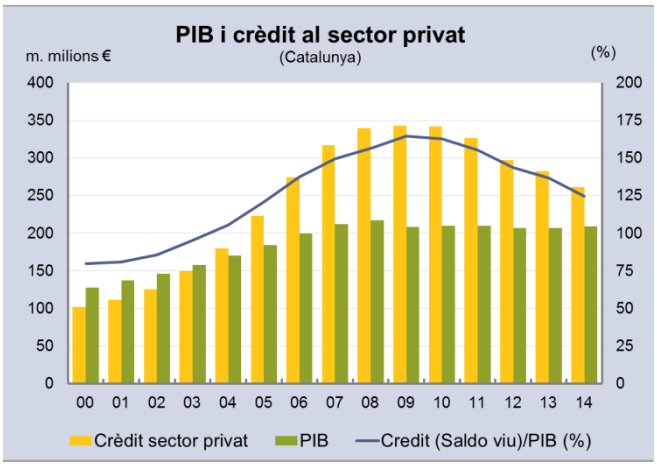

Durant el darrer trimestre de 2014 s'ha mantingut el procés de sanejament del voluminós endeutament que suporta el sector privat espanyol. Un procés que ha tancat el seu quart any consecutiu i que segueix a un bienni (2009-2010) de relativa indefinició a l'empara d'una recuperació econòmica que no va tenir continuïtat.

A mesura que es vagin generalitzant i fent creïbles les previsions majoritàriament optimistes sobre l'evolució de l'economia espanyola a curt i mitjà termini, augmentaran les probabilitats de fer compatible el manteniment de la política de reducció de l'elevada ràtio d'endeutament del sector privat no financer en relació al PIB sense afegir noves traves a la represa de l'activitat productiva i mantenint la renovada confiança dels mercats financers internacionals en l'economia espanyola. No serà fàcil perquè són molts els factors –interns i externs- amb capacitat pertorbadora i especialment si l'economia europea no s'apunta a una dinàmica expansiva més convincent. Hi pot ajudar la depreciació de l'euro i l'abaratiment de la factura energètica.

Tornant al passat recent, que en aquest cas és una aproximació molt ajustada del present, es continua imposant una certa contracció –que va perdent fermesa- del saldo viu del crèdit bancari al sector privat. Amb petites diferències segons els àmbits territorials considerats, el descens acumulat d'ençà els volums màxims registrats a l'inici de la crisi o en anys posteriors s'acosta al 25%. Una correcció significativa però encara insuficient per donar per acabat el procés de sanejament del sistema financer espanyol.

Crèdit segons usos

Crèdit als sectors productius i a les famílies (Espanya) (milions d'€)

	Sectors productius					Economies domèstiques			
Període	Total	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Inversió Immob.	Consum durador	Altres aplicacions
4t.tr.2007	943.086	25.245	141.571	153.453	622.818	789.250	623.540	56.576	109.133
4t.tr.2008	1.018.048	26.244	156.141	151.848	683.816	819.412	655.145	54.176	110.092
4t.tr.2009	999.570	23.123	152.199	130.438	693.809	813.939	654.566	49.273	110.100
4t.tr.2010	1.012.916	23.128	152.376	114.520	722.893	812.782	662.797	42.069	107.916
4t.tr.2011	970.773	21.763	143.235	98.510	707.198	793.430	656.452	37.686	99.292
1r.tr.2012	968.348	21.416	139.850	96.193	710.889	782.441	649.716	35.835	96.890
2n.tr.2012	944.709	21.085	138.007	91.869	693.749	779.915	644.201	34.726	100.988
3r.tr.2012	916.389	20.852	135.138	87.793	672.604	767.855	639.522	31.953	96.381
4t.tr.2012	829.788	20.217	131.109	76.217	602.246	755.689	633.138	32.904	89.647
1r.tr.2013	798.151	19.831	127.127	67.227	582.891	743.129	625.439	30.553	87.137
2n.tr.2013	763.059	18.974	122.351	64.195	557.539	738.107	618.663	26.762	92.683
3r.tr.2013	742.033	18.731	118.251	62.934	542.117	724.319	610.497	27.239	86.583
4t.tr.2013	719.180	18.448	115.465	60.154	525.113	714.984	604.395	25.910	84.679
1r.tr.2014	712.509	17.756	113.148	58.386	523.218	713.733	599.144	22.671	91.918
2n.tr.2014	693.553	17.571	110.307	55.436	510.239	713.717	595.437	25.321	92.959
3r.tr.2014	671.336	17.793	108.673	53.403	491.467	697.741	586.086	24.459	87.196
4t.tr.2014	674.082	17.693	112.271	49.754	494.364	690.203	579.823	29.252	81.128

Font Banc d'Espanya

Variació (%)	4t.tr.2014/ 4t.tr.2013	4t.tr.2013/ 4t.tr.2012	4t.tr.2012/ 4t.tr.2011	4t.tr.2011/ 4t.tr.2010
Total sectors	-6,3	-13,3	-14,5	-4,2
Indústria	-2,8	-11,9	-8,5	-6,0
Construcció	-17,3	-21,1	-22,6	-14,0
Serveis	-5,9	-12,8	-14,8	-2,2
Total famílies	-3,5	-5,4	-4,8	-2,3
Inv. immobiliària	-4,1	-4,5	-3,6	-0,9
Consum durador	12,9	-21,3	-12,7	-10,4

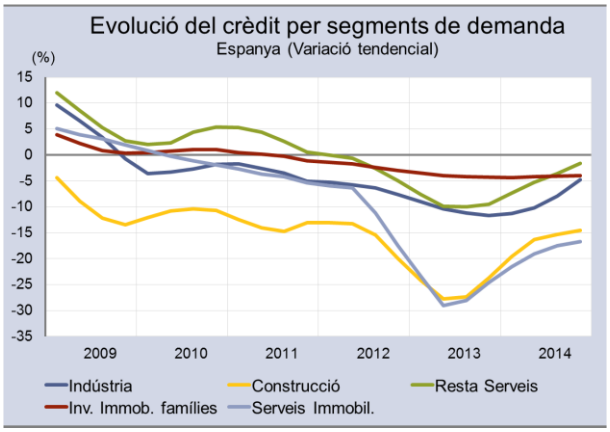

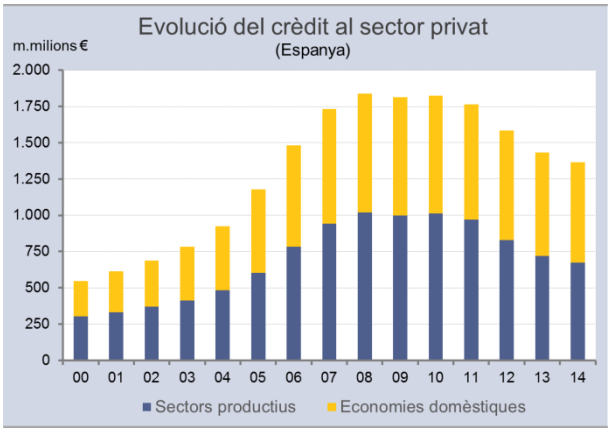

La reducció del saldo viu del crèdit bancari en mans del sector privat continua molt polaritzada en l'activitat productiva. A destacar, en tot cas, que la tendència comença a perdre intensitat i que en alguns segments molt concrets s'evidencien senyals d'una propera estabilització.

Després d'acumular un descens de l'ordre del 25% al llarg del bienni 2012-2013, durant 2014 el saldo viu del crèdit bancari en mans dels sectors productius privats ha mostrat senyals evidents de moderació de la trajectòria descendent. Malgrat això, durant els darrers dotze mesos el saldo s'ha reduït en uns 45.000 milions d'euros, un 6,3% Una retallada a la que hi han contribuït tots els sectors, liderats en termes relatius per la construcció –més d'un 17%- i en termes absoluts, per les activitats immobiliàries, incloses dins del terciari. La novetat més remarcable és la situació de quasi estabilitat que ha assolit el crèdit viu en mans de la indústria.

Pel que fa al segment de les economies domèstiques, l'elevat pes relatiu de la inversió immobiliària condiciona la velocitat de l'ajust. Així, la tendència contractiva es modera lleument alhora que es concentra en aquesta tipologia. Però, a diferència del crèdit en mans dels sectors productius, en aquest segment s'observen variacions de signes diversos entre els seus components. Al costat de la ja esmentada contracció suau i persistent del crèdit immobiliari –un 4,1%- l'evolució del crèdit destinat al consum durador, bàsicament de la mà de l'augment de les matriculacions de vehicles nous, comença a repuntar després de sis anys de forta contracció. I el tercer agregat d'aquest segment, el segon en volum de recursos compromesos, sembla força estabilitzat i en condicions d'iniciar una nova etapa expansiva. Tot és començar.

Oficines i ocupació sectorial

Oficines de les entitats de crèdit

Període	Barcelona	Catalunya	Madrid	Espanya
ds. 2007	2.112	8.160	3.258	45.499
ds. 2008	2.097	8.155	3.312	46.074
ds. 2009	1.978	7.762	3.220	44.430
ds. 2010	1.888	7.458	3.127	43.163
ds. 2011	1.778	6.717	2.893	40.103
mç. 2012	1.759	6.666	2.874	39.862
jn. 2012	1.741	6.570	2.863	39.521
st. 2012	1.733	6.535	2.841	39.317
ds. 2012	1.650	6.211	2.767	38.142
mç. 2013	1.636	6.154	2.737	37.465
jn. 2013	1.607	5.990	2.650	36.318
st. 2013	1.568	5.864	2.585	35.436
ds. 2013	1.453	5.327	2.507	33.713
mç. 2014	1.416	5.243	2.484	33.414
jn. 2014	1.364	5.060	2.406	32.733
st. 2014	1.364	5.044	2.363	32.428
ds. 2014	1.326	4.940	2.349	31.999

Font: Banc d'Espanya

Variació (%)	Barcelona	Catalunya	Madrid	Espanya
ds.2014/ds.2013	-8,7	-7,3	-6,3	-5,1
ds.2013/ds.2012	-11,9	-14,2	-9,4	-11,6
ds.2012/ds.2011	-7,2	-7,5	-4,4	-4,9

Continua el procés d'ajust de l'oferta tradicional de serveis financers. La intensitat amb la que s'ha reajustat durant el darrer trienni i si es confirma el canvi de cicle de l'economia, 2015 podria ser el darrer any d'ajust en el sector financer.

El descens sostingut del nombre d'oficines i d'ocupats és l'exponent més visible de la notable reconversió que està executant el sector financer a Catalunya i també a Espanya. Les gairebé cinc mil oficines que es mantenien obertes al públic a començament d'enguany impliquen el tancament de més d'una tercera part de les existents en el moment de màxima dotació –any 2008- i representen un salt en el temps de més de 30 anys. Òbviament, l'operativa financera ha canviat tant en els darrers anys que aquesta comparació no deixa d'ésser una anècdota. Però alhora és un bon reflex de que durant la major part de la dècada passada el sector es va expandir seguint un model renyit amb el sentit comú.

Aquest procés de contracció de l'oferta tradicional de serveis bancaris ha comportat una retallada –ara per ara més moderada- del nombre d'ocupats. Així, després de més d'un quinquenni d'ajustament de l'oferta, el sector financer català ha perdut uns catorze mil llocs de treball, més d'una quarta part de l'ocupació que generava el 2007. A la ciutat de Barcelona l'ajust està sent més moderat. Un fet que contrasta amb la reducció del nombre d'oficines i que hem de suposar imputable tant a la reordenació dels serveis centrals de les caixes fusionades o absorbides com al fet que l'epígraf de la CNAE "Mediació financera" que emprem per aquesta anàlisi inclou treballadors de serveis molt centralitzats del sistema financer a més dels de bancs i caixes.

Ocupats al sector de la Mediació financera (*)

Període	Barcelona	RMB	Catalunya	Espanya
des. 2007	27.678	39.372	50.967	277.311
des. 2008	27.437	39.135	50.684	278.301
des. 2009	26.579	37.781	48.969	269.483
des. 2010	25.405	37.088	47.194	263.715
des. 2011	25.102	35.051	43.872	248.408
mç. 2012	24.914	34.795	43.539	n.d.
jn. 2012	24.814	34.653	43.264	n.d.
st. 2012	24.626	34.315	42.811	n.d.
ds. 2012	24.695	33.994	42.391	236.503
mç. 2013	24.404	33.733	42.024	n.d.
jn. 2013	26.262	33.339	41.536	n.d.
st. 2013	25.449	32.529	40.521	n.d.
ds. 2013	24.489	31.577	39.197	217.885
mç. 2014	23.825	30.779	38.352	n.d.
jn. 2014	23.458	30.423	37.736	n.d.
st. 2014	23.114	30.041	37.203	n.d.
ds. 2014	22.759	29.698	36.752	n.d.

* Afiliats al RG. de la Seguretat Social excepte els d'Espanya, que són treballadors de les entitats de crèdit.
Font: Departament de Treball de la Generalitat i Banc d'Espanya.

Variació (%)	Barcelona	RMB	Catalunya	Espanya
ds.2014/ds.2013	-7,1	-6,0	-6,2	n.d.
ds.2013/ds.2012	-0,8	-7,1	-7,5	-7,9
ds.2012/ds.2011	-1,6	-3,0	-3,4	-4,7

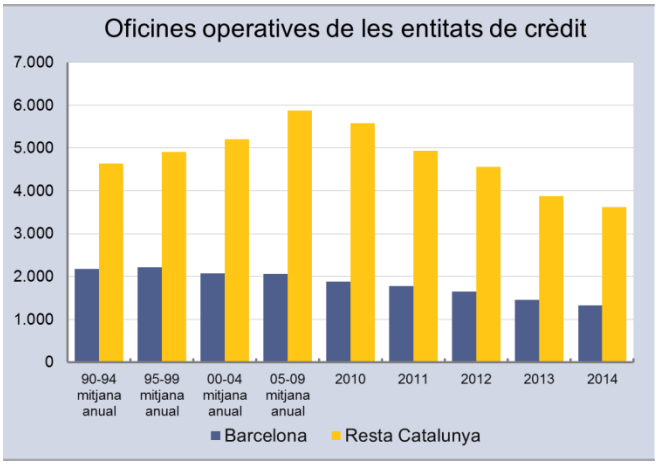

Mercat de renda variable

Tot i els dubtes de la segona meitat de l'any, 2014 va acabar sent un bon any per a la renda variable espanyola i 2015 apunta en el mateix sentit. Amb més arguments i de més pes.

Si durant una bona part de l'any passat la inversió en renda variable als mercats europeus evolucionava sense una tendència clara per l'amenaça de la situació a Ucraïna, les eleccions gregues i la possibilitat d'iniciar una tercera recessió, la sobtada caiguda del preu del petroli, la depreciació de l'euro i la decisió del BCE d'executar una política monetària expansiva sense precedents en el continent, han contribuït a capgirar la situació. Els desequilibris macroeconòmics i els conflictes que enfosquien la conjuntura a mitjan 2014 continuen ben presents però la percepció del mercat ha canviat a millor. Fins al proper daltabaix.

Dades i anàlisi

- Borsa de Barcelona

Borsa de Barcelona

Volum negociat a Borsa de Barcelona (milions d'€)

Període	Renda variable[1]	Renda fixa pública	Renda fixa privada	Total
2008	251.232	70.235	6.514	327.980
2009	169.543	64.968	2.716	237.227
2010	232.691	59.217	3.364	295.271
2011	212.304	64.140	3.741	280.185
2012	136.598	55.013	1.609	193.220
2013	149.112	42.380	1.723	193.216
1r.tr.	36.529	8.541	820	45.890
2n.tr.	28.603	14.504	575	43.681
3r.tr.	31.984	8.222	6	40.211
4t.tr.	51.997	11.114	323	63.433
2014	177.940	34.858	1.397	214.194
1r.tr.	39.668	8.062	30	47.760
2n.tr.	46.739	9.035	32	55.805
3r.tr.	36.350	9.374	1	45.724
4t.tr.	55.183	8.387	1.335	64.905
2015				
1r.tr.	43.664	8.968	32	52.664

1. Inclou volum negociat de warrants i drets.
Font: Borsa de Barcelona i Dep. d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Renda variable	Renda fixa pública	Renda fixa privada	Total
1r.tr.2015/ 1r.tr.2014	10,1	11,2	6,7	10,3
2n.sem.2014/ 2n.sem.2013	9,0	-8,1	306,1	6,7
2014 / 2013	19,3	-17,7	-18,9	10,9
2013 / 2012	9,2	-23,0	7,1	0,0

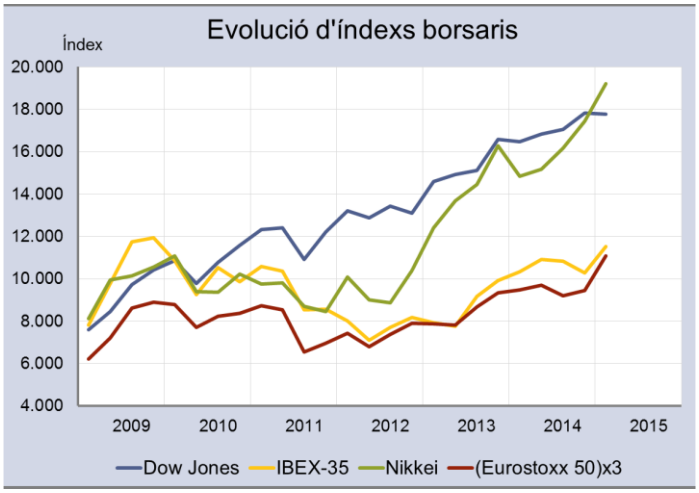

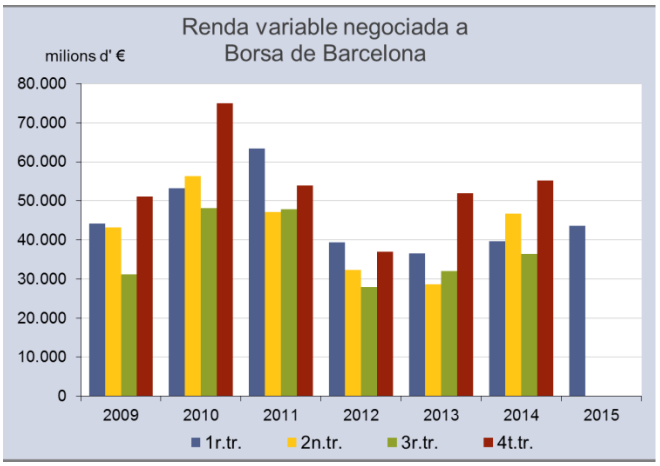

L'impuls alcista de la contractació i de les cotitzacions borsàries agafa força gràcies al creixement sostingut del PIB, a la millora de les expectatives i a la política expansiva del BCE. Una combinació que poques vegades és dóna.

Com és habitual durant els primers trimestres dels anys en els que les expectatives de creixement econòmic s'imposen, el volum de contractació i les cotitzacions evolucionen a l'alça. Que aquesta tendència es mantingui la resta de l'any o s'esgoti abans de l'estiu ja depèn de com evolucionin molts altres factors. Enguany també hi ha molts riscos latents que poden frenar aquesta tendència expansiva –Grècia en posició destacada- però el cúmul de factors favorables a que es mantingui és tan aclaparador que, ara per ara, no es contempla cap altre escenari. Fins el punt que no són pocs els analistes que pensen que assolir novament els 12.000 punts de l'IBEX-35 és a l'abast. Sí és així, el volum contractat de renda variable a Borsa de Barcelona sumarà tres anys de creixement sostingut i superarà novament els 200.000 milions d'euros.

Consum, comerç i preus

Les tensions moderadament inflacionistes del darrer bienni han donat pas a la deflació de preus alhora que comencen a aparèixer senyals de lleu millora en alguns indicadors de consum.

La trajectòria clarament descendent de la despesa en consum final que durant el bienni 2012-2013 ha caracteritzat l'evolució de l'economia espanyola, inclosa la catalana, sembla que ha començat a canviar. La Comptabilitat Nacional Trimestral ha estimat per a 2014 una variació lleument expansiva del consum privat. Suficient per a compensar la pèrdua d'un any abans. Sembla, doncs, que es pot començar a parlar de consolidació del canvi de tendència tot i que no s'ha d'esperar que sigui massa significatiu. Al menys mentre alguns dels factors causants de l'afogament del consum –tant privat com públic- no evolucionin a millor de manera significativa. En tot cas, s'ha de valorar positivament que els índexs que sintetitzen l'evolució de les vendes del comerç minorista mostren una tendència moderadament expansiva. Una evolució que, a banda de reacció tècnica després del llarg període contractiu, sembla impulsada per l'augment de les taxes d'ocupació que registren tant l'economia catalana com l'espanyola.

Dades i anàlisi

- **Preus de consum**
  - IPC a Barcelona i a Espanya
  - IPC a la UE i per components
- **Indicadors de consum**
  - Matriculació de vehicles
  - Consum d'aigua i energia

Preus de consum

La feblesa que caracteritza el creixement econòmic de la Unió Europea i la caiguda del preu del petroli i altres primeres matèries expliquen la deflació que han registrat els preus de consum a començament d'enguany. Un context que ajuda a explicar la llarga atonia dels preus a Catalunya i Espanya.

El llarg període de contracció de la demanda interna –que sembla que ha començat a donar el tomb-, la feblesa que continua evidenciant l'economia europea i darrerament el daltabaix dels preus del petroli, són els factors que han pressionat a la baixa els preus de consum fins a endinsar-se en terreny negatiu. Es tracta, en definitiva, d'una dinàmica comuna al conjunt de la zona euro que, en el cas d'Espanya, va un pas per endavant.

Dades i anàlisi

- IPC a Barcelona i a Espanya
- IPC a la UE i per components

IPC a Barcelona i a Espanya

Índex general de preus del consum (IPC) (%)

	Variació Interanual			
	ds 2012/ ds 2011	ds 2013/ ds 2012	ds 2014/ ds 2013	mç 2015/ mç 2014
Barcelona (província)	3,8	0,3	-0,4	-0,1
Catalunya	3,6	0,2	-0,7	-0,3
C.A. Madrid	2,5	0,2	-1,1	-0,5
Espanya	2,9	0,3	-1,0	-0,7
- Subjacent	2,1	0,2	0,0	0,2
Zona euro	2,2	0,8	-0,2	-0,1
Unió Europea	2,3	0,9	-0,1	-0,1
	Variació mitjana anual			
	2012/ 2011	2013/ 2012	2014/ 2013	2015/ 2014
Barcelona (província)	2,9	1,9	0,3	-0,4
Catalunya	2,9	1,7	0,1	-0,7
C.A. Madrid	2,4	1,3	-0,2	-0,9
Espanya	2,4	1,4	-0,2	-1,0
- Subjacent	1,6	1,4	0,0	0,2
Zona euro	2,5	1,3	0,4	-0,3
Unió Europea	2,5	1,4	0,5	-0,3

Font: INE i Eurostat. Les darreres dades de la UE i zona euro són provisionals.

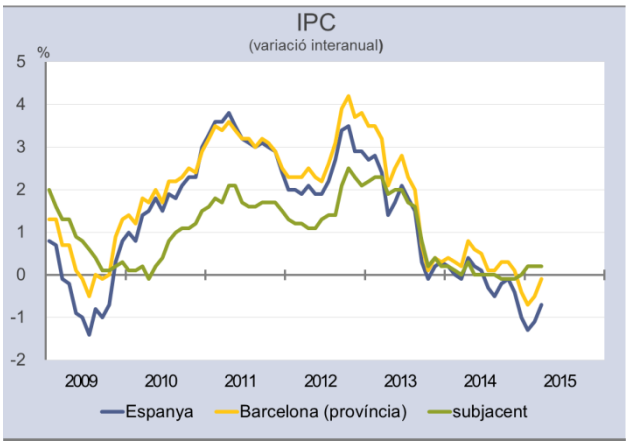

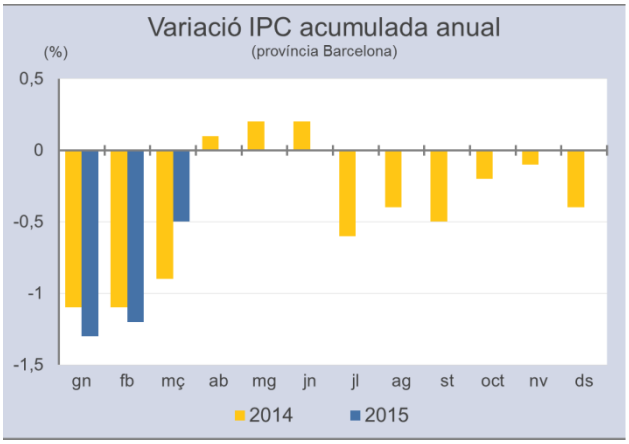

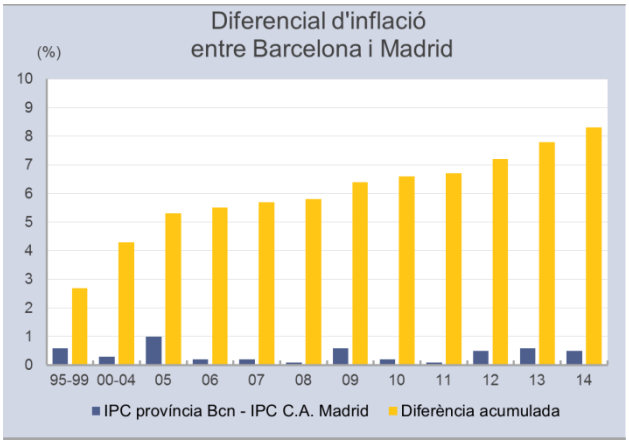

L'evolució dels preus de consum durant el darrer bimestre minimitza el perill deflacionista de començament d'any. La depreciació de l'euro i la lleu recuperació de la cotització del petroli han estat determinants en aquest canvi de conjuntura.

El mes de març es va tancar amb un increment de l'IPC de l'ordre del 0,7% a Catalunya i del 0,6% a la província de Barcelona i al conjunt d'Espanya. Unes variacions mensuals a la banda alta del que acostuma a ser habitual en un mes de març. Alhora, l'anomenada inflació subjacent -que mesura el component més estable de l'evolució dels preus- s'ha ajustat a la variació mensual dels darrers sis anys amb un augment de cinc dècimes. En el cas de la zona euro, tant la variació del mes de març –un 1,1%- com de l'acumulat del darrer bimestre –un 1,7%- superen àmpliament l'augment de preus registrat a Catalunya i Espanya.

Pel que fa a l'àrea de Barcelona, la variació acumulada de l'IPC al llarg del primer trimestre –una reducció de mig punt percentual- és idèntica a la registrada a la resta de Catalunya i lleument menys intensa que l'estimada per a la resta d'Espanya. En relació a un any enrere, l'IPC de la província de Barcelona només cau una dècima, igual que el de la UE i menys que Catalunya i Espanya.

Que el risc deflacionista s'esvaeixi és una bona notícia. No ho és tant que es produeixi de manera relativament sobtada i com a conseqüència d'un repunt del preu del petroli i de les importacions en general. Bàsicament perquè resta capacitat adquisitiva als consumidors i pot incidir negativament en la recuperació de la demanda interna.

IPC a la UE i per components

IPC per components (%)

	Catalunya			Espanya			Unió Europea		
	ds 13/ ds 12	ds 14/ ds 13	mç 15/ mç 14	ds 13/ ds 12	ds 14/ ds 13	mç 15/ mç 14	ds 13/ ds 12	ds 14/ ds 13	mç 15/ mç 14
Alimentació i begudes no alcohòliques	1,2	0,2	1,4	1,2	-0,3	0,4	1,2	-0,8	-0,3
Begudes alcohòliques i tabac	5,3	0,0	1,2	5,6	0,4	1,4	4,1	2,7	2,3
Vestit i calçat	0,0	0,3	0,0	0,0	0,2	-0,1	0,3	0,1	-0,2
Habitatge i subministres	0,6	0,4	-1,4	0,0	-0,2	-2,0	1,6	0,1	-0,3
Parament de la llar	0,5	-0,1	-0,6	-0,2	-0,6	-0,5	0,5	0,0	0,0
Medicina	-4,2	-0,1	0,2	0,0	-0,2	0,0	0,0	1,0	0,8
Transport	0,6	-5,8	-3,5	1,0	-5,5	-3,5	0,4	-2,4	-2,2
Comunicacions	-6,6	-5,7	-4,7	-6,6	-5,7	-4,7	-2,7	-1,6	-1,1
Lleure i cultura	-0,9	-0,7	0,1	-1,2	-1,2	-0,4	0,6	0,1	-0,3
Ensenyament	0,7	1,4	1,3	1,9	1,2	1,3	3,1	3,3	3,1
Hoteleria i restauració	0,3	0,9	0,7	0,2	0,6	0,7	1,6	1,7	1,5
Altres	1,0	1,9	1,8	0,3	1,3	1,4	1,0	0,6	0,7
Total	**0,2**	**-0,7**	**-0,3**	**0,3**	**-1,0**	**-0,7**	**1,0**	**-0,1**	**-0,1**

La trajectòria lleument baixista que l'índex general de preus de consum ha mantingut al llarg dels darrers dos anys tant a la zona euro com al conjunt de la UE sembla que ha tocat fons. Després d'un començament d'any especialment deflacionista, l'evolució del bimestre febrer-març marca un punt d'inflexió que pot ser el preludi d'un canvi de tendència i l'inici d'un període de relativa estabilitat dels preus de consum.

Amb l'augment dels preus de consum durant el darrer bimestre –un 1,7% a la zona euro i tres dècimes menys al conjunt de la UE- s'ha compensat la forta i atípica contracció de començament d'any. Superat el primer trimestre, es torna a la casella de sortida de final de 2014, amb una conjuntura caracteritzada per un nivell de preus estable associat a una demanda de consum mancada d'estímuls.

El diferencial de preus entre Catalunya i la zona euro manté el signe negatiu del darrer any i mig (menys inflació a Catalunya que a la zona euro), alhora que el repunt inflacionista del març –més intens a Catalunya que a la resta de la zona euro- ha forçat una notable reducció del saldo.

Aquest diferencial d'inflació no deixa d'ésser una mesura de síntesi d'una realitat que acostuma a ser complexa i que en el passat recent havia servit sovint per a justificar la precaució amb la que actuava el BCE en una conjuntura com l'actual de creixement econòmic feble. Les dades dels darrers mesos, però, permeten observar com s'ha anat imposant una clara homogeneïtzació de l'evolució dels preus de consum a les principals economies de la zona euro –amb l'excepció d'Espanya- alhora que les tensions inflacionistes/deflacionistes perdien força al conjunt de la UE.

Per ajudar a entendre aquestes diferències de preus mitjans entre països no estarà de més fer una ullada a l'evolució dels diferents components de la despesa que, agregats, formen l'índex de preus de consum. Les quatre dècimes de diferència entre Catalunya i Espanya responen bàsicament a la diferent i sorprenent evolució dels preus de l'alimentació i begudes no alcohòliques i també al comportament més inflacionista de la despesa en lleure i cultura a Catalunya. La realitat és que vuit dels dotze components registren variacions de preus iguals o similars als dos àmbits. Per contra i de manera sorprenent, si la comparació es fa entre Catalunya i la UE, les dues dècimes de diferència tenen molts més factors explicatius atès que només es pot parlar de variació de preus equivalent en un dels dotze components, el de vestit i calçat. A banda dels de comunicacions i transports, els components de la despesa més determinants a l'hora d'explicar les menors tensions deflacionistes a la UE en relació amb Catalunya són els de les begudes alcohòliques i tabac i l'ensenyament. També sobresurten en la mateixa línia la medicina, l'hoteleria i restauració i el lleure i cultura.

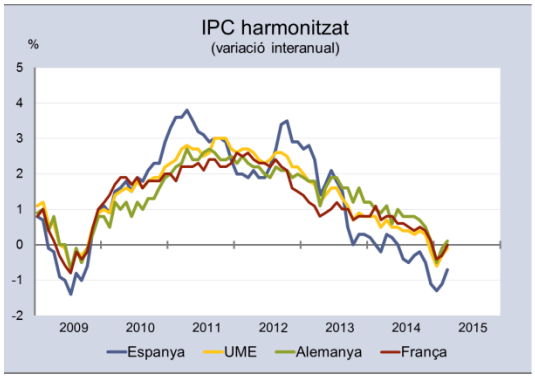

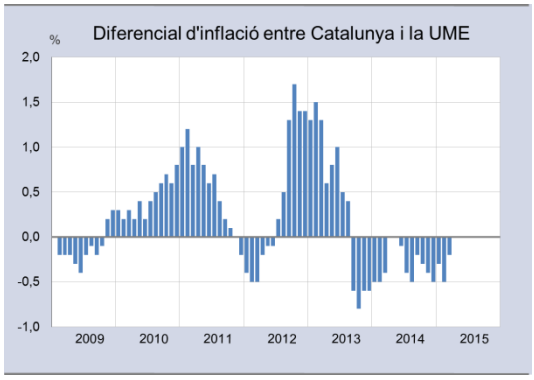

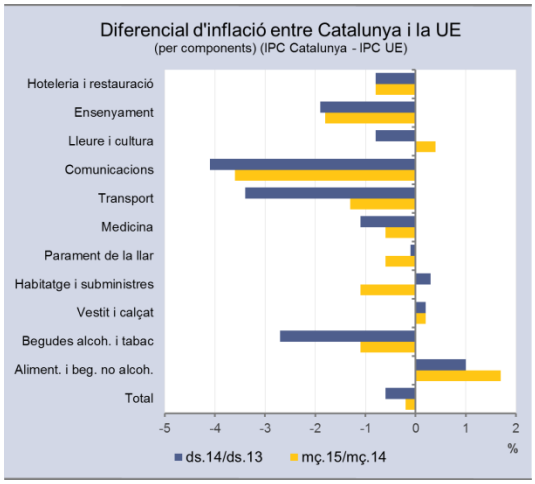

Indicadors de consum

L'evolució d'alguns indicadors de consum permet parlar de relativa consolidació de la represa de la demanda interna. Si més no, d'alguns sectors.

Un és la matriculació de vehicles, que manté el to positiu amb el que va aconseguir acabar 2013. L'ampliació i renovació del parc automobilístic està directament relacionada amb l'evolució de la renda disponible de les famílies i amb el ritme inversor de les empreses. Les expectatives, les subvencions i l'accés a finançament assequible hi juguen igualment un paper clau. Igual que els canvis en les pautes de consum i de mobilitat de la població. Un aspecte, aquest darrer, rellevant per explicar l'evolució d'aquesta variable a Barcelona i entorn metropolità.

El consum d'aigua i energia ha tardat més en reaccionar però les dades de començament de 2015 reflecteixen un canvi de tendència que sembla que va camí de consolidar-se.

Dades i anàlisi

- Matriculació de vehicles
- Consum d'aigua i energia

Matriculació de vehicles

Matriculació de vehicles

Període	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
2008	52.159	206.393	275.596	1.818.314
2009	39.891	158.054	209.706	1.312.359
2010	42.102	168.980	221.387	1.373.616
2011	32.414	140.165	181.312	1.143.539
2012	28.454	122.387	158.190	968.368
2013	29.368	129.275	167.303	991.054
1r.tr.	6.234	27.985	36.098	236.188
2n.tr.	8.076	34.801	44.199	273.440
3r.tr.	7.184	31.799	42.060	233.844
4t.tr.	7.874	34.690	44.946	247.582
2014	33.687	155.912	199.535	1.188.980
1r.tr.	7.264	33.068	42.322	270.396
2n.tr.	9.048	42.810	54.450	347.057
3r.tr.	8.099	35.683	46.283	264.977
4t.tr.	9.276	44.351	56.480	306.550
2015				
1r.tr.	8.659	44.046	56.585	359.816
abril	3.051	17.582	22.015	118.062

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i DGT.

Variació (%)	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
gn-ab.15/gn-ab.14	13,4	32,0	31,9	25,5
2n.sm.14/ 2n.sm.13	15,4	20,4	18,1	18,7
2014/2013	14,7	20,6	19,3	20,0
2013/2012	3,2	5,6	5,8	2,3

Durant el primer quadrimestre d'enguany la matriculació de vehicles ha evolucionat amb el mateix impuls amb el que va tancar l'any passat. Els factors explicatius continuen sent la millora de la conjuntura econòmica i els incentius orientats a la modernització del parc automobilístic.

La quantiosa demanda empantanada d'ençà 2009 està aprofitant el clima de recuperació de l'activitat econòmica i els ajuts públics per a materialitzar la necessària renovació del parc automobilístic, ajornada o alentida per un quinquenni de recessió. Les magnituds de 2014 i el fort impuls exhibit en el que va d'any, ho confirmen. La menció a la reactivació econòmica com a factor impulsor de la demanda de vehicles inclou tant l'augment del nombre d'ocupats i del teixit productiu com també la millora de les expectatives i una major propensió a la despesa en consum i en béns d'inversió gràcies a la tímida recuperació de l'accés al finançament bancari i al baix cost del diner.

La confirmació de que el pla públic d'incentius a la modernització del parc automobilístic tindrà continuïtat fa preveure que la relativa atonia del mes d'abril i previsiblement maig no passi d'ésser un punt d'inflexió i que la trajectòria fortament ascendent de les matriculacions d'automòbils nous es mantingui fins ben entrat l'estiu. Si es confirma aquesta continuïtat sense canvis rellevants en les condicions objectives per a ser-ne beneficiari, sembla assegurat que el 2015 es tancarà amb un ritme de creixement similar al d'un any abans i es convertirà en el tercer any consecutiu de creixement del nombre de matriculacions.

El menor creixement que registra Barcelona és imputable, entre altres raons, a que no es beneficia tant com la resta del territori de l'augment de matriculacions de vehicles comercials i industrials i de les flotes de lloguer.

Matriculació segons tipologia de vehicles

Període	Turismes	Motos	Ciclomotors	Resta
2008	26.825	15.284	3.711	6.339
2009	21.276	11.762	1.905	3.910
2010	22.880	14.054	1.774	3.394
2011	17.220	11.102	1.157	2.935
2012	15.061	9.847	1.334	2.212
2013	16.140	10.158	770	2.300
1r.tr.	3.351	2.201	185	497
2n.tr.	4.146	3.111	231	588
3r.tr.	4.022	2.486	190	486
4t.tr.	4.621	2.360	164	729
2014	18.888	11.052	880	2.867
1r.tr.	3.984	2.495	192	593
2n.tr.	4.848	3.145	288	767
3r.tr.	4.548	2.647	199	705
4t.tr.	5.508	2.765	201	802
2015				
1r.tr.	5.141	2.453	180	885
abril	1.680	1.016	49	306

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Turismes	Motos	Ciclomotors	Resta
gn-ab.15/ gn-ab.14	24,0	-5,1	-23,9	37,4
2n.sm.2014/ 2n.sm.2013	16,3	11,7	13,0	24,0
2014/2013	17,0	8,8	14,3	24,7
2013/2012	7,2	3,2	-42,3	4,0

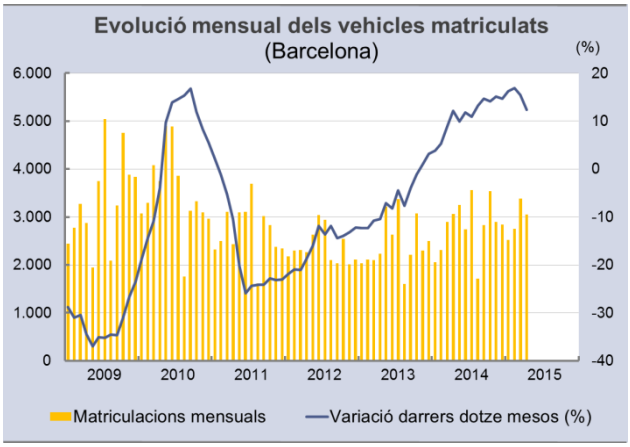

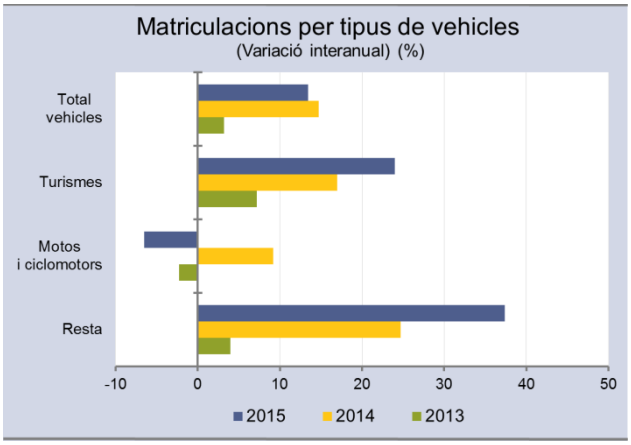

Consum d'aigua i energia

Consum d'aigua a Barcelona

milers m3

Període	Total	Domèstic	Comercial i industrial	Altres
2008	100.200	66.570	29.491	4.139
2009	97.588	65.153	27.782	4.653
2010	97.432	64.929	27.741	4.762
2011	97.467	64.581	27.684	5.203
2012	96.541	64.024	27.172	5.345
2013	94.676	63.785	25.824	5.067
1r.tr.	27.105	19.697	6.273	1.135
2n.tr.	23.283	15.768	6.440	1.074
3r.tr.	22.991	14.856	6.726	1.409
4t.tr.	21.298	13.464	6.385	1.449
2014	91.391	61.067	25.252	5.072
1r.tr.	24.930	17.682	6.093	1.155
2n.tr.	22.619	15.122	6.281	1.215
3r.tr.	23.262	14.967	6.877	1.418
4t.tr.	20.579	13.296	6.000	1.283
2015				
1.tr.	24.821	17.490	6.124	1.207

Font: Dades d'Aigües de Barcelona facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Total	Domèstic	Cial-indtl.	Altres
1r.tr. 2015/1r.tr.2014	-0,4	-1,1	0,5	4,5
2n.sm.2014/ 2n.sm.2013	-1,0	-0,2	-1,8	-5,5
2013 / 2012	-1,9	-0,4	-5,0	-5,2
2012 / 2011	-0,9	-0,9	-1,8	2,7

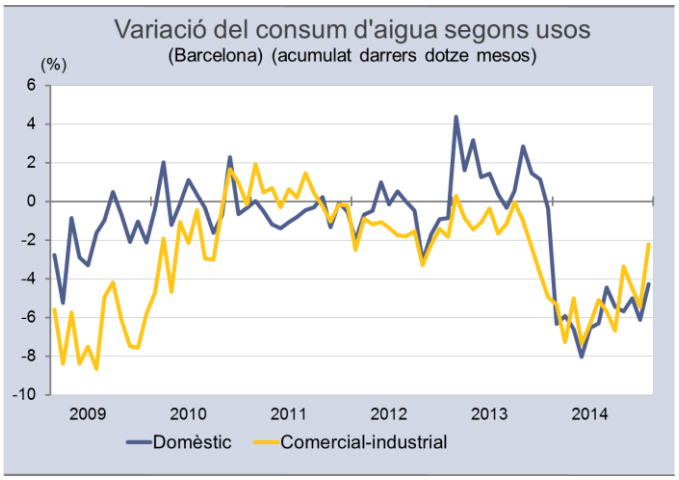

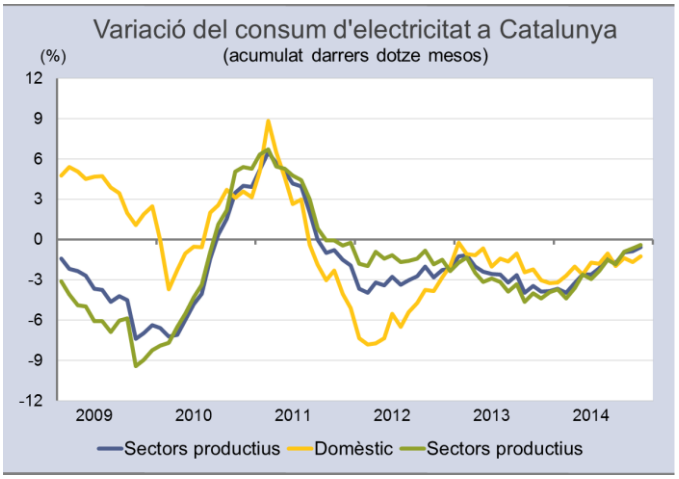

Tant el consum d'electricitat com el d'aigua comencen a reflectir la millora de la conjuntura econòmica que ja fa mesos mostren l'evolució del PIB i la del mercat de treball.

Les dades de consum d'electricitat al conjunt de Catalunya i d'electricitat a Barcelona corresponents al primer trimestre d'enguany semblen confirmar la tendència alcista encetada un any enrere i accentuada, en el cas de l'energia, a partir de l'estiu passat i que només afecta al consum per a usos productius. El consum domèstic d'aquest tipus de béns és molt inelàstic a la variació de l'activitat econòmica a curt termini i, en l'actual situació d'estancament demogràfic i de creació de noves llars, els guanys en eficiència poden compensar els lleus increments de demanda generats per l'augment del nombre d'ocupats.

Transports i comunicacions

L'evolució conjunta dels diferents serveis de transport a l'àrea de Barcelona –tant de passatgers com de mercaderies- s'ha de valorar positivament.

El tràfic comercial pel port torna a créixer després de gairebé dos anys de retrocés. L'exportació –o més pròpiament, el tràfic exterior de sortida- és, un any més, un dels segments més dinàmics, alhora que també s'han començat a dinamitzar els fluxos inversos de mercaderies com a conseqüència de la incipient represa de la demanda interna**.**

El trànsit de passatgers, gràcies a l'impuls del turisme, dibuixa una trajectòria alcista especialment intensa en els vols internacionals alhora que es mostra contractiva en el segment dels creuers. En el primer cas, s'estan assolint màxims històrics de manera successiva, mentre que en el dels creuers l'objectiu immediat és consolidar-los. Els fluxos de viatgers amb la resta d'Espanya per via aèria noten tant l'escàs dinamisme de la demanda interna com la forta competència de l'AVE.

El canvi de tendència que es comença a observar en el transport públic urbà va estretament lligat a l'evolució del mercat de treball i del nombre de visitants. Dues variables amb comportaments lleument positius.

Dades i anàlisi

- Port
  - Tràfic de mercaderies
  - Tràfic de contenidors
  - Tràfic per tipus de producte i per àrees geogràfiques
  - Trànsit de passatgers
- Aeroport de Barcelona
  - Evolució del trànsit de passatgers, operacions i càrrega
  - Trànsit de passatgers per origen i destinació
  - Trànsit dels aeroports espanyols
- Transport públic col·lectiu a la regió metropolitana
  - Transport públic urbà i rodalia

Port

La conjuntura lleument expansiva que caracteritza l'economia catalana i l'espanyola, i fins a cert punt l'europea, explica una bona part de l'augment d'activitat que es palesa al port de Barcelona. El tràfic comercial s'alinea amb la millora de la conjuntura econòmica.

El tràfic portuari de mercaderies segueix una tendència de fons expansiva recolzada en l'apartat exportador però sense obviar el tràfic de cabotatge i amb unes importacions igualment a l'alça. Una variació relativament condicionada pel tràfic de productes energètics, primeres matèries i productes intermedis. El tràfic de contenidors també s'apunta a la tendència alcista a remolc del dinamisme de la càrrega general.

Pel que fa al trànsit de passatgers, remarcar la tendència expansiva del nombre de viatgers de ferris regulars i la relativa contenció dels passatgers de creuers.

Dades i anàlisi

- Port
  - Tràfic de mercaderies
  - Tràfic de contenidors
  - Tràfic per tipus de producte i per àrees geogràfiques
  - Trànsit de passatgers

Tràfic de mercaderies

Tràfic de mercaderies pel port de Barcelona

(milers de tones)

	Total		Càrrega general		Líquids a doll		Sòlids a granel		Total internacional	
Període	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Export.	Import.
2008	19.790	30.762	18.663	16.278	616	11.488	511	2.996	15.593	26.886
2009	16.111	25.682	14.521	11.594	863	10.893	728	3.194	12.521	22.630
2010	17.051	25.927	15.491	12.391	686	10.869	875	2.667	13.616	23.156
2011	18.258	24.808	16.493	12.268	824	9.936	940	2.605	14.695	21.676
2012	19.134	22.373	15.933	10.457	1.210	9.221	1.991	2.695	15.282	19.314
2013	20.487	21.050	16.009	10.422	2.347	8.383	2.132	2.245	16.656	18.080
1r.tr.	4.497	5.164	3.693	2.521	280	2.142	524	501	3.678	4.548
2n.tr.	5.466	5.463	4.187	2.728	699	2.131	580	604	4.377	4.685
3r.tr.	5.677	5.527	4.253	2.738	883	2.213	541	577	4.574	4.628
4t.tr.	4.847	4.895	3.875	2.436	485	1.897	487	563	4.028	4.219
2014	22.726	22.588	16.682	10.918	3.736	9.213	2.308	2.457	18.731	19.512
1r.tr.	5.167	5.391	3.781	2.583	758	2.239	628	569	4.287	4.558
2n.tr.	5.778	5.711	4.311	2.897	958	2.227	510	587	4.666	4.868
3r.tr.	6.129	5.987	4.293	2.832	1.238	2.486	597	669	4.990	5.206
4t.tr.	5.652	5.499	4.297	2.607	782	2.261	573	631	4.788	4.881
2015										
1r.tr.	4.937	5.245	3.850	2.723	635	2.040	452	481	4.045	4.671

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona. Les dels darrers trimestres són provisionals.

Variació (%)	Total	Cabotatge	Exterior
	1r.tr. 2015/ 1r.tr. 2014		
Total	-3,6	-12,5	-1,9
Càrrega general	3,2	3,7	3,0
Líquids a doll	-10,7	-61,4	-3,4
Sòlids a granel	-22,0	-36,5	-21,2
	2n.sm.2014/ 2n.sm.2013		
Total	11,1	-2,8	13,8
Càrrega general	5,5	2,4	6,3
Líquids a doll	23,6	-26,1	30,4
Sòlids a granel	14,0	17,8	13,9
	2014/ 2013		
Total	9,1	4,0	10,1
Càrrega general	4,4	3,2	4,8
Líquids a doll	20,7	8,9	22,1
Sòlids a granel	8,9	-2,6	9,3

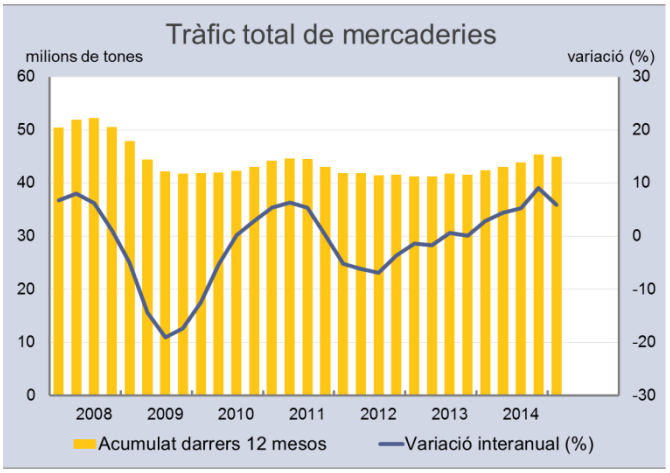

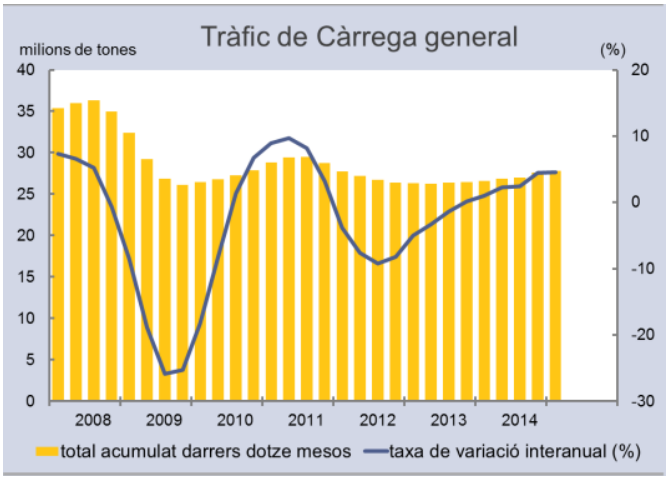

El tràfic comercial pel port de Barcelona ha tancat el primer trimestre d'enguany amb un lleu retrocés que frena momentàniament la trajectòria expansiva exhibida durant 2014. Un resultat imputable exclusivament al tràfic de mercaderia a granel i més especialment als productes energètics.

Després d'un bienni (2012-2013) de lleu contracció i estancament del tràfic de mercaderies pel port –en sintonia amb l'atonia de les economies catalana i espanyola- 2014 ha estat l'any de consolidació i dinamització de la recuperació de l'activitat comercial al port de la ciutat iniciada tímidament durant la segona meitat de 2013. Potser s'ha de buscar en la intensitat d'aquesta recuperació –pràcticament un deu per cent de creixement anual- la raó d'un començament d'any relativament decebedor, amb un retrocés del 3,6%. Ara bé, si hom considera l'acumulat dels darrers dotze mesos –gràfic adjunt- el tràfic portuari està creixent a un ritme de gairebé el sis per cent. En definitiva, els resultats del primer trimestre de 2015 es poden considerar, ara per ara, com una lleu correcció en una tendència de fons expansiva.

Un altre tret a remarcar és que aquesta contenció del tràfic afecta amb més intensitat al de cabotatge que no pas a l'exterior. I en el cas d'aquest darrer, la contracció s'ha manifestat exclusivament en les exportacions. La reactivació de la demanda interna a Catalunya i Espanya explica l'augment de les importacions i, fins i tot, una part de la contenció de les vendes a l'exterior.

L'agregat de la càrrega general, que inclou gairebé el 65% del tràfic de mercaderies pel port de Barcelona, s'ha desmarcat de l'evolució dels altres dos grans agregats –líquids i sòlids a granel- i durant el primer trimestre d'enguany ha crescut un 3,2% en relació al mateix període d'un any abans. Es manté la trajectòria lleument alcista de 2014 i recupera una part de la seva quota de mercat portuari perduda un any abans, quan els líquids a doll van ser els principals protagonistes de la reactivació dels fluxos comercials pel port de la ciutat.

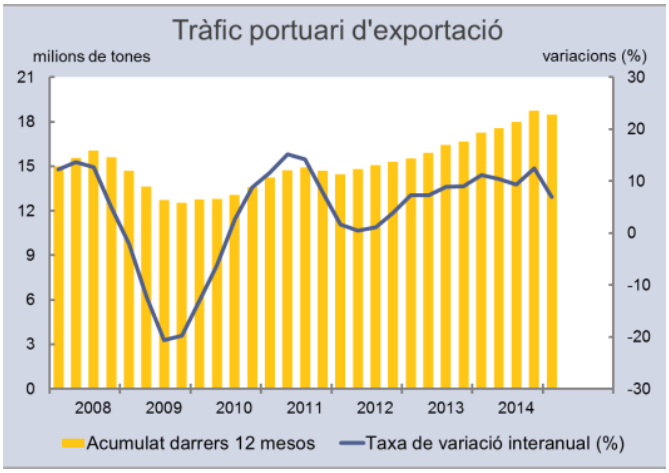

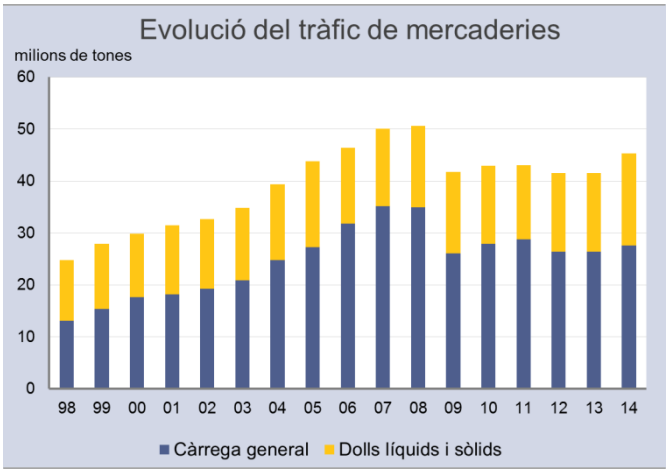

Port / Tràfic de contenidors

Tràfic de contenidors pel port de Barcelona

Període	Nombre de contenidors (Teus)			Mercaderia (milers tones)
	Total	Exterior	Cabotatge	
2008	2.569.477	2.298.542	270.935	25.159
2009	1.797.157	1.590.200	206.957	17.612
2010	1.948.423	1.764.993	183.430	19.205
2011	2.034.693	1.837.086	197.607	19.861
2012	1.758.647	1.594.119	164.528	17.421
2013	1.720.384	1.552.484	167.900	16.999
1r.tr.	408.813	371.530	37.283	4.150
2n.tr.	421.252	380.210	41.042	4.257
3r.tr.	475.690	426.671	49.019	4.494
4t.tr.	416.542	375.709	40.833	4.098
2014	1.893.300	1.705.941	187.359	17.807
1r.tr.	430.455	385.631	44.824	4.080
2n.tr.	455.586	410.481	45.105	4.442
3r.tr.	506.838	458.781	48.057	4.614
4t.tr.	500.421	451.048	49.373	4.672
2015				
1r.tr.	452.679	405.874	46.805	4.272

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona. Les dels darrers trimestres són provisionals.

Variació (%)	Teus			Tones
	Total	Exterior	Cabotatge	
1r.tr.2015/1r.tr.2014	5,2	5,2	4,4	4,7
2n.sm.2014/2n.sm.2013	12,9	13,4	8,4	8,1
2014/2013	9,9	9,8	11,4	4,8
2013/2012	-2,1	-2,5	2,2	-2,4

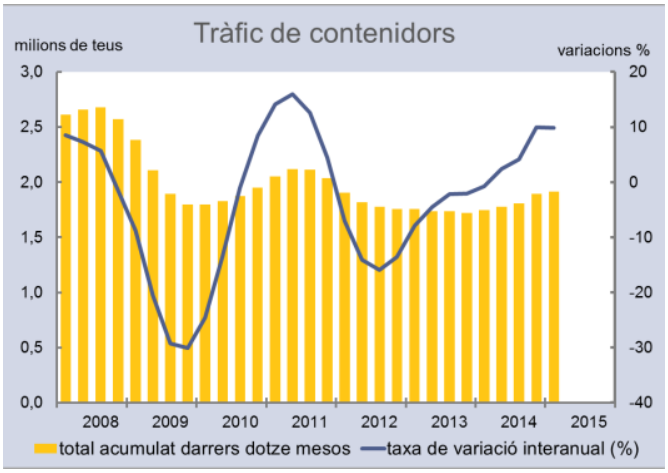

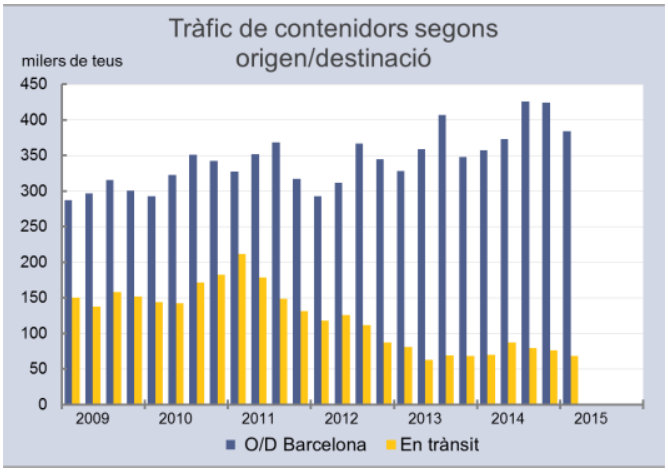

El tràfic portuari de contenidors tanca el primer trimestre d'enguany creixent a un ritme més moderat que el registrat durant la segona meitat de 2014. Recuperar novament els dos milions de teus anuals és un objectiu que previsiblement s'assolirà en el curt termini.

El tràfic de contenidors s'ha endinsat en una fase expansiva després de dos anys de contracció. Durant 2014 van passar pel port de la ciutat prop d'1,9 milions de Teus, un volum que equival a gairebé un creixement anual del deu per cent. Una tendència que s'ha mantingut durant els primers mesos d'enguany però perdent intensitat. Cal remarcar també que està sent un creixement notablement homogeni entre tràfic exterior i de cabotatge i també entre el d'origen/destinació Barcelona i el tràfic en trànsit. La mercaderia transportada en contenidors –gairebé el 65% de la càrrega general- manté igualment el signe positiu pel que fa a la seva variació anual.

Tràfic per tipus de producte i per àrees geogràfiques

Tràfic portuari per tipus de productes (1r.tr.2015)

Productes	Tones	Variació (%) 2015/2014*	Variació (%) 2014/2013
Gas natural	678.452	-8,4	-4,6
Gasoil, gasolina i fuel	1.215.766	-10,5	18,8
Biocombustibles	379.086	-17,5	98,1
Resta energia	71.922	-0,8	77,0
Siderometal·lúrgics	554.949	-12,5	9,8
Potasses i altres adobs	178.132	6,5	-2,2
Productes químics	1.039.503	-5,7	4,0
Ciment i clínker	306.001	-35,9	22,9
Altre material construcció	221.904	6,8	-0,1
Cereals i farines	126.525	38,6	18,3
Fava de soja	316.078	-26,4	3,8
Pinso i farratges	144.617	-10,7	12,1
Fruites i verdures	82.433	-3,7	6,0
Begudes i derivats	130.628	12,9	2,6
Conserves	27.169	-29,4	-28,2
Tabac, cafè i cacau	165.188	34,3	8,2
Olis i greixos	227.439	8,4	-8,1
Pesca congelada	104.900	519,0	5,0
Resta alimentació	312.596	-9,6	5,1
Paper i pasta	386.100	7,5	0,7
Fusta	21.277	-21,2	-16,3
Maquinària i recanvis	529.514	50,7	25,6
Automòbils i peces	398.863	5,6	2,4
Resta de mercaderies	921.289	1,1	-4,2
Tares	1.641.623	-3,4	5,8
Total	10.181.953	-3,6	9,1

Nota: (*) Variació de l'acumulat anual.
Font: Port de Barcelona. Elaboració pròpia.

Si durant 2014 l'augment del tràfic comercial pel port es va recolzar bàsicament en alguns dels productes transportats a granel, ja siguin líquids com el gasoil, biocombustibles i productes químics o sòlids com el ciment i clínker, la lleu contracció registrada durant el primer trimestre d'enguany s'explica per la davallada que han registrat aquestes i altres categories de productes.

L'entrada de gasoil, gasolina i fuel ha desplaçat la importació de gas natural de la posició capdavantera dels productes "energètics" que passen pel port de la ciutat. Ambdós agregats i també els biocombustibles han evolucionat de manera contractiva durant el primer trimestre d'enguany. Si en el cas dels derivats del petroli es pot parlar d'una variació conjuntural, en el del gas natural sembla respondre més a una progressiva substitució del transport per via marítima a favor dels gasoductes que connecten el nord d'Àfrica amb el sud d'Espanya que no pas a un descens sostingut del seu ús –que també- per part de grans consumidors.

A més de l'agregat de l'energia, s'han registrat descensos notables en el de productes siderometal•lúrgics i en alguns d'agro-ramaders. La resta de categories mostren creixements interanuals més o menys intensos. Sobresurten els de la maquinària i recanvis, tabac, cafè i cacao i el dels cereals i farines, tant per la seva intensitat com perquè es produeix per segon any consecutiu. El tràfic d'automòbils i peces també entra en aquesta categoria però amb una taxa de variació molt més continguda.

Pel que fa a les àrees d'origen o destinació del tràfic portuari exterior, els ports del Mediterrani –amb l'excepció de la costa meridional- i els asiàtics són els que mostren majors creixements en les seves relacions comercials amb el de Barcelona. Les variacions negatives les acaparen les transaccions comercials amb els ports africans i la major part dels del continent americà.

Origen/destí del tràfic portuari exterior (1r.tr.2015)

Àrees geogràfiques	Tones	Variació (%) 2015/2014*	Variació (%) 2014/2013
França/Itàlia	1.606.089	14,2	4,3
Europa (Atlàntic)	622.893	-25,5	1,4
Medit.Oriental, mar Negre, Caspi i Pròxim Orient	953.010	15,3	25,5
Golf Pèrsic, mar Roig i Aràbic	557.345	20,8	-13,3
Sud i sud-est asiàtic	705.929	28,3	-7,1
Extrem Orient i Japó	1.247.923	24,7	22,9
Nord d'Àfrica	1.190.479	-26,8	29,5
Resta d'Àfrica	365.744	-11,9	-13,7
Amèrica del Nord (Atlàntic)	233.434	22,9	15,3
Golf de Mèxic	255.309	-36,7	37,0
Amèrica Central i Carib	213.575	-13,4	10,6
Amèrica del Sud (Atlàntic)	470.869	-28,9	25,6
Amèrica del Nord (Pacífic)	16.642	-5,1	92,3
Amèrica del Sud (Pacífic)	85.110	12,7	-3,8
Oceania i Illes del Pacífic	45.615	16,9	-26,1

Nota: (*) Variació de l'acumulat anual.
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona.

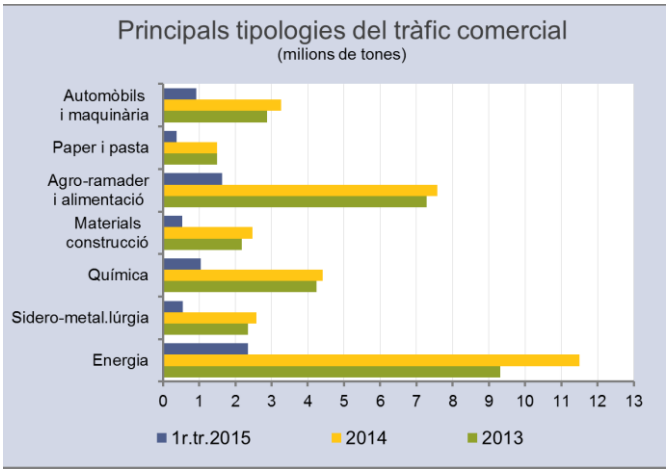

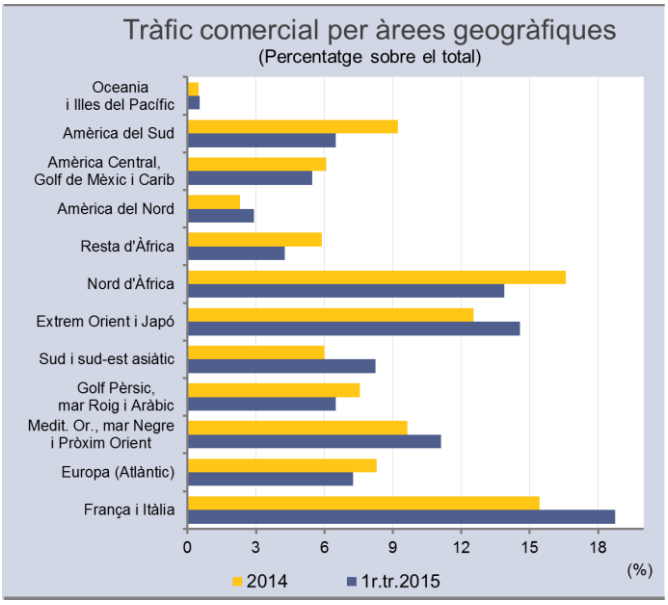

Trànsit de passatgers

Trànsit de passatgers pel port de Barcelona

Període	Total	Ferris regulars	Creuers*	Creuers en trànsit
2008	3.225.866	1.151.976	1.150.933	922.957
2009	3.201.737	1.048.890	1.181.328	971.519
2010	3.457.939	1.107.675	1.265.605	1.084.659
2011	3.828.512	1.169.820	1.502.623	1.156.069
2012	3.421.769	1.013.151	1.438.385	970.233
2013	3.628.359	1.028.996	1.501.354	1.098.009
1r.tr.	357.953	136.493	95.745	125.715
2n.tr.	1.083.796	260.658	489.091	334.047
3r.tr.	1.453.807	493.983	634.823	325.001
4t.tr.	732.803	137.862	281.695	313.246
2014	3.459.795	1.095.503	1.222.489	1.141.803
1r.tr.	390.849	137.816	74.186	178.847
2n.tr.	981.733	288.435	379.745	313.553
3r.tr.	1.400.000	527.878	556.842	315.280
4t.tr.	687.213	141.374	211.716	334.123
2015				
1r.tr.	375.443	143.345	72.048	160.050

Nota: (*) Origen/final al port de Barcelona. Les dades dels darrers trimestres són provisionals.
Font: Port de Barcelona. Elaboració pròpia.

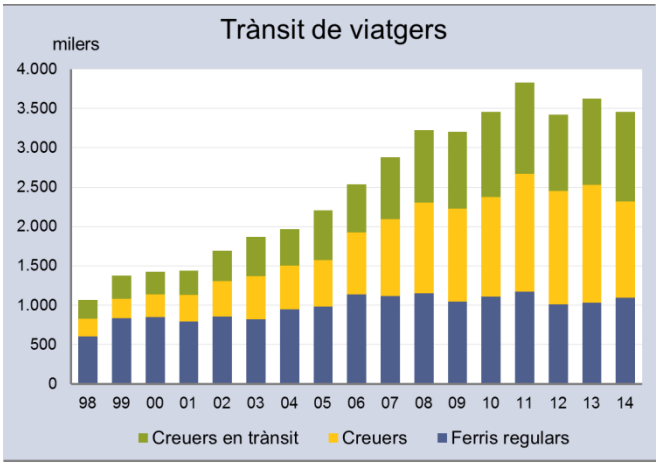

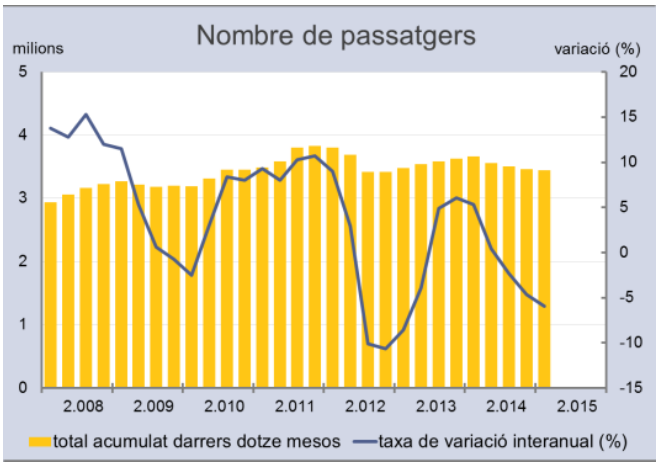

Variació (%)	1r.tr.2015/ 1r.tr.2014	2n.sm.2014/ 2n.sm.2013	2014/ 2013	2013/ 2012
Total	-3,9	-4,5	-4,6	6,0
Ferris regulars	4,0	5,9	6,5	1,6
Creuers	-2,9	-16,1	-18,6	4,4
Creuers en trànsit	-10,5	1,7	4,0	13,2

La tendència expansiva del nombre de passatgers de ferris regulars contrasta amb la lleu contracció que, per segon any consecutiu, ha registrat el segment dels creuers.

El trànsit de passatgers pel port de Barcelona durant el primer trimestre d'enguany replica el comportament que va registrar durant la segona meitat de 2014: augmenta l'ús dels ferris regulars i es contrau el dels creuers. En el primer cas, es dibuixa una tendència encaminada a recuperar els màxims assolits quatre anys enrere. Pel que fa al segment dels creuers, s'ha de diferenciar entre la lleu contenció del nombre de passatgers dels creuers amb origen/destinació al port de la ciutat i el retrocés més intens dels que només hi fan escala. Però mentre la pèrdua d'aquest darrer segment es produeix després d'un bienni expansiu i d'assolir valors propers als màxims històrics, la contenció de l'altre segment segueix a un tancament en negatiu de 2014. En tot cas, l'evolució del primer trimestre és un indicador molt feble de l'evolució de la resta de l'any i pesa relativament poc per a condicionar el resultat anual.

Aeroport

La dinàmica expansiva del trànsit internacional s'imposa a la contenció del trànsit interior i manté un any més l'evolució del total de viatgers aeroportuaris en taxes positives.

La notable represa de la demanda durant 2014 ha fet reflotar les xifres de passatgers per via aèria després de l'estancament d'un any abans. També han repuntat el nombre d'operacions i la mercaderia transportada. L'augment del nombre de turistes arribats a Catalunya i la incipient millora de la conjuntura econòmica en són els principals factors explicatius.

Els fluxos internacionals han continuat liderant aquest creixement, injectant viatgers tant de dins com de fora de la UE i, de forma cada cop més significativa, també del mercat intercontinental. Per contra, el mercat interior tot just es comença a estabilitzar després de patir la supressió de rutes i freqüències i l'augment de la competència ferroviària en un context econòmic complicat.

Dades i anàlisi

- Aeroport
  - Evolució del trànsit de passatgers, operacions i càrrega
  - Trànsit de passatgers per origen i destinació
  - Trànsit dels aeroports espanyols

Evolució del trànsit de passatgers, operacions i càrrega

Trànsit de passatgers, tràfic de mercaderies i operacions per l'aeroport de Barcelona

	Passatgers (milers)					Mercaderies (tones)			Avions		
		Interior		Internacional							
Període	Total[1]	BCN-MDD	Resta	UE	Resta	Total[1]	Interior	Interna-cional	Total[1]	Interior	Interna-cional
2007	32.898	4.798	10.383	14.660	2.964	96.786	16.137	80.649	352.501	168.179	181.286
2008	30.272	3.435	9.135	13.974	3.695	103.996	13.072	90.924	321.693	145.273	173.457
2009	27.422	3.045	8.136	12.703	3.521	89.815	10.492	79.323	278.984	122.906	153.556
2010	29.210	3.071	8.557	13.242	4.302	103.280	10.791	92.489	277.832	116.155	158.894
2011	34.398	3.172	9.533	16.323	5.341	96.573	11.008	85.565	303.054	118.062	182.539
2012	35.145	2.561	8.890	17.823	5.817	96.520	8.845	87.675	290.004	98.943	188.549
1r.tr.	6.871	700	1.863	3.386	905	22.681	2.354	20.327	62.228	23.128	38.581
2n.tr.	9.553	695	2.368	4.947	1.530	24.827	2.415	22.412	78.856	26.614	51.450
3r.tr.	11.197	545	2.752	5.648	2.237	23.605	2.205	21.400	84.498	26.837	56.984
4t.tr.	7.525	621	1.907	3.842	1.146	25.406	1.870	23.535	64.422	22.364	41.534
2013	35.211	2.206	7.966	18.435	6.569	100.297	6.383	93.915	276.496	82.711	191.075
1r.tr.	6.550	516	1.688	3.323	1.019	23.795	1.605	22.190	56.227	19.494	36.355
2n.tr	9.582	609	2.103	5.087	1.774	24.975	1.679	23.296	75.838	22.040	52.986
3r.tr.	11.269	506	2.384	5.901	2.466	23.456	1.645	21.811	81.406	21.963	58.674
4t.tr	7.810	576	1.791	4.124	1.310	28.071	1.452	26.618	63.025	19.214	43.060
2014	37.559	2.159	8.114	20.365	6.880	102.693	5.497	97.196	283.850	81.207	199.757
1r.tr.	6.941	528	1.660	3.599	1.145	24.691	1.214	23.477	56.932	18.275	38.033
2n.tr	10.292	585	2.129	5.706	1.862	25.666	1.382	24.284	78.172	21.679	55.691
3r.tr.	12.072	492	2.480	6.529	2.558	24.623	1.474	23.149	85.277	22.649	61.843
4t.tr.	8.253	554	1.844	4.531	1.315	27.713	1.427	26.286	63.469	18.604	44.190

1. El total comptabilitza tot tipus de tràfic, no només el comercial. Les dades dels darrers dotze mesos són provisionals.
Font: Aeroport de Barcelona, Aena i elaboració pròpia.

	Passatgers					Mercaderies			Avions		
Variació (%)	Total	Interior		Internacional		Total	Interior	Interna-cional	Total	Interior	Interna-cional
		BCN/MDD	Resta	UE	Resta						
4t.tr.2014/4t.tr.2013	5,7	-3,8	3,0	9,9	0,4	-1,3	-1,8	-1,2	0,7	-3,2	2,6
2n.sm.2014/ 2n.sm.2013	6,5	-3,3	3,6	10,3	2,6	1,6	-6,4	2,1	3,0	0,2	4,2
2014/2013	6,7	-2,1	1,9	10,5	4,7	2,4	-13,9	3,5	2,7	-1,8	4,5
2013/2012	0,2	-13,9	-10,4	3,4	12,9	3,9	-27,8	7,1	-4,7	-16,4	1,3

El fort creixement del nombre de passatgers que han passat per l'aeroport de Barcelona durant els primers nou mesos de 2014 s'ha desaccelerat lleument durant el darrer trimestre. Malgrat això, el total anual ha superat els 37,5 milions, un 6,7% més que un any abans.

La fase de relativa estabilització del trànsit de passatgers viscuda a l'aeroport de Barcelona durant el bienni 2012-2013 ja és aigua passada. La cota dels 35 milions anuals que es resistia a ser superada –bàsicament pel degoteig constant del tràfic interior- ja és un màxim oblidat. Gràcies a un tímid canvi de signe d'aquest segment del tràfic i molt especialment a un fort impuls del tràfic internacional a l'àmbit comunitari, l'aeroport de la ciutat ha tancat 2014 guanyant 2,35 milions de passatgers. Un resultat excepcional –és el creixement més elevat en termes absoluts de tot el sistema aeroportuari espanyol- al que també ha contribuït de manera destacada el tràfic intercontinental, la gran aposta estratègica de l'aeroport barceloní.

En paral·lel a l'augment del nombre de viatgers, augmenta també el nombre d'operacions d'enlairament i aterratge. Però ho fa a un ritme sensiblement menor. Bàsicament per dues raons. D'entrada perquè el canvi de signe del tràfic interior encara no s'ha traduït en més rutes ni freqüències. I també pel creixent pes del trànsit internacional i l'intercontinental sobre el total. Aquesta transformació progressiva del perfil dels viatgers de l'aeroport atesa la seva procedència o destinació implica un augment sostingut de la capacitat mitjana dels avions que operen a l'aeroport. En conseqüència, sense una recuperació espectacular i que actualment ningú preveu ni espera del tràfic interior, difícilment l'aeroport tornarà a les xifres d'operacions d'aeronaus de mitjans de la dècada passada.

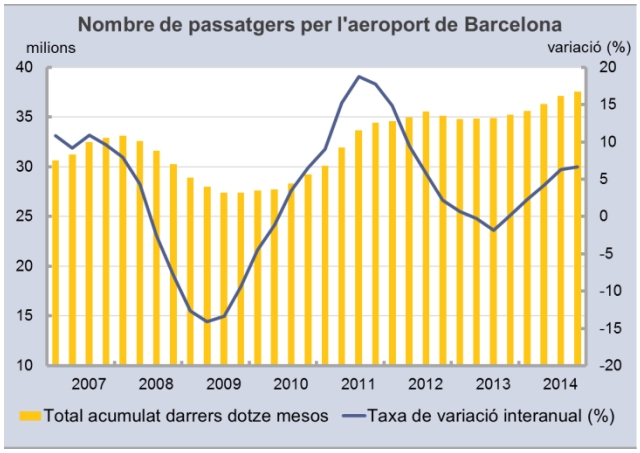

El tràfic de mercaderies presenta una evolució similar a la dels avions però més accentuada. En termes globals ha tancat 2014 amb un saldo lleument positiu gràcies al bon comportament del tràfic internacional, que concentra ja el 95% del total. Un saldo d'escassament 2,4 milers de tones que sense el notable retrocés del tràfic interior hauria sigut un 35% més elevat.

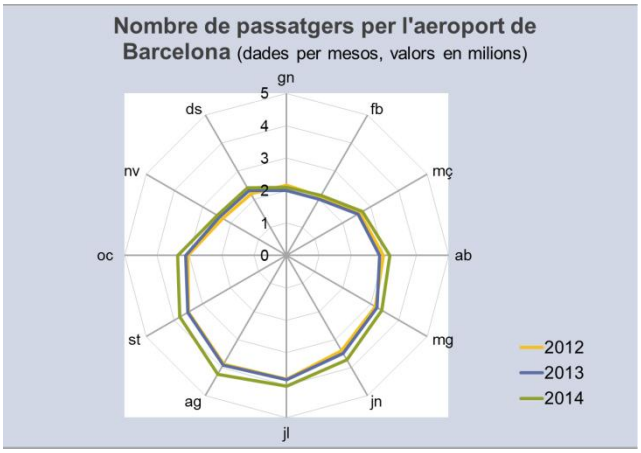

Trànsit de passatgers per origen i destinació

Passatgers de l'aeroport de Barcelona segons aeroport d'origen o destinació dels vols (2014)

Aeroports espanyols Ciutat-aeroport	Nombre de passatgers	Aeroports internacionals Ciutat-aeroport	Nombre de passatgers
Madrid/Barajas	2.161.055	Londres/Gatwick	1.274.778
Palma de Mallorca	1.410.209	Amsterdam/Schipol	1.219.934
Eivissa	869.593	París/Charles de Gaulle	1.138.545
Sevilla	828.339	Frankfurt	1.019.140
Menorca	640.598	Roma/ Fiumicino	990.767
Màlaga	568.173	París/Orly	863.549
Bilbao	492.892	Brussel·les	814.093
Santiago	387.803	Munich	728.920
Tenerife Nord/Los Rodeos	387.229	Milà/Malpensa	624.187
FGL.Granada/Jaén	335.209	Londres/Heathrow	611.454
Alacant	326.265	Zuric	589.170
Gran Canària	314.024	Lisboa	566.457
Astúries	268.770	Moscou/Domodedovo	558.064
Resta aeroports espanyols	1.182.227	Resta aeroports internacionals	16.246.983
Total	**10.172.386**	**Total**	**27.246.041**

Trànsit de passatgers segons país d'origen o destinació dels vols (2014)

	Nombre de passatgers	2014/ 2013	% sobre el total
Espanya	10.282.599	1,0	27,4
Regne Unit	3.742.088	9,4	10,0
Alemanya	3.387.662	11,0	9,0
Itàlia	3.262.407	16,3	8,7
França	3.103.977	7,5	8,3
Federació Russa	1.468.667	-6,0	3,9
Holanda	1.387.803	2,8	3,7
Suïsa	1.321.866	-0,5	3,5
Bèlgica	930.134	16,4	2,5
Portugal	893.536	14,5	2,4
Estats Units	737.332	3,8	2,0
Marroc	476.747	11,1	1,3
Suècia	463.901	21,9	1,2
Turquia	434.041	-0,3	1,2
Àustria	413.990	8,1	1,1
Noruega	383.076	4,1	1,0
Dinamarca	379.773	17,4	1,0
Israel	379.340	17,3	1,0
Irlanda	369.639	7,4	1,0
Polònia	346.519	17,9	0,9
Romania	335.388	6,2	0,9
Emirats Àrabs Units	321.590	41,5	0,9
Finlàndia	278.940	9,4	0,7
República Txeca	233.121	2,2	0,6
Qatar	228.135	-15,9	0,6
Resta de països	1.996.773	n.d.	5,3
Total	**37.559.044**	**6,7**	**100,0**

El trànsit de passatgers per l'aeroport ha tancat 2014 corregint l'evolució dual que l'ha caracteritzat durant el bienni 2012-2013: les rutes interiors considerades globalment tornen a ser moderadament expansives i les internacionals mantenen un ritme notable de creixement.

Les dades de viatgers que han passat per l'aeroport de la ciutat durant el darrer any marquen un notable canvi de tendència en comparació amb el comportament divergent entre el trànsit interior i l'exterior que s'havia observat al llarg del bienni anterior i primera meitat de 2014. Durant la segona meitat de l'any passat el nombre de passatgers que han tingut com a origen o destinació algun dels aeroports de la xarxa d'Aena a Espanya s'ha pogut comparar favorablement amb el del mateix període de 2013. Un augment que, sumat a l'estancament del primer semestre, ha permès tancar el darrer any superant àmpliament els deu milions de viatgers i recuperant la trajectòria expansiva pel que fa al trànsit interior. El creixent protagonisme de la demanda interna en la progressiva millora de la conjuntura econòmica espanyola ha contribuït a redreçar la decebedora trajectòria que seguia aquest segment del negoci aeroportuari, molt afectat per la forta competència de l'AVE. Una trajectòria que previsiblement es mantindrà al llarg de 2015.

Els fluxos de viatgers amb la resta d'aeroports de la UE (que són, de lluny, els més importants perquè suposen més de la meitat del tràfic total de l'aeroport de Barcelona), han registrat un augment del 10,5% pel conjunt de 2014. Una variació que triplica el ritme de creixement d'un any abans i que només és possible si el procés expansiu és general entre els països amb més pes relatiu en els fluxos de viatgers de l'aeroport de la ciutat. Així, dels deu països amb un pes relatiu per sobre del dos per cent –més de 700.000 passatgers/any amb origen/destinació Barcelona- només dos, la Federació Russa i Suïssa no igualen o superen els respectius volums de passatgers de 2013. Dels altres vuit, set són membres de la UE, alguns amb creixements de dos

dígits, i el vuitè, Estats Units, consolida la seva posició amb un augment del 3.8%.

Les variacions negatives són igualment anecdòtiques entre els següents quinze països classificats en funció del volum de viatgers amb Barcelona. Deixant de banda la irrellevant taxa de Suècia, equivalent a la de Suïssa, la davallada dels fluxos amb Txèquia és un fet singular derivat de successos tràgics prou coneguts i sense cap relació amb la conjuntura econòmica i l'atractiu turístic de Praga i Barcelona.

La creixent projecció internacional de l'aeroport de El Prat es pot mesurar fàcilment amb l'evolució del nombre de rutes, freqüències i viatgers amb l'exterior de la UE. Aquest és un segment que acumula deu anys de creixement consecutiu (interromput només en 2009), amb unes taxes de creixement molt elevades, que han fet que en només una dècada el pes relatiu d'aquest segment dins del conjunt del trànsit s'hagi més que triplicat. Les dades de 2014 no han pogut mantenir el fort ritme de creixement d'un any abans per la fluixa evolució dels dos principals emissors/receptors d'aquest segment del mercat: Federació Russa i Suïssa. El relleu l'han pres països com ara Turquia, Marroc, Israel i Emirats Àrabs Units entre d'altres.

L'anàlisi del nombre de viatgers que transporten les grans companyies aèries revela que Vueling, que dóna servei a més del 36% dels viatgers que passen per l'aeroport de la ciutat, manté el perfil ascendent dels darrers anys i ha reforçat la seva posició capdavantera amb el replegament estratègic d'Iberia. Alhora, Ryanair es consolida en la segona posició però sense recuperar el màxim de passatgers que havia assolit dos anys abans.

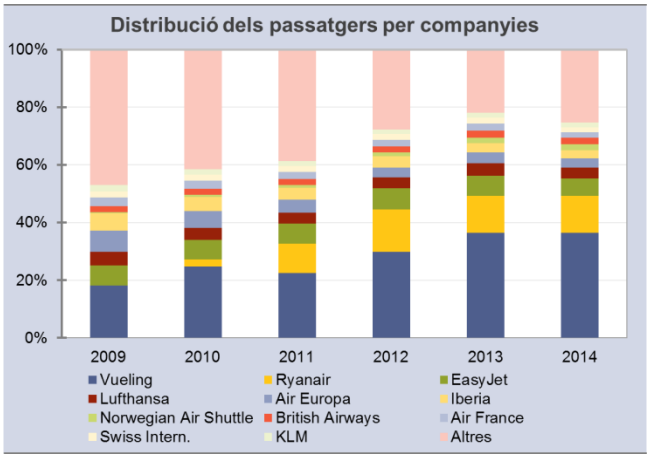

Trànsit dels aeroports espanyols

Trànsit de passatgers, tràfic de mercaderies i operacions als principals aeroports espanyols (2014)

Aeroports	Passatgers				Mercaderies		Avions	
	Total (milers)	Variació interanual (%)	Internac./ total (%)	Regular/ total (%)	Total (tones)	Variació interanual (%)	Total	Variació interanual (%)
Madrid Barajas	41.833	5,3	70,9	98,9	366.645	5,8	342.601	2,9
Barcelona	37.559	6,7	72,6	97,2	102.693	2,4	283.850	2,7
Palma de Mallorca	23.115	1,5	78,0	86,5	11.516	-5,9	172.628	1,5
Màlaga	13.749	6,4	85,5	95,9	2.498	-6,3	108.263	5,8
Gran Canària	10.316	5,6	63,4	73,5	19.822	5,5	102.211	0,1
Alacant	10.066	4,4	88,4	95,6	2.638	1,9	71.570	4,8
Tenerife Sud	9.176	5,5	92,5	73,6	3.376	-0,5	60.290	7,7
Eivissa	6.212	8,5	62,1	86,5	2.021	-7,7	60.142	6,8
Lanzarote	5.883	10,3	72,2	79,1	2.050	-1,5	49.575	12,0
Fuerteventura	4.765	11,9	79,3	74,1	978	-4,4	40.066	12,9
València	4.593	-0,6	70,2	98,2	12.515	7,2	56.438	-1,3
Bilbao	4.015	5,6	40,2	96,8	2.856	12,5	42.590	-0,2
Sevilla	3.884	5,3	41,8	96,2	5.639	10,8	42.380	1,9
Tenerife Nord	3.639	3,2	1,7	99,1	13.973	3,6	52.689	6,9
Menorca	2.633	2,6	52,1	73,3	1.422	-13,1	24.716	1,2
Total aeroports Espanya	**195.861**	**4,5**	**69,9**	**91,7**	**685.209**	**7,2**	**1.832.711**	**2,3**

Durant 2014 el sistema aeroportuari espanyol ha registrat més d'1,8 milions d'operacions d'enlairament i aterratge i donat servei a 196 milions de viatgers, un 2,3% i un 4,5% més, respectivament, que un any abans.

El repunt que ha registrat el sistema aeroportuari espanyol al llarg de 2014 sembla posar punt i final al descens del bienni anterior. Si bé no destaca per la seva intensitat, és un canvi de tendència molt general, recolzat en l'evolució de 14 dels 15 aeroports amb més viatgers del país. Només València resta al marge amb un retrocés inapreciable. Els creixements més intensos en termes relatius es donen a Lanzarote i Fuerteventura, dos aeroports amb un elevat pes dels vols internacionals. En termes absoluts, l'augment més notori el registre l'aeroport barceloní. Sorprèn l'escàs creixement que registre Palma de Mallorca i Menorca especialment en comparació amb el dinamisme d'Eivissa. El rebatejat aeroport de Madrid torna a valors positius i deixa de penalitzar el creixement del conjunt.

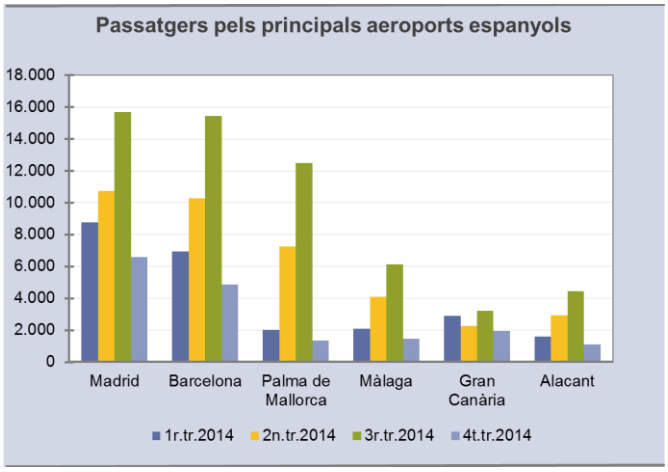

Com ja s'ha avançat, el nombre d'operacions d'enlairament i aterratge també "remunta el vol" però amb menys intensitat que en el nombre de viatgers. La millora de la conjuntura econòmica i especialment de les expectatives a curt i mitjà termini sembla que ha contribuït a tancar el procés de reordenació de rutes. La forta competència ha estat determinant a l'hora de forçar aquest canvi de tendència.

Els signes positius també s'imposen en les dades de mercaderia transportada. A més del fort creixement que han registrat alguns dels aeroports especialitzats –Saragossa i Vitòria bàsicament- Madrid -que canalitza més de la meitat de la mercaderia que passa pel sistema aeroportuari espanyol- recupera la major part de la càrrega perduda un any abans i Barcelona aconsegueix mantenir la trajectòria ascendent d'un any abans.

Transport públic col·lectiu a la regió metropolitana

La incipient recuperació de l'activitat econòmica i del mercat de treball expliquen l'augment del nombre d'usuaris del transport públic metropolità.

Les xifres disponibles mostren una recuperació significativa i força general del nombre d'usuaris del transport públic metropolità. Una recuperació basada en l'augment de l'ocupació que ha propiciat la millora de la conjuntura econòmica i en l'augment del nombre de visitants. Una situació que previsiblement es mantindrà durant la primera meitat de 2015.

Dades i anàlisi

- Transport públic urbà i rodalia

Transport públic urbà i rodalia

Transport públic urbà (milers de viatgers)

Període	Total	Xarxa Metro	Xarxa Autobusos	FGC Servei urbà
2008	617.857	376.374	188.333	29.980
2009	603.663	361.653	189.869	28.290
2010	615.399	381.222	183.357	27.078
2011	621.147	388.978	181.678	26.296
2012	594.430	373.505	173.965	23.299
2013	594.198	369.937	176,706	23.961
1r.tr.	147.265	90.953	44.074	6.223
2n.tr.	157.372	97.646	47.180	6.476
3r.tr.	133.827	85.272	38.528	4.815
4t.tr.	155.734	96.066	46.924	6.447
2014	603.288	375.722	178.346	24.727
1r.tr.	152.142	93.371	46.117	6.470
2n.tr.	155.249	96.506	46.153	6.329
3r.tr.	136.763	87.208	39.013	5.052
4t.tr.	159.134	98.637	47.062	6.876
2015				
1r.tr.	153.119	95.183	44.972	6.686

Nota. El Total inclou els viatges en tramvia.
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Transport de Bcn, FGC i ATM.

Variació (%)	Total Urbà	Metro	Autobús	FGC
1r.tr.15/1r.tr.14	0,6	1,9	-2,5	3,3
2n.sm.14/2n.sm.13	2,1	2,5	0,7	5,9
2014/2013	1,5	1,6	0,9	3,2
2013/2012	0,0	-1,0	1,6	2,8

Transport públic de rodalia (milers de viatgers)

Període	Total	FGC			Renfe
		Total	Línia Llobr/Anoia	Metro Vallès	Total
2008	165.826	50.960	21.188	29.773	114.866
2009	161.463	51.498	21.663	29.835	109.965
2010	156.371	52.683	21.980	30.703	103.688
2011	160.350	54.168	23.036	31.131	106.182
2012	157.577	51.659	21.285	30.374	105.918
2013	156.588	51.500	20.879	30.621	105.088
1r.tr.	38.844	13.309	5.322	7.988	25.535
2n.tr.	41.526	13.610	5.381	8.229	27.916
3r.tr.	36.525	10.506	4.706	5.800	26.019
4t.tr.	39.694	14.075	5.471	8.604	25.619
2014	157.406	52.456	21.253	31.203	104.950
1r.tr.	39.430	13.810	5.460	8.350	25.620
2n.tr.	40.232	13.173	5.300	7.874	27.369
3r.tr.	36.658	10.873	4.796	6.077	25.795
4t.tr.	41.086	14.600	5.698	8.902	26.386
2015					
1r.tr.		13.927	5.545	8.382	

Nota. Línia Llobregat-Anoia: Bcn-Igualada/Manresa; Metro Vallès: Bcn-Terr./Sab.
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de FGC i de Renfe.

Variació (%)	Total	FGC	Renfe
1r.tr.15/1r.tr.14		0,8	
2n.sm.14/2n.sm.13	2,0	3,6	1,2
2014/2013	0,5	1,9	-0,1
2013/2012	-0,6	-0,3	-0,8

Durant el primer trimestre d'enguany el creixement del nombre d'usuaris del transport públic s'ha concentrat en els mitjans ferroviaris. La xarxa d'autobusos ha perdut usuaris. El saldo final d'aquestes dues tendències és un creixement molt moderat del conjunt del transport públic urbà.

Les dades del primer trimestre d'enguany donen continuïtat a la trajectòria lleument alcista registrada al llarg de 2014. Alhora, mostren una sensible desacceleració del ritme de creixement que possiblement s'hagi d'imputar, si més no parcialment, a factors estacionals. Les dades d'abril confirmaran o no aquesta hipòtesi. En tot cas, les previsions a curt termini continuen sent positives atesa l'evolució esperada del mercat de treball i del nombre de visitants que faran nit a la ciutat.

La xarxa de metro i també el servei urbà dels Ferrocarrils de la Generalitat han registrat un creixement molt notable, compensant àmpliament la pèrdua d'usuaris del transport públic de superfície. Pel que fa al de rodalia, les dades disponibles anuncien una situació de relatiu estancament. Una variació que s'ha d'entendre com el saldo entre components de diferent signe com ara l'estacional, l'augment d'activitat econòmica i nombre d'ocupats i un augment de l'ús del transport privat com s'hauria d'esperar de les xifres de matriculacions de vehicles.

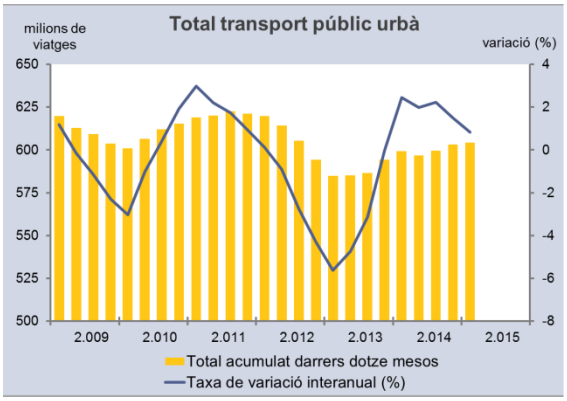

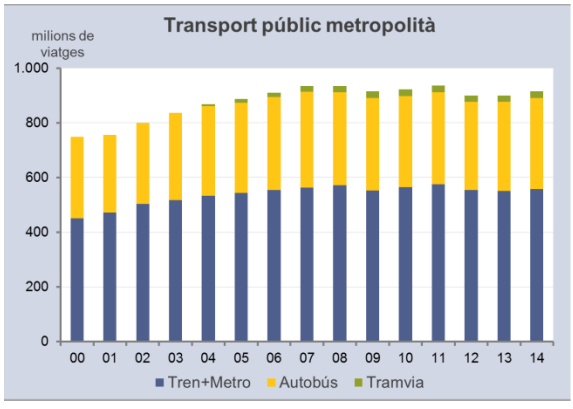

Turisme, fires i congressos

L'activitat turística ha començat 2015 amb el mateix vigor mostrat durant la major part de 2014.

Un cop superada la petita ensopegada dels primers mesos de 2013, les xifres de pernoctacions hoteleres i de visitants han mantingut una trajectòria de creixement moderat i sostingut que al llarg del que s'està allargant a 2015. S'assoleixen xifres històriques de manera recurrent, que acompanyen nivells d'ocupació i d'estada mitjana molt elevats. El sector turístic de la ciutat ha navegat gairebé durant tota la crisi per aigües tranquil•les -amb una incursió molt breu en la zona negativa-, gràcies a l'impuls dels visitants de l'exterior. Una empenta que es manté i que darrerament es veu reforçada per la millora que es comença a mostrar en la demanda generada pel mercat espanyol.

Dades i anàlisi

- Activitat turística
  - Turistes i pernoctacions als hotels de Barcelona
  - Oferta i pernoctacions segons categoria hotelera
  - Turistes segons procedència
  - Creuers
  - Perfil dels turistes
- Fira de Barcelona
  - Fira de Barcelona
- Congressos
  - Congressos i convencions celebrats a Barcelona
  - Distribució per sectors, àmbit, dimensió i origen

Activitat turística

Enguany ha començat alcista, com va acabar 2014. La majoria dels principals indicadors d'activitat turística han registrat variacions positives durant els primers mesos d'enguany.

Els registres de començament d'any corresponents a l'activitat hotelera revelen el manteniment de la trajectòria alcista del bienni precedent. Un cop més, el sector turístic torna a destacar per la seva vitalitat i fermesa, amb un to força més vigorós que el que registren la majoria dels indicadors que mesuren l'activitat econòmica de la ciutat.

El tret que emergeix com a aspecte més significatiu de l'evolució turística més recent és el comportament dual de la demanda dels residents a Espanya i dels residents a l'estranger. Tot i que la demanda interna comença a emetre senyals de recuperació, encara es troba sota el signe de la contenció, perquè el canvi de ritme de l'economia repercuteix lentament en un augment significatiu de les rendes familiars. La demanda externa, en general, manté el fort ritme expansiu impulsada bàsicament pels països grans de la Unió Europea i per algunes economies emergents que es perfilen cada cop més com a emissores significatives de turistes

Dades i anàlisi

- Activitat turística
  - Turistes i pernoctacions als hotels de Barcelona
  - Oferta i pernoctacions segons categoria hotelera
  - Turistes segons procedència
  - Creuers
  - Perfil dels turistes

Turistes i pernoctacions als hotels de Barcelona

Turistes i pernoctacions als hotels de Barcelona

Període	Pernoctacions	Turistes (1)	Estada mitjana (2)
2008	12.485.198	6.659.075	1,87
2009	12.817.171	6.476.034	1,97
2010	14.047.396	7.133.524	2,00
2011	15.529.218	7.390.777	2,09
2012	15.931.932	7.440.113	2,14
2013	16.485.075	7.571.765	2,20
gn-fb	1.702.343	822.896	2,07
mç-ab	2.695.082	1.274.138	2,12
mg-jn	3.164.634	1.448.524	2,18
jl-ag	3.559.310	1.467.156	2,43
st-oc	3.201.632	1.490.054	2,15
nv-ds	2.162.074	1.068.998	2,02
2014	17.091.852	7.874.941	2,16
gn-fb	1.836.037	872.048	2,11
mç-ab	2.873.767	1.352.023	2,12
mg-jn	3.172.222	1.487.661	2,13
jl-ag	3.733.494	1.565.763	2,39
st-oc	3.242.402	1.495.040	2,17
nv-ds	2.233.930	1.102.406	2,03
2015			
gn	979.292	474.197	2,07

(1) S'entén per turistes els visitants que almenys pernocten una nit a un hotel de Barcelona, amb independència del motiu de la seva estada.
(2) Dades expressades en nits.
Font : Gremi d'Hotels de Barcelona per a Turisme de Barcelona i elaboració pròpia.

Variació (%)	Pernoctacions	Turistes
gn 2015/gn 2014	7,2	8,5
nv-ds 14/nv-ds 13	3,3	3,1
2014/ 2013	3,7	4,0
2013/ 2012	3,5	1,8

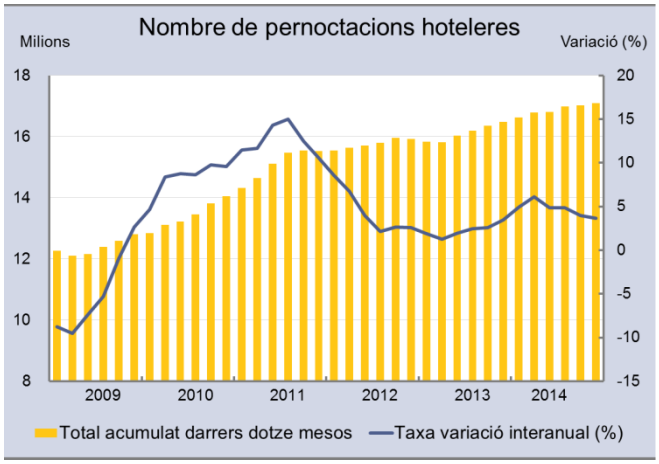

Augment sostingut de les pernoctacions hoteleres durant els darrers mesos de 2014, suficient per mantenir la trajectòria ascendent de l'any anterior. Un impuls que s'ha mantingut a començament d'enguany.

Durant el darrer terç de 2014 van fet estada als hotels de Barcelona prop de 2,6 milions de persones que van generar 5,5 milions de pernoctacions, un 1,5% i un 2,1% més, respectivament, que durant el mateix quadrimestre de 2013. En el conjunt de l'any, les pernoctacions van créixer un 3,7% i tres dècimes percentuals més el nombre de turistes. La valoració conjunta d'aquestes dades posa de manifest que s'està davant d'un cert alentiment del ritme de creixement de l'activitat turística, i més concretament de l'hotelera. Res extraordinari atès el creixement acumulat al llarg del darrer quinquenni. Deixant de banda quina sigui finalment la interpretació més encertada dels resultats de l'any passat, el cert és que 2015 ha començat amb força.

Darrere d'aquest dinamisme sostingut –acompanyat d'una tendència a l'estabilització de l'estada mitjana en els hotels- hi ha tant factors de demanda com d'oferta. D'entre els primers, l'accent positiu recau sobre els visitants d'origen estranger –bàsicament de la UE- mentre que el mercat intern ha començat a corregir l'accentuat to negatiu del darrer trienni. Començant per aquest últim, la difícil conjuntura econòmica del país, amb un descens acumulat de les rendes del treball –tant de nombre d'ocupats com de salaris- i de la despesa pública en transferències, ha derivat en una forta i sostinguda contenció de la despesa de les economies familiars que sembla que s'ha començat a revertir. A mesura que avança l'anunciada recuperació i es van esvaint les expectatives negatives, la demanda interna recupera part del seu vigor. Això és el que es podria deduir de l'evolució alcista del nombre de visitants espanyols al llarg dels darrers mesos. En tot cas, és una demanda que previsiblement continuarà marcada per la prudència atès que la recuperació del mercat laboral es produeix de manera lenta i en unes condicions de més precarietat que abans de la crisi. Quant a la demanda dels residents a l'exterior, exhibeix en conjunt molta fortalesa, impulsada per la favorable conjuntura econòmica dels països d'origen i per la bona resposta d'algunes economies emergents i de nova industrialització com a emissores de visitants.

Pel que fa als factors d'oferta, Barcelona es reafirma com una de les destinacions de turisme urbà més ben valorades i competitives. A més de disposar d'una de les ofertes hoteleres més àmplia, diversificada i moderna d'Europa, gaudeix d'una àmplia oferta de connexions aèries i ferroviàries, d'un important port de creuers i actua com a contrapunt o complement a estades a altres zones de Catalunya. Tots aquests elements sumen en l'elecció de Barcelona com a destinació turística per part de la demanda, però a més cal tenir en compte que s'està beneficiant d'alguns dels fluxos de viatgers als que la inestabilitat social i política d'algunes àrees de la Mediterrània Oriental i nord d'Àfrica ha desviat cap a d'altres destinacions.

Oferta i pernoctacions segons categoria hotelera

Activitat hotelera segons categoria

Categoria	Nombre de pernoctacions	Nombre de turistes	Ocupació habitacions (%)	Estada mitjana (nits)
		st-oc 2014		
H 5*	417.854	198.118	86,95	2,11
H 4*	1.728.321	784.428	90,99	2,21
H 3*	782.333	346.418	92,13	2,26
H 2*	188.229	98.013	91,59	1,95
H 1*	125.665	68.064	88,81	1,86
Total	**3.242.402**	**1.495.040**	**90,67**	**2,17**
		nv-ds 2014		
H 5*	281.093	138.705	58,88	2,02
H 4*	1.211.291	600.645	64,46	2,02
H 3*	543.805	253.962	62,65	2,14
H 2*	124.475	65.785	61,07	1,89
H 1*	73.264	43.309	52,87	1,69
Total	**2.233.930**	**1.102.406**	**62,64**	**2,03**

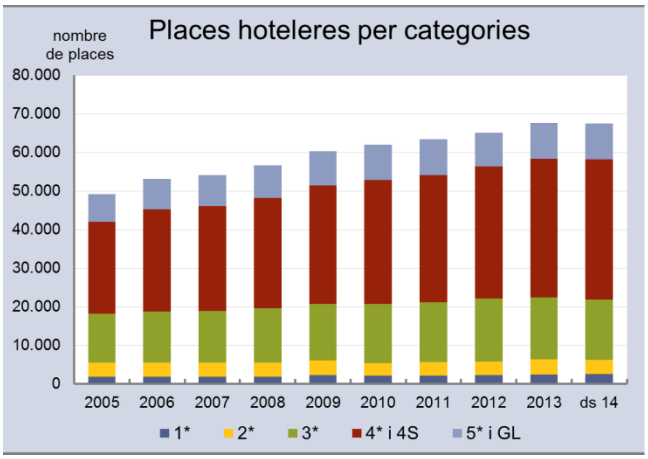

L'activitat hotelera de la ciutat ha tancat 2014 amb un lleu creixement de l'ocupació mitjana. Especialment significatiu ha estat el repunt del darrer bimestre de l'any.

Deixant de banda els establiments de més categoria, la preferència dels turistes pels hotels de 3 i 4 estrelles ve determinada no només pel perfil i la capacitat adquisitiva de la demanda sinó també per ser el tram d'oferta més abundant, amb un 74% dels establiments i un 77% de les places. Alhora, és el que més ha crescut, ja que en els darrers deu anys el nombre de places hoteleres en aquest tram de l'oferta ha crescut un 52%. Que durant el darrer any les taxes d'ocupació hagin augmentat amb especial intensitat durant els primers quatre mesos i el darrer bimestre és un bon senyal de cara a la desestacionalització del negoci turístic a la ciutat.

.

Turistes segons procedència

Lloc de procedència dels turistes

	gn-fb 2015		var (%) gn-fb 2015/ gn-fb 2014
	nombre	en %	
Espanya	228.302	27,4	12,1
Unió Europea	350.623	42,1	7,7
Alemanya	43.455	5,2	-0,7
Àustria	6.673	0,8	15,5
Bèlgica	13.809	1,7	22,4
Dinamarca	6.274	0,8	-1,6
Finlàndia	5.456	0,7	-20,3
França	76.118	9,1	15,0
Grècia	2.620	0,3	-6,5
Irlanda	7.958	1,0	19,6
Itàlia	58.781	7,1	7,3
Luxemburg	431	0,1	-43,2
Països Baixos	21.248	2,6	11,6
Polònia	7.172	0,9	27,9
Portugal	11.732	1,4	4,8
Regne Unit	65.799	7,9	10,6
República Txeca	2.139	0,3	54,7
Suècia	8.590	1,0	-7,1
Resta Unió Europea	12.367	1,5	-8,3
Resta d'Europa	52.607	6,3	-19,3
Amèrica	81.639	9,8	-3,4
Estats Units	37.809	4,5	-3,4
Resta d'Amèrica	43.830	5,3	-3,3
Japó	21.084	2,5	-2,2
Països africans	15.773	1,9	8,9
Resta del món	82.281	9,9	19,5
Total	832.310	100,0	5,4

Font: Elaboració pròpia a partir de l'explotació del Departament d'Estadística de l'Enquesta d'Ocupació Hotelera de l'INE.

Barcelona continua guanyant atractiu com a destinació turística urbana al món: de mitjana anual, els clients dels hotels que provenen de l'estranger representen al voltant del 80% del total.

Un dels aspectes que caracteritzen l'evolució dels creixents fluxos turístics a la ciutat en les dues darreres dècades és la presència cada cop més nombrosa de visitants estrangers. Tot i que aquesta presència s'ha intensificat tant en termes absoluts com relatius en el darrer trienni, entre altres raons perquè la conjuntura econòmica ha castigat de forma més intensa la demanda interna que l'externa en termes agregats, és indiscutible que Barcelona ha aconseguit situar-se en una posició molt destacada en les grans lligues internacionals de turisme urbà, tant a nivell de cultura, lleure i vacances com de congressos i, a nivell molt concret, també d'algunes fires.

Si fins que els fluxos turístics es van començar a enlairar a mitjans dels 90 un de cada dos turistes provenia d'algun punt d'Espanya, durant el darrer bienni aquesta proporció s'ha reduït a només el 20%. Els grans països emissors són les grans potències econòmiques i demogràfiques de la UE (França, Regne Unit, Itàlia i Alemanya), amb aproximadament un 30% del total i una evolució conjunta positiva, destacant que Itàlia s'ha recuperat dels descensos del bienni precedent. A banda d'aquests països però encara dins de la UE, destaquen els augments de Finlàndia, Polònia, Àustria i Bèlgica. En la zona de descensos se situen Grècia, Luxemburg, la República Txeca i Suècia.

En contraposició amb la trajectòria ascendent dels darrers anys, els fluxos de visitants que aporta la resta d'Europa ha registrat una sensible davallada que ha continuat durant el primer bimestre d'enguany. El principal element que explica aquesta evolució és el descens del nombre de russos –després d'un quadrienni en què gairebé s'havien quadruplicat-, originat per la depreciació del ruble, per la nova recessió que viu l'economia russa i probablement també per la inestable situació derivada del conflicte amb Ucraïna. De les grans tendències, força paral•leles a les analitzades a l'apartat del trànsit aeri de passatgers, queda per esmentar la puixança dels països agregats sota la categoria resta del món, entre els quals destaquen alguns de l'Orient Mitjà com Qatar, Turquia o els Emirats Àrabs Units.

Creuers

Passatgers de creuers

Període	Total	Passatgers embarcats	Passatgers desembarcats	Passatgers en trànsit
2008	2.073.890	576.220	574.713	922.957
2009	2.152.847	593.424	587.904	971.519
2010	2.350.264	632.445	633.160	1.084.659
2011	2.658.691	757.883	744.739	1.156.069
2012	2.408.618	721.933	716.452	970.233
1r.tr.	158.650	38.143	34.577	85.930
2n.tr.	746.525	235.311	226.879	284.335
3r.tr.	940.943	304.225	307.720	328.998
4t.tr.	562.500	144.254	147.276	270.970
2013	2.599.232	754.038	752.248	1.092.946
1r.tr	221.460	49.800	45.945	125.715
2n.tr.	823.138	247.176	241.915	334.047
3r.tr.	956.486	314.794	316.674	325.018
4t.tr.	598.148	142.268	147.714	308.166
2014	2.364.292	615.377	607.112	1.141.803
1r.tr.	253.038	37.261	36.930	178.847
2n.tr.	693.293	195.080	184.660	313.553
3r.tr.	872.122	279.019	277.823	315.280
4t.tr.	545.839	104.017	107.699	334.123
2015 gn-fb.	146.858	21.700	28.223	96.935

Font : Autoritat Portuària de Barcelona

Variació (%)	Total	Passatgers embarcats	Passatgers desembarcats	Passatgers en trànsit
gn-fb 2015/ gn-fb 2014	-3,3	21,0	48,1	-15,6
4t.tr 2014/ 4t.tr. 2013	-8,2	-25,1	-24,6	6,7
2014/2013	-9,0	-18,4	-18,8	4,0
2013/ 2012	7,9	4,5	4,3	13,2

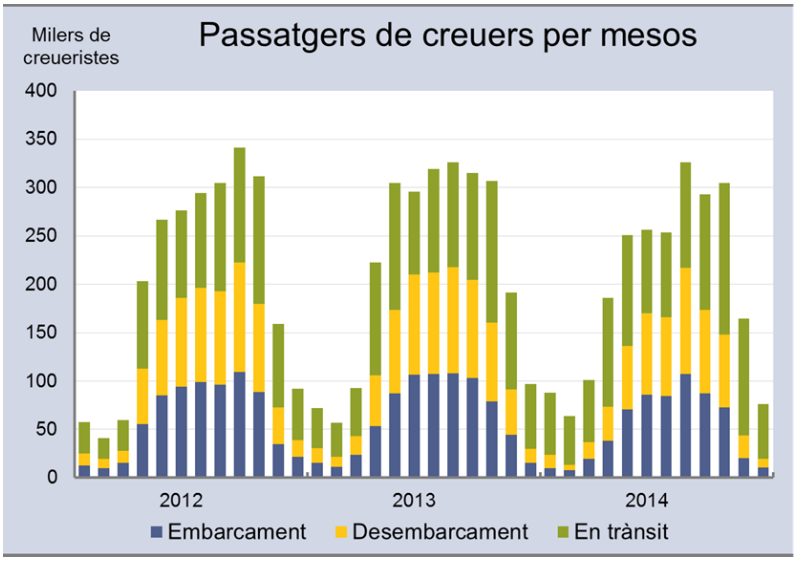

Les xifres de passatgers de creuers dels primers mesos d'enguany apunten a una ràpida correcció del descens registrat al llarg de 2014.

2015 s'està perfilant com un any de recuperació dels volums assolits durant el trienni 2011-2013 pel que fa al moviment de passatgers de creuers a les set terminals internacionals del port. Després que 2014 es tanqués amb un descens del nou per cent –concentrat en el segment amb sortida/arribada al port de Barcelona- els primers mesos de 2015 mostren variacions més contingudes, tot i que encara de signe negatiu. Una variació imputable en exclusiva al segment dels creuers en trànsit, un segment que, a banda d'ajudar a desestacionalitzar aquest tipus de turisme, l'any passat fou clau a l'hora de moderar la davallada del total.

El fort creixement relatiu del nombre de passatgers de creuers embarcats o desembarcats al port de la ciutat durant el primer bimestre d'enguany ha permès compensar parcialment la notable contracció del nombre de passatgers en trànsit. En tot cas, una evolució moderada del primer bimestre, el més fluix de l'any, no acostuma a marcar tendència ni és determinant de l'evolució anual.

La trajectòria ascendent del negoci dels creuers al port de Barcelona acumula ja dues dècades. Una trajectòria que –deixant de banda parèntesis com ara l'imputable a l'accident del Costa Concòrdia-, s'assenta sobre una forta aposta del port, agents econòmics del sector i autoritats locals per la renovació i ampliació d'instal•lacions que han situat Barcelona entre els primers ports mundials –quart del món i primer de la Mediterrània- i que es projecta de cara al futur amb operacions com la inversió de Carnival –l'operador més gran del món- en la nova terminal E i l'ampliació de la D, prevista per l'any que ve.

Perfil dels turistes

Perfil dels turistes

	2010	2011	2012	2013
Per gènere (%)				
Homes	60,4	62,4	58,7	58,3
Dones	39,6	37,6	41,3	41,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Per edat (%)				
de 15 a 17 anys	0,6	0,2	0,7	0,6
de 18 a 24 anys	3,3	3,9	2,8	3
de 25 a 34 anys	21,6	19,3	14	15,1
de 35 a 44 anys	34,4	36,3	35,8	34,9
de 45 a 54 anys	27,7	28,8	30,1	31,7
més de 55 anys	12,4	11,5	16,6	14,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Turistes segons motiu de viatge (%)

	2010	2011	2012	2013
Vacacional	50,1	50,0	50,4	50,6
Professional	42,0	42,0	41,0	40,9
Negocis	31,3	-	-	30,8
Fires i reunions	10,7	-	-	10,1
Personal i d'altres	7,9	8,0	8,6	8,5
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Mitjà de transport utilitzat pels turistes (%)

	2010	2011	2012	2013
Avió	75,8	75,7	74,4	76,1
Ferrocarril	11,2	12,5	12,5	9,5
Cotxe	8,4	7,3	7,4	9,4
Autocar	3,8	4,3	5,5	4,7
D'altres	0,8	0,2	0,2	0,3
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Visitants als llocs d'interès més visitats

		Nombre de visitants		
		2011	2012	2013
EIA	Temple de la Sagrada Família	3.202.000	3.233.526	3.170.000
MC	L'Aquàrium de Barcelona	1.675.735	1.647.163	1.718.380
MC	Museu F.C.Barcelona	1.626.990	1.540.648	1.506.022
ELL	Poble Espanyol de Barcelona	1.323.578	1.223.875	1.249.381
EIA	Castell de Montjuïc	1.318.000	1.159.042	1.072.000
MC	Parc Zoològic de Barcelona	1.164.013	1.080.187	1.070.104
CE	Fund.Catalunya-La Pedrera	962.293	861.583	944.509
MC	Museu Picasso	1.057.399	948.869	915.226
MC	CosmoCaixa Barcelona	830.282	788.176	716.877
CE	CaixaFòrum Barcelona	782.529	971.101	686.151

Nota: EIA: Espais d'Interès Arquitectònic; MC: Museus i col·leccions; ELL: Espais de lleure; CE: Centre d'exposicions. Les dades de 2013 són provisionals.
Font: ICUB i equipaments.

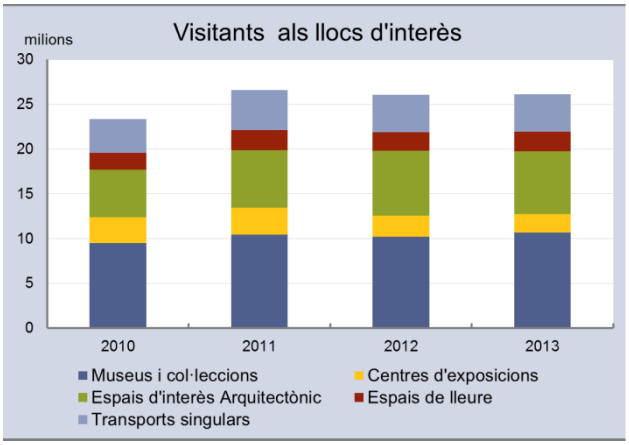

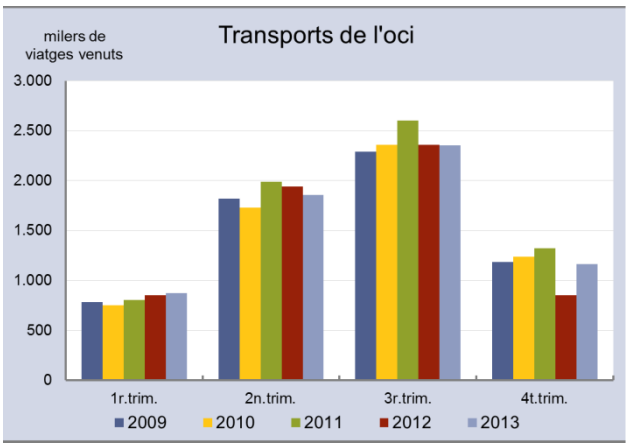

El darrer informe conegut sobre el perfil dels visitants que s'allotgen en hotels, corresponent a 2013, reflecteix que, a més d'estranger –com s'ha vist anteriorment-, el visitant tipus correspon a un home de mitjana edat que pot tenir tant motivacions vacacionals com laborals i que utilitza l'avió per arribar a la ciutat.

En comparació amb anys anteriors, s'està observant darrerament un augment relatiu de la presència de dones i de visitants més grans, però aquí cal insistir en què la mostra només entrevista persones que s'allotgen en hotels, i eludeix altra mena d'allotjaments en què majoritàriament s'allotja gent jove. Aquest apunt també és aplicable a la motivació dels visitants, perquè sembla plausible que en aquesta altra mena d'allotjaments, com pensions o apartaments turístics, es concentrin sobretot visitants per motius vacacionals.

Els usuaris de llocs d'interès han crescut moderadament en relació amb els de l'any anterior, però, en un context d'any de màxims absoluts de visitants, cal no oblidar que alguns espais van romandre tancats per renovació i que alguns museus van continuar aplicant limitacions en els contingents d'entrada. Pel que fa als deu llocs que més interès desperten entre els visitants, la llista continua encapçalada pel temple Expiatori de la Sagrada Família, L'Aquàrium i el Museu F.C.Barcelona, tots ells amb més d'1,5 milions de visitants anuals.

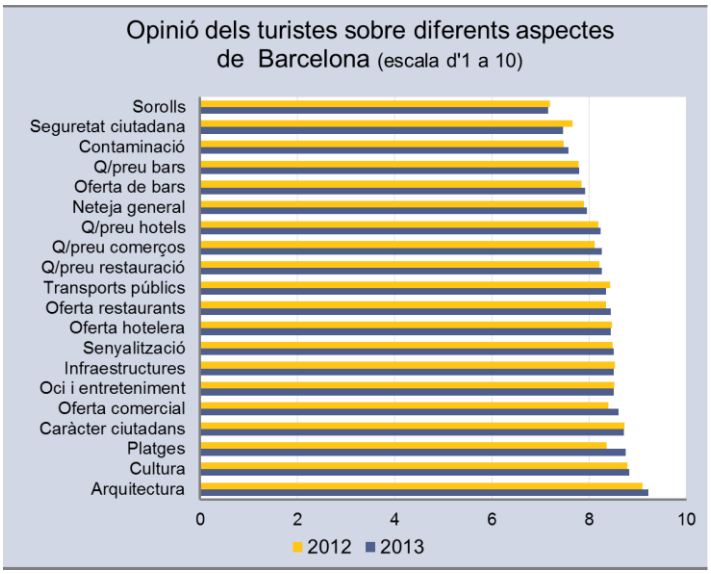

Pel que fa a la valoració de diferents aspectes de la ciutat, els turistes entrevistats en 2013 van atorgar una puntuació mitjana de notable alt a Barcelona, lleugerament per sobre de l'aconseguida en anys anteriors. El binomi arquitectura-cultura és el més apreciat, seguit per la valoració de les platges, que han avançat set posicions en només un any. Val la pena apuntar que el tracte que reben els turistes per part dels ciutadans és percebut com a molt cordial. Altres aspectes que també mereixen una puntuació molt elevada són els que recullen l'oferta comercial, la d'oci i entreteniment i les infraestructures. En l'extrem més baix –però encara amb un notable-, apareixen com a pitjor valorats la seguretat ciutadana, la contaminació atmosfèrica i els sorolls. Com a rerefons, assenyalar que una majoria dels aspectes considerats esgarrapen unes dècimes a l'alça als resultats de l'any anterior.

Fira de Barcelona

La difícil situació econòmica del teixit empresarial i del conjunt del país marca un to de baix perfil en l'activitat firal en 2012, en la que per altra banda brillen esdeveniments de gran calat internacional.

Les dades d'activitat de 2012 palesen les dificultats que travessen les empreses per mantenir-se en l'escenari de comunicació i d'intercanvi de coneixement i tecnologia que representen els salons firals. Aquestes dificultats afecten una gran majoria de sectors econòmics, les institucions i els ciutadans en general, i s'han reflectit en major o menor mesura tant en la vessant pressupostària com en termes d'expositors i d'assistència de visitants, tant professionals com públic en general. (...)

Dades i anàlisi

- Fira de Barcelona

Fira de Barcelona

Indicadors d'activitat firal (2012)

	Perio-dicitat	Caràcter	Àmbit	Superfície neta (m2)	Expositors directes		Visitants	
					Total	Estrangers	Total indentificats	Passis
Salons propis								
Expohogar Primavera	Anual	Professional	Intern.	3.654	100	4	4.750	0
The Brandery Winter	Anual	Professional	Intern.	1.726	95	23	10.050	353
Expomovil Comercial	Biennal	Professional	Nacional	2.775	94	14	3.570	0
Saló de l'Ensenyament	Anual	De Públic	Nacional	6.501	144	6	43.228	929
Expodidàctica	Biennal	Professional	Intern.	1.605	74	14	3.341	0
Futura	Anual	De Públic	Nacional	709	36	6	1.068	0
Alimentaria	Biennal	Professional	Intern.	70.430	1.025	223	49.323	0
Turisme-SITC	Anual	Mixta	Intern.	5.519	185	41	9.245	10.167
Hispack	Triennal	Professional	Intern.	30.286	564	118	23.900	0
BTA (Barcelona Tecnologies de l'Alimentació)	Triennal	Professional	Intern.	14.552	241	37	25.162	0
MI Heatlth	Anual	Professional	Intern.	276	21	1	606	0
BIZ Barcelona	Biennal	Professional	Intern.	1.362	87	2	8.157	0
FM & BS (Facility Management and Business Services World Summit)	Biennal	Professional	Nacional	337	25	0	697	0
The Brandery Summer	Anual	Professional	Intern.	1.177	65	15	6.417	70
Expohogar Tardor	Anual	Professional	Intern.	3.875	116	11	5.764	0
Saló Nàutic Internacional de Barcelona	Anual	Mixta	Intern.	16.248	336	48	7.721	17.994
Liber	Biennal	Professional	Intern.	3.604	208	17	2.357	0
Hostelco	Biennal	Professional	Intern.	23.463	455	114	21.833	2.880
Saló Internacional del Caravaning	Biennal	Mixta	Intern.	20.761	107	7	18.630	0
Expominer	Anual	De Públic	Intern.	600	132	41	5.556	0
Colecciona Barcelona (1)	Anual	De Públic	Nacional					
Smart City Expo World Congress / Globalgeo	Anual	Professional	Intern.	3.239	105	25	4.935	0
Ocasió	Anual	De Públic	Nacional	14.198	33	0	7.741	0
Festival de la Infància	Anual	De Públic	Nacional	12.469	65	1	38.691	1.481
Salons externs								
Cosmobellesa&Wellness	Anual	Professional	Intern.	9.769	295	65	84.600	n/d
Fespa Digital	Anual	Professional	Intern.	15.235	400	360	13.000	n/d
Mobile World Congress	Anual	Professional	Intern.	107.258	1.500	1.394	67.176	n/d
E-Show	Anual	Professional	Intern.	2.500	88	10	5.000	n/d
Antiquaris, Saló d'Art Antic i Modern	Anual	Professional	Nacional	3.600	44	1	20.000	n/d
IN-Cosmètics	Anual	Professional	Intern.	11.690	590	543	7.105	n/d
Saló del Còmic	Anual	De Públic	Intern.	20.000	134	8	108.530	n/d
Bebés&Mamás	Anual	De Públic	Nacional	2.558	72	0	13.000	n/d
Bcn Bridal Week-Pasarel·la Gaudí núvies	Anual	Professional	Intern.					
Bcn Bridal Week-Noviaespaña	Anual	Professional	Intern.	5.559	92	37	15.322	n/d
MOS-Moving Outlet Show	Anual	De Públic	Nacional	600	30	0	800	n/d
Swab	Anual	De Públic	Intern.	5.000	64	41	22.000	n/d
Fira Discapacitat&Treball	Anual	Professional	Nacional	135	15	0	1.000	n/d
SIL-Saló Internacional de la Logística	Anual	Professional	Intern.	6.987	136	32	50.000	n/d
Chemspec Europa	Anual	Professional	Intern.	6.500	400	370	5.300	n/d
Gamelab	Anual	De Públic	Intern.	5.000	45	6	30.000	n/d
Eurocoat	Anual	Professional	Intern.	2.000	200	170	5.000	n/d
Seafood Barcelona	Anual	Professional	Intern.	3.200	134	49	5.500	n/d
Barcelona Meeting Point	Anual	De Públic	Intern.	25.000	265	98	100.000	n/d
Avepa-Sevc	Biennal	Professional	Intern.	1.783	71	26	5.668	n/d
Saló del manga	Anual	De Públic	Nacional	22.000	100	9	102.000	n/d
Bcn&Cake	Anual	De Públic	Nacional	900	62	0	114.750	n/d
EIBTM-Exhibition for the Incentive, Business Travel and Meeting Industry	Anual	Professional	Intern.	14.659	325	262	8.094	n/d
Magic Internacional	Anual	De Públic	Nacional	2.500	60	0	15.000	n/d
The Craftroom- Setmana de l'Artesania de Catalunya	Anual	De Públic	Nacional	522	72	0	2.000	n/d
Auto Retro	Anual	De Públic	Nacional	1.824	42	0	12.289	n/d

Dades incloses amb Expominer
Font: Dades de Salons de Fira de Barcelona auditades per AFE (Associació de Fires Espanyoles).

La difícil situació econòmica del teixit empresarial i del conjunt del país marca un to de baix perfil en l'activitat firal en 2012, en la que per altra banda brillen esdeveniments de gran calat internacional.

Les dades d'activitat de 2012 palesen les dificultats que travessen les empreses per mantenir-se en l'escenari de comunicació i d'intercanvi de coneixement i tecnologia que representen els salons firals. Aquestes dificultats afecten una gran majoria de sectors econòmics, les institucions i els ciutadans en general, i s'han reflectit en major o menor mesura tant en la vessant pressupostària com en termes d'expositors i d'assistència de visitants, tant professionals com públic en general.

En relació amb 2010 -l'anterior any comparable atès que el calendari firal només és homogeni entre els anys parells i senars per separat i no del tot perquè també hi ha salons triennals-, el nombre d'expositors ha davallat un 8,8%, mentre que el de visitants ho ha fet un 16,1%. La notícia positiva és que malgrat aquest escenari contractiu, en 2012 s'ha continuat apostant per nous salons. D'una banda, s'ha celebrat Seafood Barcelona, el punt de trobada del sector del peix i el marisc del sud d'Europa i el Nord d'Àfrica. En segon lloc, s'ha creat MI-Health, dedicat a la gestió sanitària i la innovació clínica. El tercer saló nou és Colecciona, celebrat conjuntament amb Expominer i dirigit principalment al públic i col·leccionistes.

D'entre els grans esdeveniments firals de l'any un dels més importants és Alimentaria, un dels salons més consolidats i amb més projecció internacional que arrodoneix la seva visió del producte final amb la més manufacturera que aporta BTA, el saló dedicat a les tecnologies de l'alimentació, i amb Hispack, dedicat a la indústria de l'envàs i l'embalatge. Aquests tres sectors, al que cal afegir el nou Seafood, converteixen la Fira en un potent referent mundial en la indústria de l'alimentació.

De l'edició de 2012, a banda de la consolidació del Mobile World Congress, cal destacar l'Smart City Expo-World Congress. Ambdós tenen una enorme projecció internacional i comparteixen el tret de presentar l'avantguarda mundial en tecnologies, idees i solucions per una població que és cada cop més urbana, tecnològica i exigent en la utilització eficient de recursos. Un altre aspecte rellevant del balanç d'activitat és la consolidació de la internacionalització de Fira de Barcelona mitjançant l'organització de salons a l'exterior. Amb l'objectiu de facilitar la presència a l'estranger d'empreses catalanes i espanyoles, en 2012 s'han organitzat diversos salons en els mercats asiàtic i americà; és el cas de Hostelco dins de l'Hotelex a Xangai, The Brandery Asia dins del Blueprint de Singapur, Piscina dins del MEPool&Spa de Dubai i Construmat dins de la Ficons de Recife.

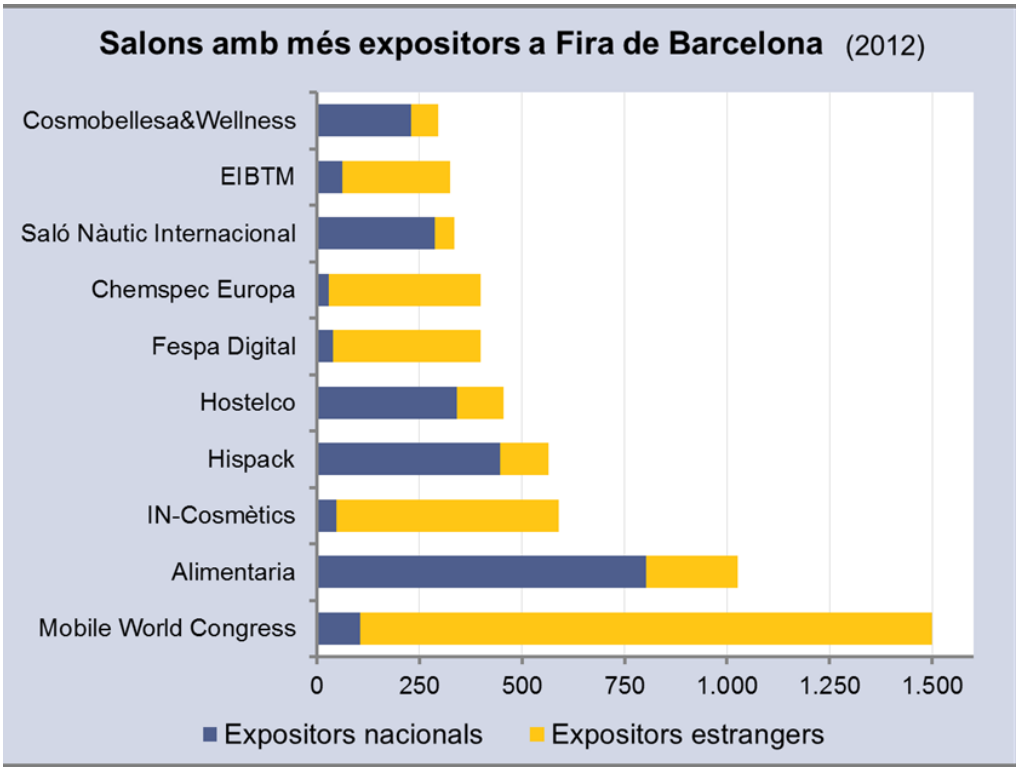

Congressos

L'activitat de reunions acusa la feblesa del moment econòmic i retrocedeix un 4,7% en nombre de reunions i un 7,7% en assistents.

La contenció de la despesa d'empreses i institucions trenca l'augment del nombre de reunions registrat en 2010 i 2011, bàsicament pel descens de congressos, jornades i cursos. Per contra, el segment de convencions es mostra molt dinàmic tant en nombre de reunions com d'assistents, amb un accent cada cop més marcadament estranger.

Dades i anàlisi

- Congressos i convencions celebrats a Barcelona
- Distribució per sectors, àmbit, dimensió i origen

Congressos i convencions celebrats a Barcelona

Congressos i convencions celebrats a Barcelona

Període	Nombre de reunions				Delegats assistents			
	Congressos	Jornades i cursos	Convencions i incentius	Total	Congressos	Jornades i cursos	Convencions i incentius	Total
2001	121	260	964	1.345	60.690	41.021	153.722	255.433
2002	156	265	942	1.363	123.675	42.813	134.825	301.313
2003	156	189	794	1.139	138.026	30.420	117.705	286.151
2004	248	126	772	1.146	161.977	31.731	166.627	360.335
2005	205	147	1.001	1.353	131.741	24.158	187.106	343.005
2006	212	123	968	1.303	279.836	30.296	180.896	491.028
2007	340	n.d.	1.435	1.775	394.689	n.d.	235.015	629.704
2008	383	286	1.813	2.482	340.527	43.234	312.141	695.902
2009	294	215	1.348	1.857	342.801	38.943	194.413	576.157
2010	310	226	1.602	2.138	302.561	43.120	271.152	616.833
2011	255	378	1.650	2.283	291.307	64.612	291.774	647.693
2012	213	182	1.781	2.176	208.271	27.954	361.385	597.610

Font: Barcelona Convention Bureau, Turisme de Barcelona

Variació (%)	Nombre de reunions				Delegats assistents			
	Congressos	Jornades	Convencions	Total	Congressos	Jornades	Convencions	Total
2012/2011	-16,5	-51,9	7,9	-4,7	-28,5	-56,7	23,9	-7,7
2011/2010	-17,7	67,3	3,0	6,8	-3,7	49,8	7,6	5,0

L'auge de les convencions no arriba a contrarestar el retrocés de congressos i jornades, i el nombre de reunions baixa un 4,7%.

L'activitat de reunions s'ha ressentit en 2012 de la difícil conjuntura econòmica i ha registrat una davallada tant del nombre de reunions celebrades com de delegats assistents. S'ha trencat, per tant, el to ascendent del darrer bienni i s'ha retrocedit a valors similars als de 2010. Aquest to contractiu ve molt marcat pel descens del nombre de jornades i cursos celebrats –molt intens- i, en menor mesura, de congressos. Es desmarca totalment d'aquesta tendència contractiva el segment de convencions i incentius, que registra un salt endavant força espectacular tant en nombre de reunions celebrades (+7,9%) com de delegats assistents (+23,9%). Amb aquest progrés, els assistents a Convencions d'empresa s'han convertit en el grup més nodrit dels visitants per reunions, amb un 60% del total.

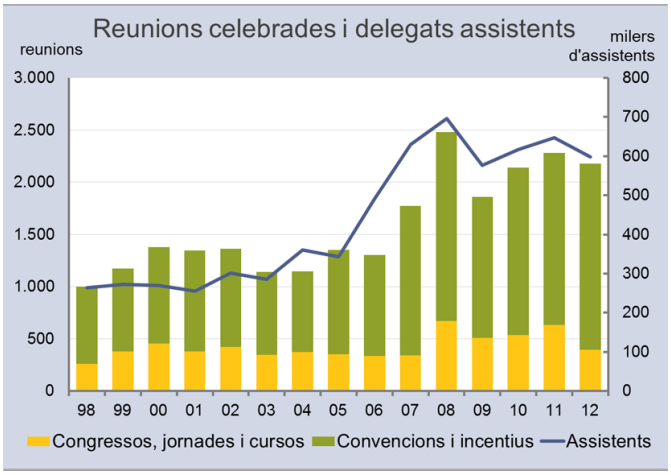

Distribució per sectors, àmbit, dimensió i origen

Distribució dels congressos i convencions celebrats a Barcelona segons caràcter estatal o internacional (2012)

	Nombre de reunions				Delegats assistents			
Caràcter	Congressos	Jornades i cursos	Convencions i incentius	Total	Congressos	Jornades i cursos	Convencions i incentius	Total
Espanya	54	74	527	655	21.824	10.426	90.634	122.884
Internacional	159	106	1.228	1.493	186.447	17.414	267.051	470.912
Sense especificar	0	2	26	28	0	114	3.700	3.814
Total	213	182	1.781	2.176	208.271	27.954	361.385	597.610

Font: Barcelona Convention Bureau, Turisme de Barcelona

Continuen guanyant pes les convencions organitzades per empreses europees o nord-americanes, i ja superen el 90% del total.

Un dels trets que caracteritzen l'activitat de reunions és el seu caràcter cada cop més internacional. Any rere any, s'incrementa el nombre de reunions de caràcter internacional i de delegats de l'estranger, un aspecte que queda molt ben reflectit en les dades de trànsit aeroportuari i de pernoctacions hoteleres. En total, en 2012 el 68,6% de les reunions i gairebé el 80% dels delegats van tenir accent internacional.

Com en anys anteriors, els hotels són els escenaris preferits de celebració, especialment en el segment de convencions i incentius. Els sectors econòmics que més congressos organitzen són els que orbiten a l'entorn de la medicina, la ciència i la tecnologia. I pel que fa a les convencions –molt més heterogènies i de menor dimensió mitjana-, les empreses que més convencions convoquen pertanyen als sectors mèdic-farmacèutic, tecnològic i industrial. Pel que fa al seu origen, un 62,3% de les convencions i incentius estan organitzades per empreses estrangeres, la major part de les quals són europees o nord-americanes.

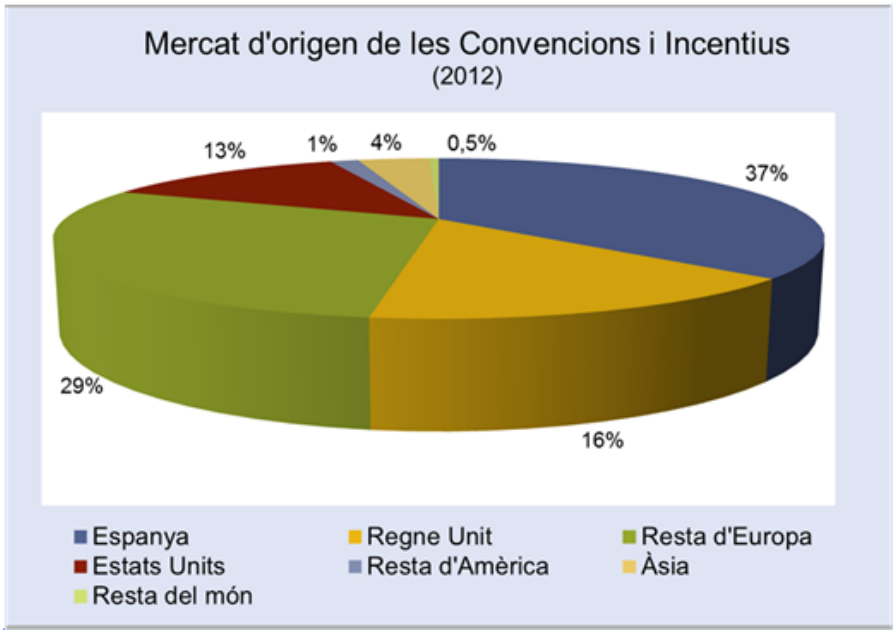

Construcció

Després de gairebé un sexenni de fortes caigudes, la majoria dels indicadors del sector de la construcció comencen a repuntar. Sembla que es comença a generalitzar i consolidar l'esperat canvi de tendència.

Després de l'extraordinari cicle alcista que va viure el sector durant gairebé tres lustres (1995-2008), el retorn a unes xifres d'activitat més acordes amb les necessitats i la capacitat econòmica de la població, les empreses i el país s'ha revelat com un trànsol duríssim. Pel camí, les xifres d'aturats del sector, la d'empreses desaparegudes, les d'infraestructures a mig executar o infrautilitzades, les d'habitatges construïts i no venuts, el descens dels preus dels habitatges o el volum del saldo viu dels crèdits proporcionen xifres de vertigen que revelen que en només cinc anys s'ha passat de màxims històrics en producció, ocupació, vendes i crèdit a unes xifres que esquiven per poc la paràlisi. Els descensos acumulats i els resultats de la segona meitat de 2014 fan pensar que la transformació del sector ha tocat fons. L'activitat constructora sembla que reneix.

Dades i anàlisi

- Indicadors d'activitat al sector de la construcció
  - Conjuntura sectorial
  - Licitació oficial de les administracions públiques
- Construcció d'habitatges
  - Construcció d'habitatges
  - Habitatges iniciats a l'Àmbit Metropolità
  - Habitatges iniciats i acabats per districtes
  - Actuacions per facilitar l'accés i la rehabilitació d'habitatges a Barcelona
- Llicències d'obres majors
  - Sostre
  - Habitatges i places d'aparcament
  - Sostre per districtes

Indicadors d'activitat al sector de la construcció

El procés d'ajustament que ha viscut la construcció d'ençà 2008 sembla que ha tocat fons. Els resultats de tancament de 2014 defineixen un canvi de tendència força sòlid.

Les branques productives agrupades sota l'epígraf de construcció han posat punt i final a un llarg i costós procés d'ajustament que ha implicat l'eliminació de més de la meitat del teixit productiu del sector en poc més d'un quinquenni i ha condicionat la reactivació del conjunt de l'economia. Un cop avançat i relativament assegurat el procés de sanejament del sector financer espanyol dels excessos del mercat immobiliari privat i de la inversió pública excessiva i poc justificada des de l'òptica de l'eficiència i la utilitat pública, l'activitat constructora comença a recuperar tímidament el seu paper de motor i dinamitzador de l'activitat econòmica.

Dades i anàlisi

- Conjuntura sectorial
- Licitació oficial de les administracions públiques

Conjuntura sectorial

Nombre d'empreses del sector de la construcció i dels serveis immobiliaris (1)

Període	Barcelona	Barcelonès	Àmbit Metrop.(2)	Catalunya
Construcció				
ds 2005	5.854	8.319	22.762	40.215
ds 2006	5.930	8.482	23.278	41.763
ds 2007	5.952	8.553	23.521	42.281
ds 2008	5.118	7.232	19.252	34.031
Serveis immobiliaris				
ds 2005	6.129	6.768	11.186	14.947
ds 2006	6.459	7.139	11.970	16.188
ds 2007	6.382	6.944	11.423	15.533
ds 2008	5.997	6.458	10.229	13.645
Construcció i activitats immobiliàries				
ds 2009	9.745	12.084	24.883	40.106
ds 2010	9.279	11.163	23.164	37.076
ds 2011	8.802	10.501	21.242	33.606
mç 2012	8.689	10.352	19.862	33.038
jn 2012	8.569	10.219	19.588	32.688
st 2012	8.361	9.952	18.903	31.398
ds 2012	8.212	9.705	18.320	30.229
mç 2013	8.177	9.674	18.164	29.928
jn 2013	8.169	9.715	18.184	30.027
st 2013	8.063	9.508	17.676	29.069
ds 2013	8.063	9.498	17.643	28.672
mç 2014	8.131	9.612	17.949	29.240
jn 2014	8.090	9.663	18.180	29.726
st 2014	8.081	9.558	17.940	29.261
ds 2014	8.236	9.721	18.227	29.454

1. Centres de cotització amb treballadors afiliats al RG de la Seguretat Social. El trencament metodològic de la sèrie en 2009 no permet la comparació amb perìodes anteriors.
2. A partir de 2011 les dades corresponen a l'Àmbit Metropolità, mentre que les anteriors corresponen a la RMB.
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball de la Generalitat.

Variació (%)	Barcelona	Barcelonès	RMB	Catalunya
ds 2014/ds 2013	2,1	2,3	3,3	2,7
ds 2013/ds 2012	-1,8	-2,1	-3,7	-5,2

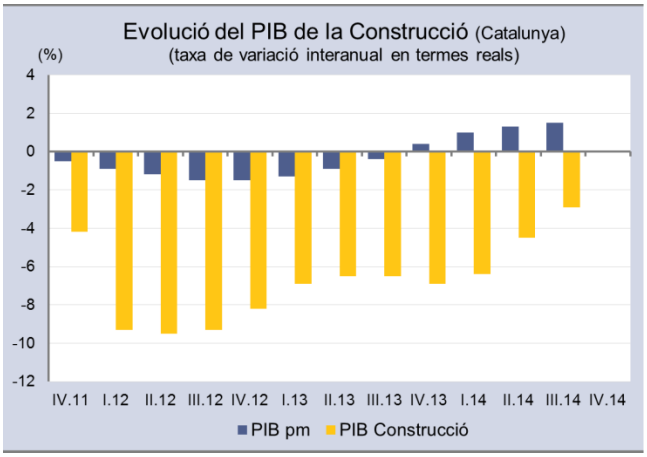

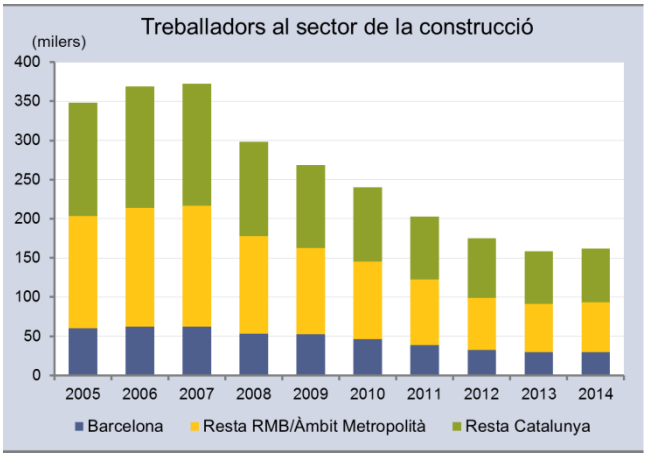

Els principals indicadors de mercat laboral i de capacitat productiva operativa situen el canvi de tendència de l'activitat constructora i serveis immobiliaris al llarg de la segona meitat de 2014.

Segons els registres de la Seguretat Social, el nombre d'empreses (centres de cotització) amb treballadors afiliats al seu càrrec (com a mínim un) i que estiguessin actives a final de l'any passat era més elevat que a final de 2013 a tots els àmbits considerats. Un augment relativament discret –lleument per sobre del dos per cent a la capital i continu urbà i a l'entorn del 3,5% a la resta de l'entorn metropolità- però significatiu perquè posa punt i final a sis anys de descens sostingut d'activitat i teixit productiu al sector de la construcció i serveis immobiliaris. El redimensionament del sector ha estat espectacular. L'ocupació directa s'ha reduït a menys de la meitat de l'existent durant el bienni 2006-2007 de màxima activitat sectorial. El nombre d'empreses també s'ha reduït en una proporció similar. En definitiva, les activitats constructores i immobiliàries han ajustat el seu pes relatiu sobre el total del teixit productiu metropolità a uns valors més sostenibles i comparables als que corresponen a una economia desenvolupada i moderna.

Pel que fa a l'evolució del PIB de la construcció a Catalunya, després de vint-i-cinc trimestres consecutius de variació interanual negativa s'espera un canvi de signe per a final de 2014. Si més no, això és el que s'ha observat al conjunt d'Espanya. En aquest canvi de tendència hi conflueixen diversos factors, la majoria conjunturals. Per esmentar-ne alguns hom podria citar la proximitat de diverses cites electorals, que expliquen la represa de l'obra pública, el preu del diner en mínims i l'entrada d'inversió forana que ha "decretat" el final de l'ajustament dels preus immobiliaris, l'activació de la demanda solvent, tant de particulars com d'empreses, que ha ajornat durant anys les inversions previstes esperant una millora mínimament consistent del clima econòmic i financer i també, que el crèdit bancari ja torna a rajar, de manera molt selectiva i condicionada. El temps dirà si els fonaments són prou sòlids.

Licitació oficial de les administracions públiques

Licitació oficial de les Administracions Públiques (milers d'€)

Període	Total construcció		Edificació		Obra civil	
	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
2007	7.062.326	37.399.431	2.156.746	10.891.943	4.905.580	26.507.488
2008	6.224.894	38.427.684	1.894.184	10.053.501	4.330.709	28.374.183
2009	5.716.282	35.320.432	1.816.448	10.164.631	3.899.834	25.155.801
2010	3.505.124	21.815.329	1.544.241	8.068.020	1.960.882	13.747.309
2011	1.162.083	11.660.831	519.172	3.507.936	642.912	8.152.895
2012	645.713	5.931.172	338.314	1.764.804	307.399	4.166.368
1r.tr.	139.594	1.633.266	70.527	489.157	69.068	1.144.109
2n.tr.	215.948	2.091.964	112.337	452.076	103.611	1.639.888
3r.tr.	73.626	1.175.174	32.490	409.669	41.136	765.505
4t.tr.	216.545	1.030.767	122.961	413.901	93.584	616.866
2013	750.412	6.930.904	220.827	1.702.589	529.586	5.228.315
1r.tr.	260.990	1.350.519	52.533	337.060	208.456	1.013.459
2n.tr.	189.422	1.267.277	44.717	386.358	144.705	880.919
3r.tr.	137.113	1.988.076	52.589	443.928	84.525	1.544.148
4t.tr.	162.887	2.325.032	70.988	535.242	91.900	1.789.790
2014	1.456.178	9.207.671	456.113	2.124.396	1.000.065	7.083.275
1r.tr.	546.251	2.660.167	73.449	393.276	472.802	2.266.892
2n.tr.	243.466	2.046.158	83.649	545.563	159.818	1.500.594
3r.tr.	255.516	2.178.459	122.565	582.062	132.951	1.596.397
4t.tr.	410.945	2.322.887	176.451	603.495	234.495	1.719.392

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministeri de Foment.

Variació (%)	Total construcció		Edificació		Obra civil	
	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
4tr.2014/ 4t.tr.2013	152,3	-0,1	148,6	12,8	155,2	-3,9
4t.tr.2013/4t.tr.2012	-24,8	125,6	-42,3	29,3	-1,8	190,1
2014/ 2013	94,1	32,8	106,5	24,8	88,8	35,5
2013/ 2012	16,2	16,9	-34,7	-3,5	72,3	25,5

La licitació oficial comença a recuperar el pols després d'un trienni molt restrictiu i a les portes d'un any electoral.

El fort ajustament que ha viscut la licitació oficial de les AA.PP. com a conseqüència de les restriccions pressupostàries imposades per a corregir els enormes desequilibris de l'economia espanyola s'ha començat a relaxar. La relativa contenció de la càrrega financera que suporten els pressupostos públics associada a la recuperació de la confiança dels mercats financers ha permès alliberar recursos per a finançar noves inversions públiques. Això, i que els mínims registrats durant el bienni 2012-2013 eren insostenibles i amenaçaven el correcte manteniment i funcionament de les principals infraestructures del país, explica el sobtat i obligat canvi de tendència del volum d'obra licitada a Catalunya. En termes absoluts, però, els volums assolits no són encara garantia de poder recuperar en un futur relativament proper volums d'inversió mínimament comparables als de final de la dècada passada.. Aquest escenari, afegit a les dificultats d'algunes administracions per pagar obres ja realitzades i als problemes per obtenir crèdit estan empenyent moltes empreses del sector –eficients i amb alta capacitat tecnològica- a implantar-se de manera més o menys transitòria a d'altres continents, sobretot Àsia, Amèrica i Àfrica.

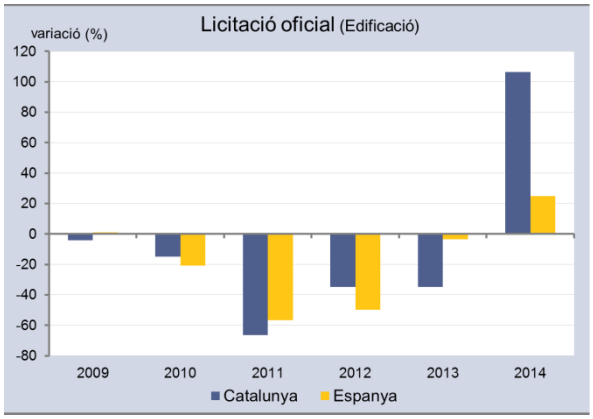

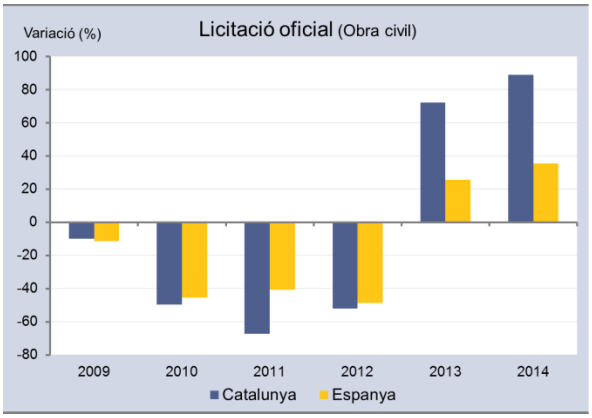

Construcció d'habitatges

Al llarg de 2014 l'edificació residencial a Barcelona ha confirmat el repunt d'un any abans, però continua limitada per la necessitat de continuar donant sortida als estocs acumulats, bàsicament d'habitatges de segona mà.

La incipient millora de l'accés al crèdit bancari per a determinats promotors i clients solvents, juntament amb l'escassa oferta de nova construcció a moltes zones de la ciutat, ajuda a entendre la tímida reactivació que viu la construcció residencial. Una reactivació totalment necessària per cobrir mínimament la demanda de millora d'una part dels residents propietaris immobiliaris i també, la d'estrangers que busquen una residència de temporada en una ciutat coneguda i reconeguda internacionalment per la seva qualitat de vida. Amb aquestes condicions, la lleu contracció demogràfica que viu el país i la seva incidència en la demanda de sostre residencial, passa a un segon terme.

Dades i anàlisi

- Construcció d'habitatges
- Habitatges iniciats a l'Àmbit Metropolità
- Habitatges iniciats i acabats per districtes
- Actuacions per facilitar l'accés i la rehabilitació d'habitatges a Barcelona

Construcció d'habitatges

Construcció d'habitatges

Període	Barcelona		Resta ÀM Resta RMB (1)		Àmbit Metropolità RMB (1)		Resta Catalunya		Catalunya	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
2007	4.704	3.396	30.441	28.734	35.145	32.130	50.370	47.450	85.515	79.580
2008	2.729	4.404	8.464	22.909	11.193	27.313	15.196	40.353	27.569	71.007
2009	1.309	3.154	4.255	14.418	5.564	17.572	6.523	18.917	12.358	37.871
2010	1.913	1.672	5.736	6.606	7.649	8.278	5.874	13.014	13.523	21.292
2011	1.073	1.839	3.975	6.349	5.048	8.188	2.850	10.516	7.898	18.704
2012	493	1.077	2.420	3.919	2.913	4.996	2.398	8.007	5.311	13.003
1r.tr.	157	176	616	920	773	1.096	814	2.360	1.587	3.456
2n.tr.	72	286	836	761	908	1.047	498	1.571	1.406	2.618
3r.tr.	120	399	544	848	664	1.247	382	1.942	1.046	3.189
4t.tr.	144	216	424	1.390	568	1.606	704	2.134	1.272	3.740
2013	697	666	959	2.420	1.656	3.086	1.380	3.427	3.036	6.513
1r.tr.	185	213	259	392	444	605	437	969	881	1.574
2n.tr.	62	120	332	686	394	806	428	1.052	822	1.858
3r.tr.	304	165	166	513	470	678	204	681	674	1.359
4t.tr.	146	168	202	829	348	997	311	725	659	1.722
2014	752	555	1.694	1.998	2.446	2.553	1.400	3.071	3.846	5.624
1r.tr.	94	147	268	601	362	748	407	513	769	1.261
2n.tr.	334	275	439	393	773	668	397	831	1.170	1.499
3r.tr.	179	31	620	365	799	396	283	673	1.082	1.069
4t.tr.	145	102	367	639	512	741	313	1.054	825	1.795

(1) A partir de 2008 les dades corresponen a l'Àmbit Metropolità (Baix Llobregat, Barcelonès, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental), mentre que les dades anteriors corresponen a la RMB (les cinc comarques anteriors més l'Alt Penedès i el Garraf).
Font (per a tot l'apartat si no s'indica el contrari): Explotació dels visats d'obra residencial i dels certificats finals d'obra dels Col·legis d'Aparelladors de Catalunya. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana. Generalitat de Catalunya. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Barcelona		Resta Àmbit Metropolità	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
4t.tr.2014/4t.tr.2013	-0,7	-39,3	81,7	-22,9
2n.sem.2014/2n.sem.2013	-28,0	-60,1	168,2	-25,2
2014/2013	7,9	-16,7	76,6	-17,4
2013/2012	41,4	-38,2	-60,4	-38,2

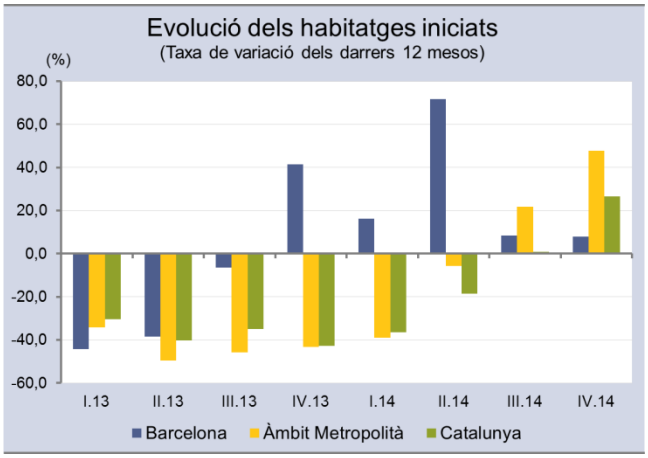

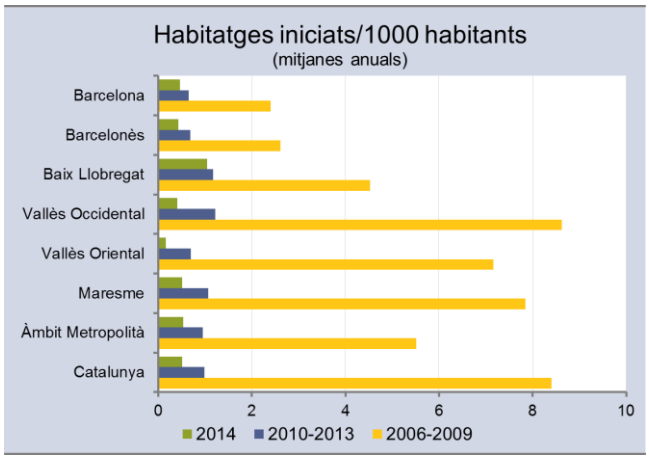

La construcció residencial a Barcelona acumula dos anys consecutius de lleu reactivació. Un canvi de tendència que al llarg de 2014 s'ha estès a la resta de l'entorn metropolità.

Segons les dades disponibles, el nombre d'habitatges iniciats durant el darrer any ha repuntat amb notable intensitat a l'entorn metropolità –els volums de referència eren extraordinàriament baixos- mentre que a Barcelona es consolida el canvi de tendència iniciat un any abans. A la resta de Catalunya –que inclou la major part de l'oferta de segona residència- només es pot parlar d'estabilització.

El canvi radical de cicle que deixen entreveure les variacions relatives perd una mica de lluentó quan parlem de valors absoluts, en aquest cas, habitatges iniciats. Tot i les espectaculars taxes de creixement, els 752 habitatges iniciats a Barcelona al llarg de 2014 equivalen a la meitat de la dotació mitjana anual del trienni 2009-2011. Un valor que pot servir de referència immediata per a valorar el grau de recuperació del sector però que s'intueix clarament insuficient per assegurar el correcte manteniment del parc d'habitatges de la ciutat. Una reflexió que –amb molta més raó i per moltes més raons- es pot fer extensible a la resta del país.

Habitatges Iniciats a l'Àmbit Metropolità

Habitatges iniciats als grans municipis de l'Àmbit Metropolità

	2013	2014	Variació (%) [1]
Barcelona	697	752	7,9
l'Hospitalet de Llobregat	46	0	--
Badalona	76	120	57,9
Terrassa	70	30	-57,1
Sabadell	39	0	--
Mataró	2	29	1350,0
Santa Coloma de Gramenet	3	3	--
Cornellà de Llobregat	10	8	-20,0
Sant Cugat	32	1	-96,9
Sant Boi de Llobregat	3	0	--
Rubí	7	0	--
Vilanova	7	16	128,6
Viladecans	41	1	-97,6
el Prat de Llobregat	64	0	--
Castelldefels	26	23	-11,5
Granollers	2	0	--
Cerdanyola del Vallès	19	13	-31,6
Mollet del Vallès	0	1	--
Total municipis grans	1.144	997	-12,8
Total Àmbit Metropolità	1.655	2.446	47,8
Total Catalunya	3.036	3.846	26,7

(1) Variació interanual dels darrers dotze mesos

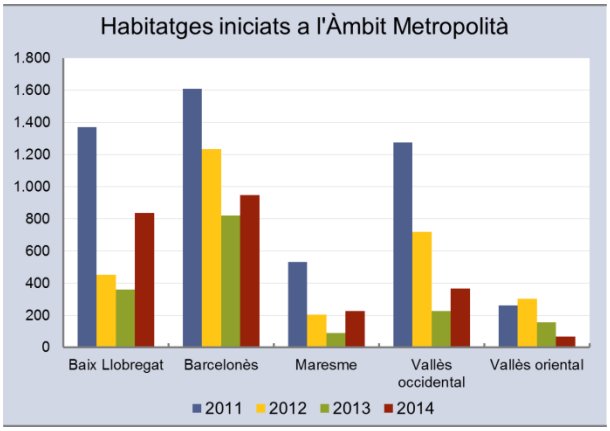

El 75% dels habitatges iniciats als grans municipis metropolitans durant 2014 s'han concentrat a Barcelona.

El sobtat repunt –gairebé d'un 50%- que ha registrat la construcció de sostre residencial a l'entorn metropolità de Barcelona s'ha concentrat fora de les grans ciutats. Aquest fet i el lleu increment que ha registrat la ciutat central expliquen la forta concentració de la nova oferta a l'àmbit municipal de Barcelona. Amb l'excepció de Badalona, Mataró i Vilanova i la Geltrú, que han acabat l'any amb increments relatius importants, de les catorze ciutats restants més de la meitat ha tancat l'any sense cap nou projecte de construcció residencial o amb només un de testimonial. És el cas de ciutats tan rellevants com ara l'Hospitalet de Llobregat, Sabadell i Sant Cugat del Vallès. Amb aquest panorama s'ha de filar molt prim quan es parla de recuperació de la construcció residencial.

Habitatges Iniciats i acabats per districtes

Habitatges iniciats i acabats a Barcelona per districtes

Districte	Iniciats			Acabats		
	2013	2014	Var(%) (1)	2013	2014	Var(%) (1)
1. Ciutat Vella	29	66	127,6	0	27	--
2. l'Eixample	88	70	-20,5	123	93	-24,4
3. Sants-Montjuïc	29	11	-62,1	84	79	-6,0
4. Les Corts	55	132	140,0	21	93	342,9
5. Sarrià-Sant Gervasi	86	35	-59,3	40	72	80,0
6. Gràcia	6	34	466,7	31	60	93,5
7. Horta-Guinardó	63	30	-52,4	28	5	-82,1
8. Nou Barris	13	0	--	34	2	-94,1
9. Sant Andreu	137	147	7,3	97	11	-88,7
10. Sant Martí	191	227	18,8	208	113	-45,7
Barcelona	**697**	**752**	**7,9**	**666**	**555**	**-16,7**

(1) Variació interanual dels darrers dotze mesos

Igual que un any abans, la meitat dels habitatges iniciats a Barcelona el 2014 s'han situat a Sant Martí i Sant Andreu.

La distribució per districtes dels habitatges iniciats a la ciutat durant 2014 presenta trets similars a la d'un any abans i també altres que la fan diferent. Es manté la concentració de la major part de l'oferta en pocs districtes: la meitat a Sant Andreu i Sant Martí i dues terceres parts afegint-hi Les Corts. Fent un pas més, el 85% dels habitatges nous iniciats l'any passat es localitzen en cinc dels deu districtes. Una concentració accentuada potser per la migradesa dels volums però que respon a les diferents característiques i potencials urbanístics de cada zona. El tret més extrem és que a Nou Barris no s'ha iniciat cap promoció.

Actuacions per facilitar l'accés i la rehabilitació d'habitatges a Barcelona

Habitatges visats protegits i públics segons règim de protecció

	Barcelona								Catalunya	
	Visat inicial				Certificat final					
Període	Total	Venda	Lloguer	Remodelació de barris	Total	Venda	Lloguer	Remodelació de barris	Total iniciats protegits	Total acabats protegits
2006	1.442	630	649	163	898	393	288	217	7.592	3.803
2007	1.650	959	583	108	925	424	309	192	9.201	4.303
2008	1.174	533	641	0	1.913	740	1.073	100	10.542	6.315
2009	1.964	1.431	460	73	739	137	362	240	9.027	6.366
2010	893	227	666	0	944	587	329	28	7.602	6.735
2011	1.077	561	516	0	1.154	567	587	0	2.767	5.759
1r.tr.	270	7	263	0	172	102	70	0	n.d.	n.d.
2n.tr.	297	73	224	0	290	186	104	0	n.d.	n.d.
3r.tr.	341	328	13	0	306	252	54	0	n.d.	n.d.
4t.tr.	169	153	16	0	386	27	359	0	n.d.	n.d.
2012	306	184	122	0	1.081	604	432	45	1.926	5.147
1r.tr.	124	95	29	0	526	332	149	45	n.d.	n.d.
2n.tr.	74	44	30	0	185	132	53	0	n.d.	n.d.
3r.tr.	103	43	60	0	239	18	221	0	n.d.	n.d.
4t.tr.	5	2	3	0	131	122	9	0	n.d.	n.d.

Nota: les qualificacions definitives del règim de protecció dels acabats poden diferir de les qualificacions inicials.
Font: Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana. Generalitat de Catalunya.

Ajuts a la rehabilitació a Barcelona (2012)

Període	Expedients	Habitatges	Pressupost (milers d'€)	Subvenció (milers d'€)
Ajuts a la rehabilitació				
Àmbit ciutat	196	3.059	16.496	2.136
ARI	216	2.582	14.518	2.979
AERI Sants	66	1.223	4.361	1.039
Sud-oest del Besòs	14	228	1.611	967
Ajuts per a la instal·lació d'ascensors				
Ciutat	335	4.319	28.867	11.438
Altres ajuts				
Àmbit ciutat	9	61	735	131
Pla de barris	14	259	500	250
Total				
Total	850	11.731	67.088	18.939

Font: Consorci de l'Habitatge de Barcelona.

Ajuts al pagament del lloguer a Barcelona (2012)

	Borsa d'habitatge de lloguer			RBE	Lloguer just		
Període	Total	Lloguer social	Borsa Jove	(Renda Bàsica d'Emancipació)	Entrades	Concedides	% concedides/entrades
2008				9.551	6.920	4.199	61%
2009	297	131	166	12.017	7.553	5.232	69%
2010	292	163	129	15.424	7.668	5.645	74%
2011	186	90	96	17.506	4.763	4.315	91%
2012	144	97	47	5.579	3.857	3.670	95%

Font: Consorci de l'Habitatge de Barcelona.

Les limitacions pressupostàries que pateixen les administracions públiques sense excepcions expliquen les retallades que mostren les xifres de construcció d'habitatges sota algun tipus de protecció i també els de promoció pública.

Sent una situació comprensible per la mancança de recursos i crèdit, és especialment sagnant que aquesta davallada de la promoció pública o protegida es produeixi quan més demanda hi ha d'aquesta tipologia d'habitatges. Òbviament, es tracta d'una situació comuna al conjunt del país i com a tal, obligarà més aviat que tard, a una reformulació d'aquestes polítiques. Sembla evident que en el futur haurien de tenir un caràcter més anticíclic. Potenciar el lloguer temporal i les actuacions de rehabilitació possiblement són línies d'actuació més efectives per resoldre les necessitats de sostre d'un segment creixent de la població.

També és cert que la forta correcció dels preus dels habitatges en el mercat lliure contribuirà a satisfer una part d'aquesta demanda quan es normalitzi l'accés al crèdit.

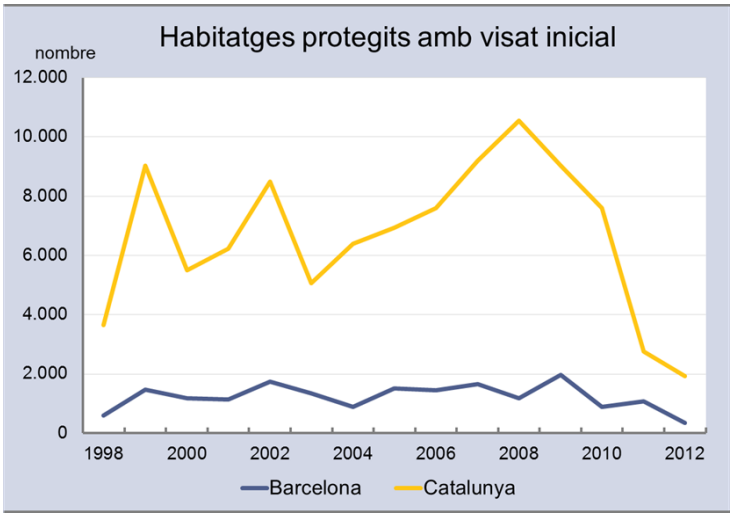

Llicències d'obres majors

El volum de sostre previst a les llicències d'obres majors aprovades en 2014 sembla consolidar el lleu canvi de tendència registrat un any abans.

La severa contracció que d'ençà els darrers anys de la dècada passada ha registrat el sector de la construcció arreu del país té el seu testimoni a Barcelona amb un quadrienni de descens sostingut dels volums de sostre aprovat a les llicències d'obres, tant de sostre nou com de reforma i ampliació. Les dades de 2013 mostraven ja una certa estabilitat després dels mínims assolits un any abans, amb un petit repunt que les dades de 2014 han confirmat. Els volums són encara discrets però sembla que s'ha posat punt i final a l'etapa contractiva.

Dades i anàlisi

- Sostre previst
- Habitatges i places d'aparcament
- Sostre per districtes

Sostre

Sostre previst a les llicències d'obres majors aprovades

(m^2)

Període	Total	Sostre nou							Reforma i ampliació
		Total nou	Habitatge	Aparcament	Comercial	Oficines	Equip. i hotels	Indústries i altres	
2006	1.932.247	1.543.118	533.605	475.141	77.219	96.284	215.308	145.561	389.129
2007	1.428.644	1.078.169	365.127	389.394	42.959	89.265	136.402	55.022	350.475
2008	1.515.786	1.035.077	221.496	313.071	40.059	184.889	177.909	97.653	480.709
2009	997.685	609.869	178.442	141.896	39.992	75.933	102.827	70.779	387.816
2010	753.522	552.653	131.985	138.570	30.094	63.295	131.002	57.709	200.869
2011	737.379	428.424	136.795	135.329	22.853	35.442	61.726	36.279	308.955
1r.tr.	200.916	98.995	20.408	24.753	3.802	27.792	12.546	9.695	101.921
2n.tr.	261.003	167.974	61.017	61.262	11.405	6.208	14.059	14.022	93.029
3r.tr.	49.273	18.188	7.906	3.443	3.115	196	286	3.243	31.085
4t.tr.	226.187	143.267	47.464	45.871	4.532	1.245	34.836	9.319	82.921
2012	524.516	226.675	63.196	66.993	10.139	5.614	67.282	13.451	297.840
1r.tr.	149.234	106.787	21.503	31.113	2.046	5.429	38.628	8.069	42.447
2n.tr.	154.621	24.116	10.030	3.596	887	153	7.876	1.574	130.505
3r.tr.	103.261	50.375	18.271	12.191	4.672	32	13.060	2.149	52.887
4t.tr.	117.400	45.398	13.392	20.093	2.534	0	7.719	1.660	72.002
2013	547.084	291.199	51.692	63.167	15.182	26.913	61.629	72.615	255.885
1r.tr.	160.903	120.087	7.589	23.940	4.381	0	15.907	68.269	40.816
2n.tr.	146.413	67.290	15.783	16.115	4.944	2.648	26.358	1.442	79.123
3r.tr.	134.232	81.480	13.483	19.511	4.987	24.265	18.669	563	52.753
4t.tr.	105.536	22.342	14.837	3.600	871	0	694	2.341	83.194
2014	632.452	319.188	93.190	104.403	21.359	20.505	54.576	25.154	313.264
1r.tr.	112.232	57.808	21.220	23.547	5.837	343	2.896	3.966	54.424
2n.tr.	147.436	83.555	19.438	30.287	1.955	0	31.396	478	63.881
3r.tr.	182.020	78.190	14.651	20.703	3.469	19.960	16.880	2.527	103.829
4t.tr.	190.764	99.634	37.880	29.867	10.098	202	3.404	18.183	91.130

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Gerència de Coordinació Territorial de l'Ajuntament de Barcelona

Variació (%)	Total	Nou	Ref. i ampl.
4t.tr.2014/4t.tr.2013	80,8	345,9	9,5
2n.sem.2014/2n.sem.2013	55,5	71,3	43,4
2014/2013	15,6	9,6	22,4
2013/2012	4,3	28,5	-14,1

El punt d'inflexió que presentava l'evolució del sostre de nova construcció previst a les llicències d'obres de 2013 sembla confirmar-se un any després. Les xifres absolutes però, continuen sent molt minses, en sintonia amb la feblesa de la demanda i un accés molt selectiu al crèdit.

Després d'un començament d'any amb xifres més aviat magres, la segona meitat de 2014 ha concentrat un notable volum d'obra prevista a les corresponents llicències aprovades. Tant d'obra nova com de reforma i ampliació. Deixant de banda els forts creixements relatius tant del darrer trimestre com de la segona meitat de l'any –que reflecteixen bàsicament la paupèrrima situació de sortida- la realitat és que les llicències d'obres aprovades al llarg de 2014 contemplen la construcció de gairebé 320.000 m^2 de sostre nou, un 30% menys que la mitjana anual del quadrienni 2009-2012, el període de més contracció que ha patit el sector de la construcció a Barcelona els darrers trenta anys.

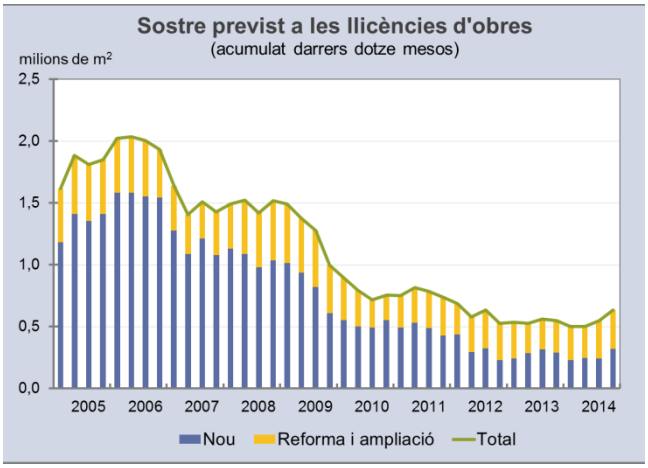

L'anàlisi segons els usos previstos de la superfície de nova construcció aprovada palesa que l'augment del darrer any es deu bàsicament a la construcció de sostre residencial i d'aparcament. Aquests dos usos concentren el 62% de tota la superfície nova prevista a les llicències. La resta d'usos, amb l'excepció del comercial, presenten volums lleument contractius en relació amb les mitjanes anuals del quadrienni anterior.

Pel que fa a les llicències de reforma i ampliació, el volum de sostre afectat - poc més de 313.000 m^2- és similar al de nova edificació. En aquest cas però, és un volum que supera àmpliament el d'un any abans i, molt més rellevant, equival a un 18% més que la mitjana anual del quadrienni 2010-2013, el més baix dels darrers vint anys.

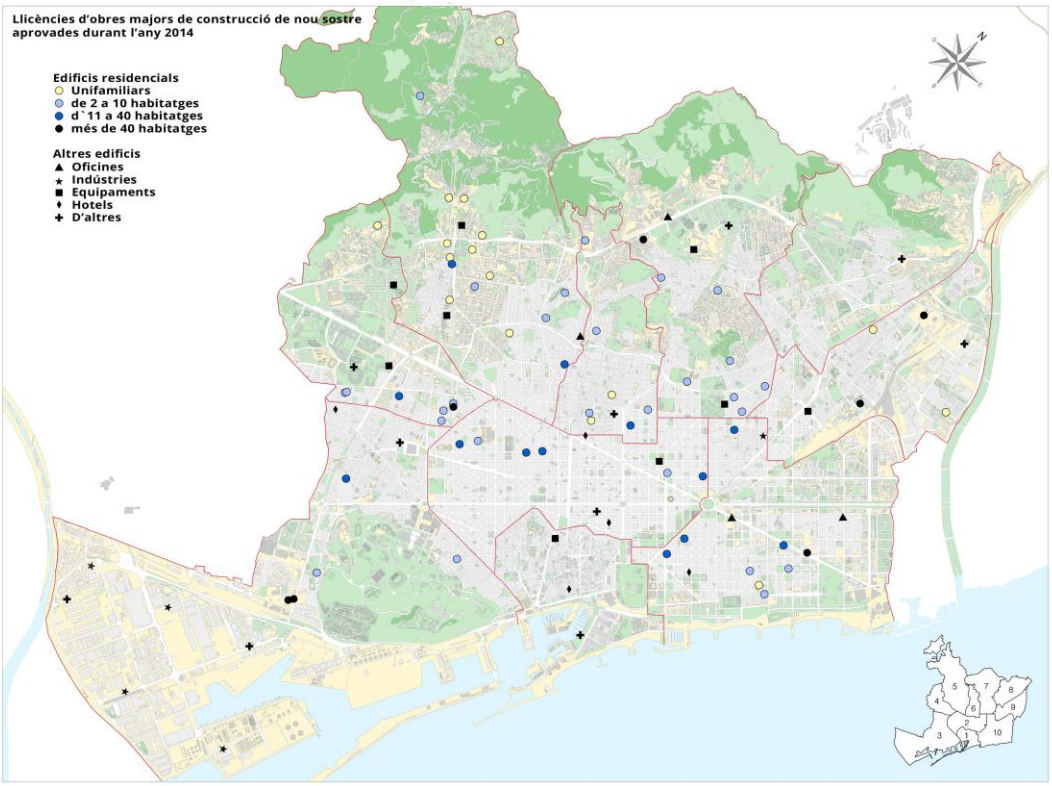

Font: Elaborat per IdBC/IMI a partir de les dades de la Gerència de Coordinació Territorial de l'Ajuntament de Barcelona

Habitatges i places d'aparcament

Habitatges i places d'aparcament

Període	Habitatges			Habitatge protegit	Places d'aparcament
	Total	Nou	Reforma i ampliació		
2006	7.824	6.393	1.431	2.086	14.336
2007	6.136	4.769	1.367	1.553	12.529
2008	4.648	3.132	1.516	1.143	9.904
2009	3.039	2.279	760	755	4.665
2010	2.593	1.921	672	829	4.431
2011	2.545	1.891	654	735	5.983
1r.tr.	485	332	153	106	756
2n.tr.	907	738	169	355	2.717
3r.tr.	199	141	58	25	125
4t.tr.	954	680	274	249	2.385
2012	2.015	1.492	523	162	2.649
1r.tr.	565	466	99	81	892
2n.tr.	661	600	61	0	717
3r.tr.	433	249	184	72	392
4t.tr.	356	177	179	9	648
2013	1.474	768	706	97	2.050
1r.tr.	459	167	292	21	763
2n.tr.	281	212	69	61	512
3r.tr.	347	184	163	0	568
4t.tr	387	205	182	15	207
2014	1.773	1.314	459	252	2.679
1r.tr.	403	337	66	64	517
2n.tr.	464	317	147	90	585
3r.tr.	383	261	122	33	567
4t.tr.	523	399	124	65	1.010

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Gerència de Coordinació Territorial de l'Ajuntament de Barcelona

Variació (%)	Habitatge		
	Total	Nou	Reforma i ampl.
4t.tr.2014/4t.tr.2013	35,1	94,6	-31,9
2n.sem.2014/2n.sem.2013	23,4	69,7	-28,7
2014/2013	20,3	71,1	-35,0
2013/2012	-26,8	-48,5	35,0

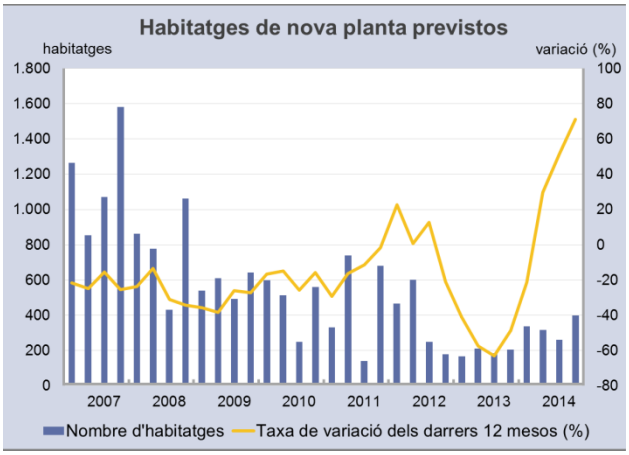

El nombre d'habitatges de nova construcció previstos a les llicències d'obres aprovades durant 2014 recupera una bona part del descens registrat un any abans i s'acosta als volums de 2012. És el primer punt d'inflexió després de set anys consecutius de davallada. Un canvi de tendència que encara no s'observa en el segment dels habitatges sotmesos a reforma.

Els 1.314 habitatges de nova construcció previstos a les llicències aprovades al llarg de 2014 –un 71,1% més que un any abans però gairebé un 60% menys que els previstos sis anys abans, quan la crisi va impactà de ple en el sector- semblen indicar que el llarg procés d'ajustament que ha viscut la construcció residencial ha tocat fons. Pot ser el canvi de tendència esperat, però no es pot descartar que es produeixin alts i baixos a curt i mitjà termini.

Malgrat els baixos tipus d'interès, la demanda solvent és i continuarà sent escassa mentre no es consolidi el creixement de l'economia i es tradueixi en una millora més sòlida i sostinguda del mercat de treball. Juga també a favor d'un augment progressiu de la construcció de nous habitatges el fet que l'oferta disponible de sostre residencial nou a la ciutat és escassa, per no dir inexistent, a molts barris de la ciutat. També ajudarà el fet que l'accés al crèdit bancari –sense deixar d'ésser molt selectiu- ja no és una quimera. De ben segur que serà un procés llarg, però les dades de 2014 segurament formaran part de la base sobre la que s'ha d'assentar la recuperació de la construcció residencial a Barcelona.

En contrast amb l'obra nova, la categoria de reforma i ampliació no ha pogut consolidar el repunt de 2013 i ha retrocedit fins a mínims dels darrers anys. Esperem que sigui només un fet puntual i no posi en risc el paper que aquest segment de la construcció juga en la millora de la salut del parc residencial de la ciutat.

Sostre per districtes

Distribució territorial del sostre total previst a les llicències d'obres aprovades (m2)

2014								
Districte	**Residencial**	**Aparcament**	**Comercial**	**Oficines**	**Equipaments**	**Hotels**	**Indústria i altres**	**Total**
1. Ciutat Vella	28.192	2.498	6.423	425	6.048	24.058	8.528	76.173
2. Eixample	44.880	20.232	11.102	4.829	10.378	53.410	10.755	155.585
3. Sants-Montjuïc	23.244	53.581	7.203	123	464	4.058	21.455	110.129
4. Les Corts	15.559	8.428	2.877	6.121	6.039	0	1.993	41.017
5. Sarrià-Sant Gervasi	35.550	11.799	186	691	2.338	1.958	3.537	56.060
6. Gràcia	9.399	5.902	1.147	101	0	1.856	1.219	19.624
7. Horta-Guinardó	11.658	10.190	2.853	311	4.595	333	1.634	31.574
8. Nou Barris	877	2.647	219	0	0	0	58	3.801
9. Sant Andreu	17.536	11.963	2.064	56	8.226	0	357	40.202
10. Sant Martí	23.564	19.577	7.161	24.466	11.577	6.944	4.999	98.287
Barcelona	**210.460**	**146.817**	**41.236**	**37.124**	**49.666**	**92.618**	**54.533**	**632.452**
2013								
Districte	**Residencial**	**Aparcament**	**Comercial**	**Oficines**	**Equipaments**	**Hotels**	**Indústria i altres**	**Total**
1. Ciutat Vella	15.874	593	4.088	1.230	14.686	8.229	11.041	55.740
2. Eixample	31.120	10.806	6.051	3.753	8.016	19.740	13.456	92.943
3. Sants-Montjuïc	7.767	8.773	1.540	1.645	680	0	90.842	111.247
4. Les Corts	2.101	5.844	286	0	15.208	0	647	24.087
5. Sarrià-Sant Gervasi	26.117	19.048	1.137	669	43.052	0	5.250	95.272
6. Gràcia	9.844	191	888	101	1.675	7.348	3.612	23.659
7. Horta-Guinardó	12.313	4.712	407	0	10.056	0	700	28.187
8. Nou Barris	8.455	4.264	4.143	0	0	0	342	17.204
9. Sant Andreu	6.061	873	3.749	0	0	0	289	10.972
10. Sant Martí	12.204	24.192	11.041	32.048	2.219	1.801	4.268	87.773
Barcelona	**131.854**	**79.296**	**33.332**	**39.446**	**95.592**	**37.119**	**130.445**	**547.084**

La recuperació de volums que mostren les llicències d'obres aprovades –tant de sostre nou com de reforma i ampliació- es concentra majoritàriament en els usos residencials i els hotelers. La lleu diversificació d'un any abans es dilueix.

Els usos residencials i per aparcament -igual que en l'obra nova- acaparen més de la meitat de la superfície prevista a les llicències d'obres aprovades. A diferència d'un any abans quan un gran projecte logístic va situar els usos industrials en una posició inusualment destacada, la distribució de 2014 col·loca en una posició destacada la construcció i/o reforma de sostre per a usos hotelers. La resta de superfície per a usos productius perd pes relatiu sobre el total.

Pel que fa a la distribució territorial del sostre previst a les llicències amb independència del seu ús, hi ha quatre districtes que acaparen en conjunt el 70% del total de la ciutat. A més dels tres que ja destacaven en 2013 –Eixample, Sants-Montjuïc i Sant Martí- el darrer any s'hi ha afegit Ciutat Vella, de la mà dels usos hotelers i residencials. A la cua, com ja va sent habitual, el districte de Nou Barris que acaba 2014 amb una xifra testimonial equivalent a unes poques dècimes percentuals del total del sostre previst a les llicències aprovades pel conjunt de la ciutat.

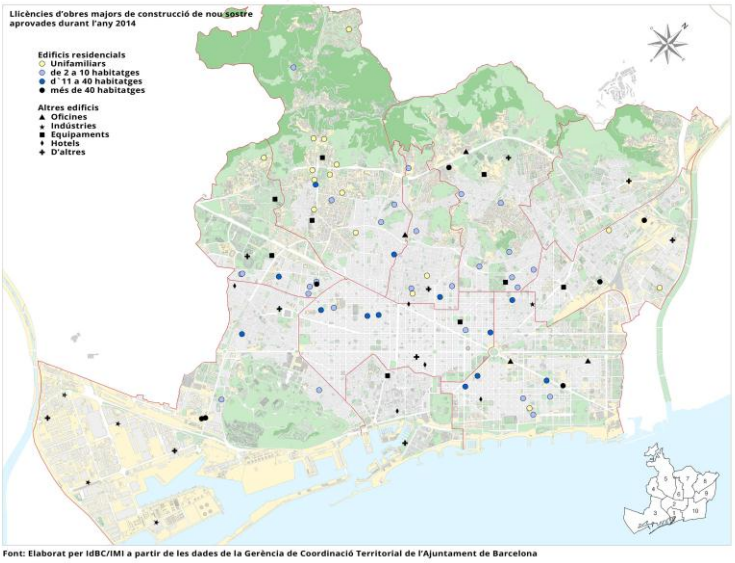

Font: Elaborat per IdBC/IMI a partir de les dades de la Gerència de Coordinació Territorial de l'Ajuntament de Barcelona

Mercat de treball

La consolidació de la trajectòria descendent de l'atur i de l'augment del nombre d'ocupats –amb sobre abundància de contractes temporals de curta durada- són els puntals que recolzen la trajectòria expansiva del mercat de treball barceloní a començament de 2015.

La revisió dels resultats de l'EPA a partir de les dades del Cens de Població de 2011 no alteren la tendència descendent del nombre de residents actius com a conseqüència bàsicament de la pèrdua de població en edat de treballar. Alhora, en les fonts estadístiques registrals es constata una millora sostinguda de l'atur i una tendència lleument alcista del nombre d'afiliats en situació d'alta a la Seguretat Social. La síntesi podria ser que el mercat laboral de la ciutat i entorn metropolità s'ha començat a estabilitzar a costa de prescindir d'una part del seus actius potencials, si més no puntualment, i a base de contractes de treball de molt curta durada tot i l'augment de la contractació indefinida.

Dades i anàlisi

- Població activa i ocupada
  - Evolució de la població activa
  - Evolució de la població ocupada
  - Taxes d'atur
- Llocs de treball
  - Treballadors en situació d'alta a la Seguretat Social
  - Empreses en situació d'alta a la Seguretat Social
  - Distribució sectorial dels ocupats
  - Ocupació industrial a la Regió Metropolitana de Barcelona
  - Ocupació en el sector terciari a Barcelona
  - Treballadors estrangers a la Seguretat Social
- Contractació laboral
  - Contractes segons tipologia i sexe
- Atur registrat
  - Evolució de l'atur registrat
  - Atur registrat per trams d'edat
  - Atur registrat per sectors econòmics
  - Població estrangera a l'atur registrat

Població activa i ocupada

L'EPA del primer trimestre de 2015 reflecteix una lleu accentuació de la trajectòria contractiva del nombre d'actius a l'àrea de Barcelona en contraposició a la desacceleració que s'estima per a la resta de Catalunya. Segons aquesta font, les xifres de residents ocupats comencen a repuntar a Barcelona, amb un any i mig de retard en relació amb la resta del país.

Els resultats de l'Enquesta de Població Activa reafirmen els grans trets que darrerament caracteritzen el mercat laboral metropolità. La població activa continua minvant, tant pels saldos migratoris negatius com per la manca d'oportunitats que ofereix el mercat laboral. Una contracció que, en el cas de Barcelona, afecta especialment al col·lectiu masculí.

L'evolució de la població ocupada a l'entorn metropolità i a la resta de Catalunya mostra una recuperació aparentment sòlida després de sis anys de forta contracció. En el cas de Barcelona, aquest canvi de signe es comença a mostrar de manera tímida després de gairebé tres anys consecutius de caiguda. Ja sigui per raons metodològiques o mostrals, els resultats de l'EPA no acaben d'oferir una imatge ajustada a la realitat de la situació actual del mercat laboral barceloní.

Dades i anàlisi

- Evolució de la població activa
- Evolució de la població ocupada
- Taxes d'atur

Evolució de la població activa

Evolució de la població activa (milers)

Període	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.2008	846,6	445,6	401,0	2.918,5	3.957,4
4t.tr.2009	858,0	454,0	404,0	2.895,9	3.903,8
4t.tr.2010	841,2	449,5	391,7	2.920,1	3.947,5
4t.tr.2011	853,2	451,0	402,2	2.910,7	3.940,6
4t.tr.2012	850,5	439,3	411,2	2.874,3	3.887,7
1r.tr.2013	836,6	433,9	402,7	2.865,8	3.882,2
2n.tr.2013	822,8	420,2	402,6	2.817,6	3.849,7
3r.tr.2013	830,4	425,5	404,9	2.834,9	3.881,1
4t.tr.2013	820,0	413,2	406,8	2.816,4	3.838,3
1r.tr.2014	811,7	412,1	399,6	2.808,7	3.800,9
2n.tr.2014	794,7	395,8	398,9	2.790,7	3.810,4
3r.tr.2014	793,1	391,4	401,7	2.774,0	3.800,8
4t.tr.2014	806,1	399,9	406,2	2.796,2	3.804,6
1r.tr.2015	780,0	387,9	392,1	2.769,9	3.781,3

Font: INE i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Variació (%)	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
1r.tr.15/1r.tr.14	-3,9	-5,9	-1,9	-1,4	-0,5
4t.tr.14/4t.tr.13	-1,7	-3,2	-0,1	-0,7	-0,9
4t.tr.13/4t.tr.12	-3,6	-5,9	-1,1	-2,0	-1,3

La població activa continua a la baixa per quart any consecutiu tant a la ciutat central com a l'entorn metropolità i també al conjunt de Catalunya. Un moviment que, en combinació amb una població més estable, arrossega igualment a la baixa les taxes d'activitat.

La insistent tendència baixista que els darrers resultats trimestrals de l'EPA imputen a Barcelona i, en menor mesura, a la resta de Catalunya, deriven, indirectament, de la darrera revisió que l'INE va fer dels resultats d'aquesta enquesta a partir de les dades del Cens de Població de 2011. En conseqüència, convé relativitzar –i molt- que Barcelona hagi perdut durant el primer trimestre d'enguany 26.000 actius, equivalent a una taxa anual del 13%. Un resultat que contrasta amb el lleu increment que registra aquesta variable a la resta de Catalunya i que no es veu recolzada per la variació en el mateix sentit de cap altre variable registral del mercat laboral barceloní. S'haurà d'esperar a conèixer la corresponent revisió del Padró Municipal per comprovar si s'ha produït un flux migratori que expliqui aquesta variació.

Una ullada a l'evolució per sexes permet observar que es reincideix en la inconsistència que desprenien aquests resultats durant la major part de l'any passat i, en menor mesura, al llarg del bienni 2012-2013. Segons questes dades, el col•lectiu masculí continua suportant la major part de la contracció de la població activa barcelonina, mentre que a la resta del país aquest és un sacrifici compartit pel conjunt de la població en edat de treballar.

Taxes d'activitat (%)

Període	Barcelona	Província	Catalunya
4t.tr.2008	79,5	78,3	78,5
4t.tr.2009	79,7	77,6	77,5
4t.tr.2010	79,9	78,8	78,5
4t.tr.2011	80,2	79,1	78,7
4t.tr.2012	80,1	78,9	78,6
1r.tr.2013	81,1	79,1	78,9
2n.tr.2013	78,8	78,1	78,6
3r.tr.2013	79,2	79,2	79,7
4t.tr.2013	79,0	79,2	79,2
1r.tr.2014	79,5	79,4	78,8
2n.tr.2014	79,7	78,9	79,1
3r.tr.2014	79,5	78,7	79,0
4t.tr.2014	80,9	79,4	79,1
1r.tr.2015	79,0	78,8	78,7

Nota. Taxes referides a la població de 16 a 64 anys.
Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

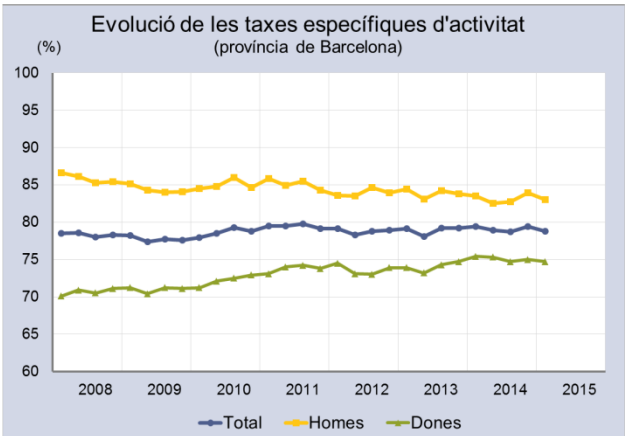

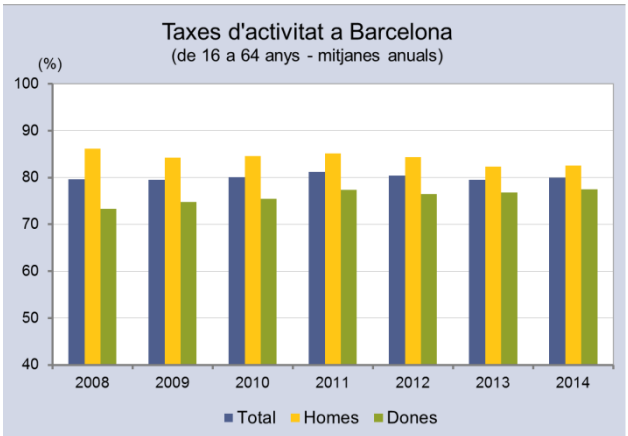

Evolució de la població ocupada

Evolució de la població ocupada (milers)

Període	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.2008	778,7	411,9	366,8	2.586,7	3.492,4
4t.tr.2009	729,4	382,8	346,6	2.408,0	3.243,9
4t.tr.2010	707,7	365,5	342,2	2.401,4	3.242,3
4t.tr.2011	710,1	371,6	338,5	2.326,7	3.136,6
4t.tr.2012	692,6	346,8	345,8	2.183,9	2.962,1
1r.tr.2013	685,6	348,2	337,4	2.167,3	2.933,2
2n.tr.2013	673,8	340,7	333,1	2.149,4	2.940,6
3r.tr.2013	681,8	344,8	337,0	2.183,5	3.005,7
4t.tr.2013	680,6	344,0	336,6	2.214,1	2.998,8
1r.tr.2014	659,8	332,0	327,8	2.202,7	2.960,7
2n.tr.2014	659,5	327,6	331,9	2.240,3	3.040,0
3r.tr.2014	665,8	331,6	334,2	2.243,9	3.074,8
4t.tr.2014	674,9	337,1	337,8	2.251,0	3.048,1
1r.tr.2015	663,9	328,4	335,5	2.227,5	3.023,2

Font: INE i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Taxes d'ocupació (%)

Període	Barcelona	Barcelona Província	Catalunya
4t.tr.2008	73,1	69,4	69,2
4t.tr.2009	67,6	64,5	64,3
4t.tr.2010	67,0	64,7	64,4
4t.tr.2011	66,5	63,1	62,5
4t.tr.2012	65,1	59,8	59,7
1r.tr.2013	66,4	59,8	59,5
2n.tr.2013	64,5	59,5	59,9
3r.tr.2013	64,9	60,9	61,6
4t.tr.2013	65,4	62,2	61,7
1r.tr.2014	64,5	62,2	61,3
2n.tr.2014	65,9	63,2	63,0
3r.tr.2014	66,6	63,6	63,8
4t.tr.2014	67,6	63,9	63,3
1r.tr.2015	67,2	63,3	62,9

Nota. Taxes referides a la població de 16 a 64 anys.
Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
1r.tr.15/1r.tr.14	0,6	-1,1	2,3	1,1	2,1
4t.tr.14/4t.tr.13	-0,8	-2,0	0,4	1,7	1,6
4t.tr.13/4t.tr.12	-1,7	-0,8	-2,7	1,4	1,2

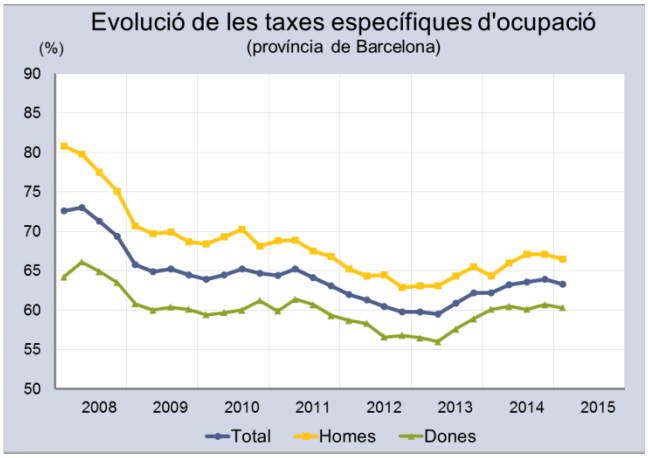

Amb més d'un any de retard en relació amb la resta del país, els resultats de l'EPA del primer trimestre d'enguany mostren els primers senyals d'estabilització del nombre de barcelonins amb feina. Un canvi de tendència que altres variables situen a final de 2013.

L'evolució del nombre de barcelonins ocupats s'ha d'analitzar amb el mateix escepticisme que la de la població activa. Un trimestre més, els resultats continuen sense ajustar-se al context que dibuixen els estimats per a la resta del país i els que proporcionen de manera regular altres fonts estadístiques de caràcter registral. Es fa difícil d'entendre que mentre l'ocupació entre els barcelonins comença a créixer unes poques dècimes en termes interanuals, la de l'entorn metropolità acumula un any i mig de creixement sostingut a una taxa mitjana de més del 2%.

Taxes d'atur

Evolució de les taxes d'atur (%)

Període	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.2008	8,0	7,6	8,5	11,4	11,8
4t.tr.2009	15,0	15,7	14,2	16,9	16,9
4t.tr.2010	15,9	18,7	12,6	17,8	17,9
4t.tr.2011	16,8	17,6	15,8	20,1	20,4
4t.tr.2012	18,6	21,0	15,9	24,0	23,8
1r.tr.2013	18,0	19,8	16,2	24,4	24,5
2n.tr.2013	18,1	18,9	17,3	23,7	23,6
3r.tr.2013	17,9	19,0	16,8	23,0	22,6
4t.tr.2013	17,0	16,8	17,3	21,4	21,9
1r.tr.2014	18,7	19,4	18,0	21,6	22,1
2n.tr.2014	17,0	17,2	16,8	19,7	20,2
3r.tr.2014	16,1	15,3	16,8	19,1	19,1
4t.tr.2014	16,3	15,7	16,9	19,5	19,9
1r.tr.2015	14,9	15,3	14,4	19,6	20,0

Font:Font: INE i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

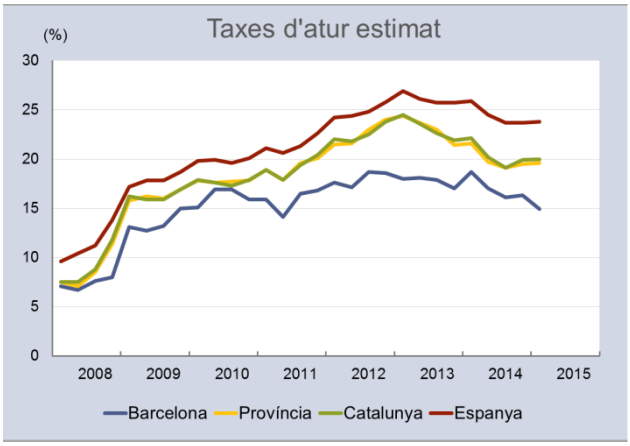

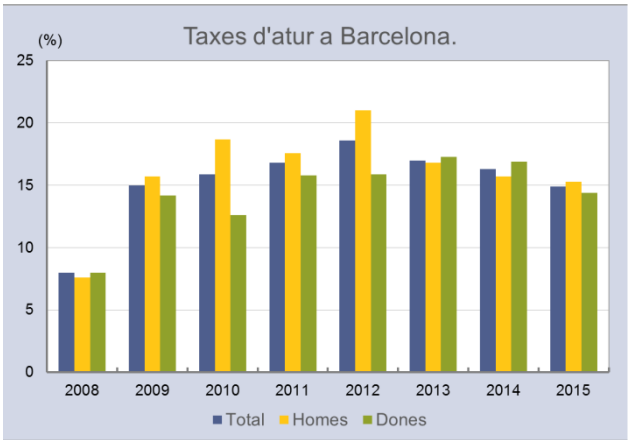

El descens de la població activa barcelonina que recull l'EPA del primer trimestre d'enguany ha estat propiciat per una davallada encara més accentuada del nombre d'aturats. En conseqüència, la taxa d'atur millora significativament.

Una incongruència més de l'EPA referida a Barcelona: Durant el primer trimestre d'enguany un augment interanual de sis dècimes percentuals del nombre d'ocupats ha anat associat a un descens de gairebé quatre punts relatius de la taxa d'atur. Un any abans, un descens de gairebé quatre punts relatius del nombre d'ocupats anava associat a un increment de menys de dos punts relatius de la taxa d'atur. Incoherències que giren al voltant d'un ritme de descens interanual de l'atur estimat durant el primer trimestre d'enguany que triplica el de l'atur registrat.

Llocs de treball

Els registres d'afiliats la Seguretat Social confirmen que després de l'estabilització del nombre d'ocupats detectada a final de 2013 s'ha començat a consolidar una trajectòria lleument expansiva.

Si bé algunes variacions mensuals al llarg de 2014 s'han vist condicionades per la pèrdua de llocs de treball de temporada, el fons a començament de 2015 és més ferm que un any enrere com posen de relleu les corresponents variacions interanuals. Fins i tot ho és prou com per forçar un canvi de signe de l'evolució del cens empresarial. Es tracta de canvis de tendència amb un punt feble important com és la precarietat d'una bona part dels nous llocs de treball i amb el mèrit d'haver reeixit malgrat les dificultats per accedir a nou finançament que encara afronten la major part de les empreses.

Dades i anàlisi

- Treballadors en situació d'alta a la Seguretat Social
- Empreses en situació d'alta a la Seguretat Social
- Distribució sectorial dels ocupats
- Ocupació industrial a la Regió Metropolitana de Barcelona
- Ocupació en el sector terciari a Barcelona
- Treballadors estrangers a la Seguretat Social

Treballadors en situació d'alta a la Seguretat Social

Treballadors afiliats a la Seguretat Social

	Règim General			Autònoms			Total afiliats		
Període	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya
ds.2008	917.061	1.862.689	2.588.983	121.170	360.974	576.526	1.063.252	2.282.114	3.252.560
ds.2009	880.584	1.764.791	2.453.538	115.972	343.301	547.653	1.021.974	2.176.854	3.099.878
ds.2010	874.976	1.756.551	2.439.995	114.151	337.936	537.418	1.015.007	2.162.100	3.086.563
ds.2011	853.132	1.703.524	2.354.893	112.678	333.863	529.592	992.231	2.109.900	3.001.447
ds.2012	824.745	1.634.128	2.255.410	110.485	327.014	519.167	969.093	2.026.840	2.875.276
mç.2013	817.367	1.620.500	2.247.701	109.623	324.599	515.824	961.439	2.014.810	2.862.139
jn.2013	826.555	1.632.202	2.291.668	109.898	326.157	520.404	970.990	2.031.700	2.916.673
st.2013	817.840	1.618.202	2.256.810	108.844	323.627	517.231	960.613	2.010.870	2.878.815
ds.2013	825.858	1.624.056	2.244.734	111.055	328.514	520.935	970.825	2.012.786	2.862.396
mç.2014	829.712	1.635.843	2.258.687	111.420	329.413	522.366	975.375	2.031.687	2.876.131
jn.2014	834.700	1.655.062	2.330.090	112.896	333.331	530.587	982.030	2.060.730	2.965.013
st.2014	831.615	1.656.015	2.306.066	112.542	332.273	529.374	978.166	2.056.116	2.935.419
ds.2014	844.725	1.678.911	2.314.940	114.668	336.736	532.740	993.512	2.073.830	2.944.870
mç.2015	853.292	1.696.639	2.353.161	114.936	337.449	534.450	1.002.499	2.097.770	2.982.867

Nota: Les dades del Total afiliats corresponents a la RMB són estimacions pròpies. Les del darrer període de la RMB són provisionals.
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat i de la Seguridad Social.

	Règim General			Autònoms			Total afiliats		
Variació (%)	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya
mç.15/mç.14	2,8	3,7	4,2	3,2	2,4	2,3	2,8	3,2	3,7
ds.14/ds.13	2,3	3,4	3,1	3,3	2,5	2,3	2,3	3,0	2,9
ds.13/ds.12	0,1	-0,6	-0,5	0,5	0,5	0,3	0,2	-1,1	-0,4

Saldo notablement positiu del nombre d'afiliats a la Seguretat Social durant el primer trimestre d'enguany. Un resultat que consolida el canvi de tendència encetat a final de 2013. Es reafirma també la solidesa del procés expansiu dels volums d'ocupació tant a l'entorn metropolità com a la resta del país.

Segons els registres d'afiliats en situació d'alta a la Seguretat Social, el milió i escaig de llocs de treball ocupats a la ciutat a final del passat mes de març superava en poc més de 26.000 el d'un any abans i en uns 51.000 el darrer mínim, registrat a l'estiu de 2013. Gràcies a aquest creixement sostingut al llarg del darrer any i mig la ciutat ha recuperat el volum d'ocupació de quatre anys enrere i està novament en condicions de consolidar la cota del milió de llocs de treball.

Pel que fa a l'entorn metropolità i també a la resta de Catalunya, l'augment dels darrers dotze mesos ha estat més intens en aquests àmbits que a la capital. Un diferencial de creixement que respon tant al fet que el canvi de signe en la variació del nombre d'ocupats va ser més matiner a Barcelona que no pas a la resta del país com –i molt especialment- que el procés de contracció del mercat de treball al llarg dels darrers anys ha estat més rellevant fora de la capital. També, que a mesura que la recuperació s'ha anat estenent i consolidant a la majoria de sectors, la diferència d'estructures productives es fa notar. En definitiva, ritmes de variació de l'ocupació ajustats a potencials de creixement diferents.

Deixant de banda qüestions de detall, és inqüestionable que el mercat laboral barceloní, i també el de la resta del país, s'enfronta a 2015 des d'una posició força més favorable que l'existent fa tot just un any i en un clima relativament optimista. Les expectatives d'ocupació sembla que han millorat a la majoria de sectors. Una valoració que convé relativitzar perquè una bona part dels nous llocs de treball creats en aquesta fase inicial de canvi de cicle responen a situacions contractuals que no són les desitjades pels treballadors que els ocupen ni, en molts casos, les que els empresaris voldrien oferir. D'alguna manera es manté latent un clima de desconfiança malgrat l'aplicació de polítiques expansives i una rebaixa del preu del petroli.

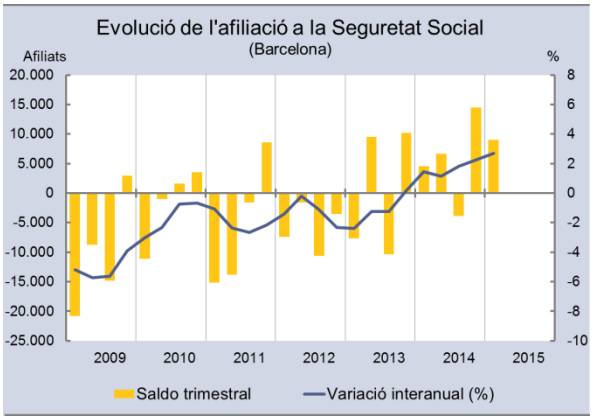

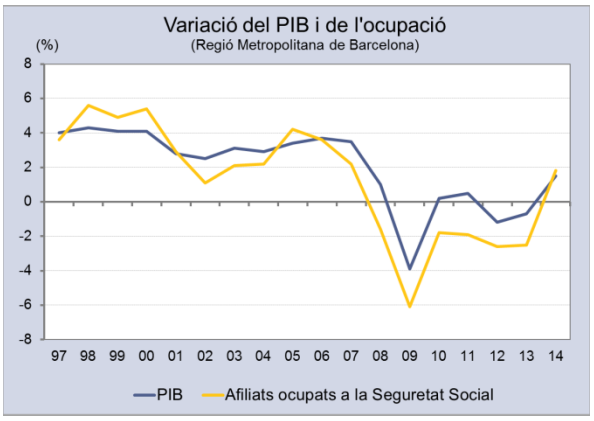

Empreses en situació d'alta a la Seguretat Social

Comptes de cotització per nombre de treballadors

	Barcelona					Regió Metropolitana				
Període	Total	1-5	6-50	51-500	>500	Total	1-5	6-50	51-500	>500
ds.2008	76.618	57.824	16.437	2.175	182	176.869	131.670	40.232	4.644	323
ds.2009	73.524	55.722	15.541	2.082	179	167.155	125.134	37.276	4.441	304
ds.2010	72.124	54.715	15.110	2.110	189	163.859	122.867	36.250	4.416	326
ds.2011	72.013	54.973	14.867	1.981	192	162.231	122.590	35.075	4.250	316
ds.2012	70.003	53.572	14.324	1.922	185	156.486	118.857	33.247	4.076	306
mç.2013	69.414	53.169	14.163	1.900	182	155.240	117.850	33.046	4.045	299
jn.2013	69.517	53.114	14.308	1.914	181	156.070	118.201	33.535	4.039	295
st.2013	69.417	53.219	14.108	1.909	181	154.756	117.534	32.860	4.063	299
ds.2013	70.317	53.954	14.259	1.922	182	155.706	118.433	32.913	4.061	299
mç.2014	70.372	53.913	14.356	1.921	182	156.859	119.212	33.238	4.106	303
jn.2014	70.903	54.311	14.475	1.936	181	159.147	120.772	33.947	4.126	302
st.2014	70.259	53.792	14.354	1.929	184	157.789	119.828	33.488	4.165	308
ds.2014	71.573	54.807	14.618	1.960	188	160.163	121.647	33.999	4.207	310
mç 2015	71.951	55.010	14.785	1.970	186	161.294	122.166	34.569	4.249	310

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat.

	Barcelona					Regió Metropolitana				
Variació (%)	Total	1-5	6-50	51-500	>500	Total	1-5	6-50	51-500	>500
mç.15/mç.14	2,2	2,0	3,0	2,6	2,2	2,8	2,5	4,0	3,5	2,3
ds.14/ds.13	1,8	1,6	2,5	2,0	3,3	2,9	2,7	3,3	3,6	3,7
ds.13/ds.12	0,4	0,7	-0,5	0,0	-1,6	-0,5	-0,4	-1,0	-0,4	-2,3

El nombre d'empreses amb ocupació assalariada mostra un ritme de creixement moderat però relativament ferm. Una evolució força ajustada en intensitat a la seguida pel PIB.

Segons els registres de la Seguretat Social, el teixit productiu de Barcelona a final del primer trimestre d'enguany estava format per gairebé 72.000 empreses actives amb algun treballador assalariat en plantilla. Una magnitud que equival a un augment interanual del 2,2% que sembla consolidar el canvi de tendència iniciat a final de 2013, després de gairebé sis anys de descens continuat a una taxa anual mitjana del dos per cent. A la resta de la regió metropolitana, amb un cens de gairebé noranta mil empreses, el creixement interanual es situa en el 3,3%. Valors que, en conjunt, semblen confirmar els senyals alcistes que es perceben en el teixit empresarial de Barcelona i entorn metropolità. Una evolució liderada pel terciari i la construcció amb una presència cada cop més important dels sectors industrials i que no fa diferències en funció de la grandària de les empreses.

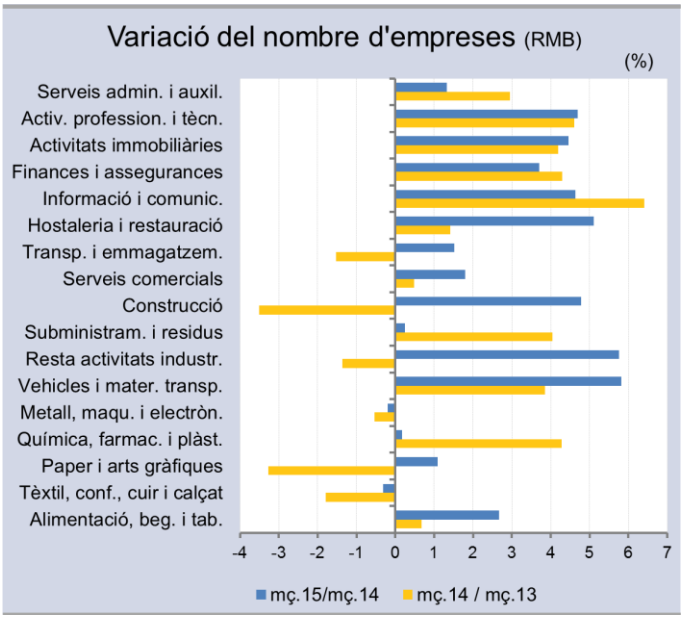

Distribució sectorial dels ocupats

Distribució sectorial dels afiliats en alta a la Seguretat Social (Règim General i Autònoms)

	Barcelona					Regió Metropolitana				
Període	Primari	Indústria	Energia, aigua i residus	Construcció	Serveis	Primari	Indústria	Energia, aigua i residus	Construcció	Serveis
ds.2008	2.648	97.469	5.841	52.894	879.901	9.448	361.051	7.534	177.489	1.668.130
ds.2009	444	76.717	14.503	52.544	852.348	4.517	307.634	20.643	162.573	1.612.725
ds.2010	417	72.739	12.843	46.177	856.951	4.482	294.208	20.130	144.941	1.630.726
ds.2011	387	69.008	12.682	38.595	845.138	4.218	282.889	19.583	122.495	1.608.202
ds.2012	433	64.889	11.811	32.401	825.696	4.006	266.346	18.769	103.916	1.568.105
mç.2013	444	63.997	11.573	31.315	819.661	3.987	263.373	18.505	101.275	1.557.959
jn.2013	425	64.057	11.901	30.879	829.191	3.977	263.546	18.926	100.853	1.571.057
st.2013	391	63.449	12.068	29.488	821.288	3.924	260.996	19.019	97.301	1.560.589
ds.2013	381	63.569	11.764	29.517	831.682	3.899	260.465	18.755	97.167	1.572.284
mç.2014	423	62.567	11.130	29.790	837.222	3.927	259.939	18.038	97.307	1.586.045
jn.2014	455	62.526	11.368	29.688	843.559	3.957	263.469	18.461	98.283	1.604.223
st.2014	431	61.737	11.874	29.354	840.761	3.647	261.404	18.900	97.494	1.606.489
ds.2014	386	62.863	11.567	29.533	855.044	3.900	262.356	18.466	98.076	1.632.849
mç.2015	434	62.292	11.351	30.507	863.644	4.010	264.481	18.220	102.561	1.644.816

Nota: L'any 2009 es trenca la homogeneïtat de tots les sèries pel canvi de CNAE. Els canvis en els R.E. d'Autònoms i de la Llar també alteren la homogeneïtat de les sèries del Primari i dels Serveis.
Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Variació (%)	Barcelona					Regió Metropolitana				
	Primari	Indústria	Energia, aigua i res.	Construcció	Serveis	Primari	Indústria	Energia, aigua i res.	Construcció	Serveis
mç.15/mç.14	2,6	-0,4	2,0	2,4	3,2	2,1	1,7	1,0	5,4	3,7
ds.14/ds.13	1,3	-1,1	-1,7	0,1	2,8	0,0	0,7	-1,5	0,9	3,9
ds.13/ds.12	-12,0	-2,0	-0,4	-8,9	0,7	-2,7	-2,2	-0,1	-6,5	0,3

El persistent procés de terciarització del teixit productiu metropolità, compatible amb el desitjat reforçament de l'activitat industrial, és el principal factor explicatiu del canvi de tendència que s'observa en l'evolució de l'ocupació. Una tendència expansiva que s'imposa també en el sector constructor.

La trajectòria expansiva que presenta el mercat laboral metropolità comença a tenir l'envergadura suficient per cobrir tot el ventall sectorial. Així, i per tercera vegada després de desenes de trimestres, els tres grans sectors productius coincideixen en mostrar variacions interanuals positives. Amb l'afegit que ja no són les variacions testimonials de final de 2014. En conseqüència, no sembla exagerat parlar de superació de la tendència negativa accentuada arran de 2008. Especialment perquè a l'indiscutible protagonisme del terciari, que acull el 85% dels nous llocs de treball generats a la regió metropolitana al llarg dels darrers dotze mesos, s'hi ha afegit el fort repunt del nombre d'ocupats a la construcció. La indústria mostra un ritme de creixement més moderat, imputable en part al fet que a la ciutat central aquesta activitat encara continua destruint llocs de treball.

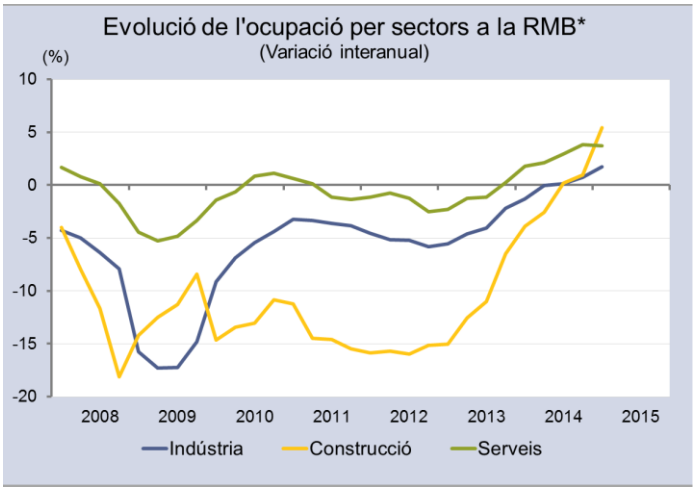

(*) L'aplicació de la CNAE 2009 afebleix la homogeneïtat de les sèries.

Ocupació industrial a la Regió Metropolitana de Barcelona

Distribució sectorial de l'ocupació industrial a la RMB Març de 2014

Sectors industrials	Nombre d'ocupats	Variació (%)		
		març 2015/ desembre 2014	març 2015/ març 2014	març 2015/ març 2009
Alimentació i begudes	30.966	1,0	1,9	-10,3
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	22.269	0,7	1,2	-27,9
Paper	6.124	-0,4	-2,2	-21,8
Arts gràfiques	15.134	0,7	0,5	-25,5
Química	22.664	0,9	2,0	-4,2
Farmacèutica	19.138	1,0	2,2	2,0
Cautxú i plàstic	15.226	2,5	0,3	-17,6
Industries extractives i fabricació prod. minerals no metàl·lics	6.543	-0,3	-2,7	-43,8
Metal·lúrgia bàsica	5.935	-0,8	-2,3	-41,0
Productes metàl·lics exc. maquinària i equips	30.626	1,9	2,1	-26,8
Productes informàtics, electrònics i òptics	4.971	3,0	2,1	-36,8
Material i equipament elèctric	10.607	0,5	0,9	-20,2
Maquinària i equipament	17.437	-0,3	0,3	-28,7
Vehicles a motor i altre material de transport	33.523	-1,1	3,7	-16,0
Mobles	4.172	1,9	-0,8	-39,4
Resta d'activitats manufactureres	9.408	0,8	5,9	-24,3
Instal·lació i reparació de maquinària i equips	9.738	3,7	7,0	1,5

El canvi de tendència insinuat durant la segona meitat de 2014 sembla que es consolida transcorregut el primer trimestre d'enguany.

Després de deu trimestres consecutius de creixement interanual del PIB industrial és d'esperar que es comenci a reflectir una millora mínimament significativa del mercat laboral del sector. Efectivament, després dels senyals d'estabilització de la segona meitat de 2014, durant el primer trimestre d'enguany l'ocupació industrial a la regió metropolitana ha crescut un 1,7% en relació a un any abans. És un augment formalment menys rellevant que el que ha registrat la resta del teixit productiu perquè una part de la capacitat productiva del sector és atesa per treballadors del terciari.

De les 17 branques en què hem segmentat el conjunt de l'activitat industrial, tretze han aconseguit tancar el primer trimestre d'enguany amb més ocupats que un any abans. D'aquestes, les més destacades en termes absoluts són l'Alimentació, el Tèxtil, la Química, la Farmacèutica, els Productes metàl•lics excepte maquinària i la de Vehicles motoritzats i altre material de transport. Les quatre que continuen reduint capacitat productiva tenen en comú que són activitats amb un pes relatiu cada cop més marginal a la regió metropolitana. És el cas de la Indústria del paper, la Metal•lúrgia bàsica, la de Materials de construcció i Mobles de fusta.

Si alcem la vista, però, només dos sectors han aconseguit a hores d'ara superar els estralls de la llarga recessió que ha patit la indústria metropolitana. La Farmacèutica i la d'Instal•lació i reparació de maquinària i equipament tenen més ocupats directes aquest començament de 2015 que no pas sis anys enrere. Tot i així, estem davant el balanç més positiu en molts anys. Bàsicament perquè fins i tot en la variació trimestral, afectada poc o molt per l'estacionalitat i l'elevat pes de l'ocupació temporal, les variacions positives s'imposen àmpliament a les negatives i aquestes són quantitativament poc rellevants.

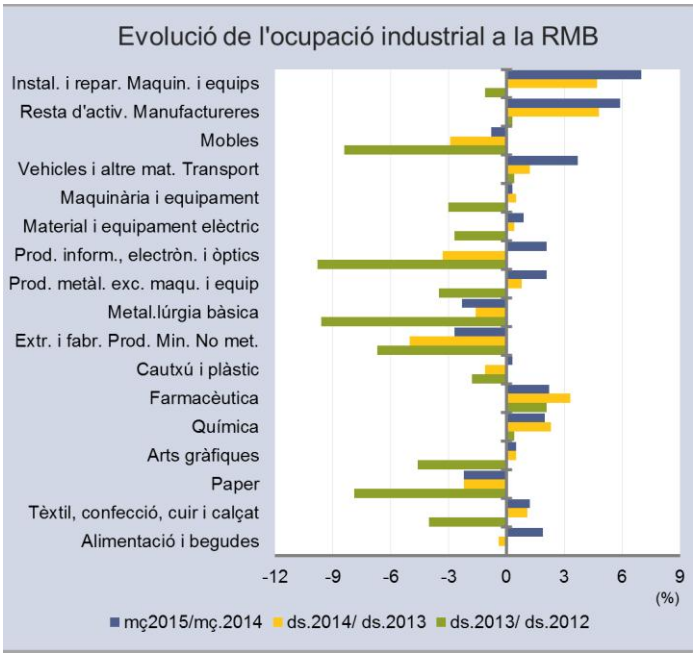

Ocupació en el sector terciari a Barcelona

Distribució sectorial de l'ocupació al terciari de Barcelona **Març de 2015**

Sectors industrials	Nombre d'ocupats	Variació (%)		
		desembre 2014/ setembre 2014	desembre 2014/ desembre 2013	desembre 2014/ desembre 2009
Serveis comercials	148.232	-2,0	1,1	-10,1
Transport i emmagatzematge	44.566	0,4	0,7	-11,2
Hostaleria i restauració	75.564	1,3	4,1	16,4
Tecnologies i serveis d'informació	33.471	3,7	14,9	44,8
Resta serveis d'informació i comunicació	19.874	1,6	2,5	-28,6
Finances i assegurances	37.363	-3,1	-5,6	-15,7
Activitats immobiliàries	13.410	2,4	6,2	17,1
Activitats professionals, científiques i tècniques	87.883	1,6	5,2	3,6
Serveis administratius i auxiliars	109.264	5,1	4,7	9,0
AAPP i organismes extraterritorials	78.355	1,1	2,5	-2,8
Ensenyament	67.341	3,6	2,5	10,5
Serveis sanitaris	60.406	-0,9	2,7	-0,3
Serveis socials	29.235	1,9	9,7	34,6
Activitats i serveis culturals	9.786	0,1	-0,3	-9,8
Activitats relacionades amb apostes i jocs d'atzar	1.572	-0,6	4,0	-13,6
Activitats esportives, recreatives i d'entreteniment	11.289	0,2	3,7	0,5
Activitat associatives	12.161	-2,4	1,3	-12,2
Altres serveis personals	23.018	0,1	2,5	-0,7

Amb les dades que es coneixen de 2015, els increments d'ocupació s'han generalitzat als diferents segments del terciari de la ciutat.

Després de sis trimestres consecutius en els que el conjunt del sector terciari ha acumulat augments interanuals del nombre d'ocupats, ja es pot parlar de tendència gairebé general atès que només la branca de Finances i assegurances manté una evolució clarament contractiva. Sent estrictes, només dues branques de les divuit en què hem dividit el terciari han tancat el primer trimestre amb menys ocupats directes que un any enrere.

A més del protagonisme dels Serveis administratius i auxiliars –que engloba les activitats relacionades amb l'ocupació en les que sobresurten les empreses de treball temporal-, els augments més importants en termes absoluts corresponen al segment de les Tecnologies de la informació, a les Activitats professionals, científiques i tècniques i als Serveis socials.

El fort creixement de l'ocupació d'aquests segments es veu recolzat, en l'apartat de l'economia de mercat, per la lleu reactivació dels serveis comercials i per la més intensa de l'Hostaleria i restauració. Dues activitats que, en conjunt, acullen gairebé una quarta part dels llocs de treball localitzats a la ciutat. Al marge del mercat o amb una presència rellevant del sector públic, a banda dels ja esmentats Serveis socials, també han evolucionat a l'alça l'Ensenyament, els Serveis sanitaris i les Administracions públiques.

A diferència de la indústria i en part gràcies al daltabaix que, juntament amb la construcció, ha patit al llarg dels darrers anys, gairebé la meitat dels subsectors terciaris superen àmpliament el nombre d'ocupats que tenien a començament de la crisi. És una dada incontestable de com ha avançat el procés de terciarització del teixit productiu de la ciutat.

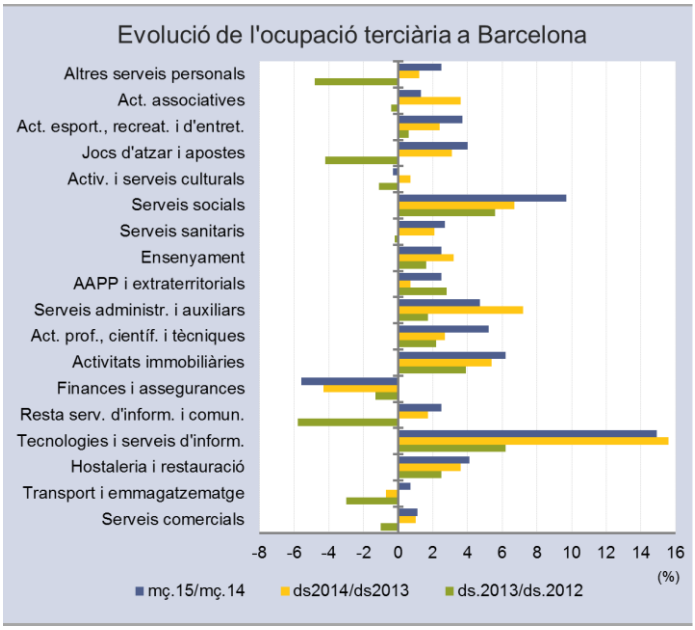

Treballadors estrangers a la Seguretat Social

Estrangers en situació d'alta a la Seg.Social

Període	Total	UE	Resta món
	Província de Barcelona		
ds. 2008	305.236	70.379	234.857
ds. 2009	285.952	67.990	217.962
ds. 2010	284.446	68.773	215.673
ds. 2011	271.004	68.012	202.992
ds. 2012	257.360	65.871	191.489
ds. 2013	248.268	66.460	181.808
mç. 2014	247.841	68.649	179.192
jn. 2014	252.503	70.563	181.940
st. 2014	249.620	70.337	179.283
ds. 2014	248.493	71.933	176.560
mç.2015	252.506	74.528	177.978
	Catalunya		
ds. 2008	424.268	110.553	313.715
ds. 2009	397.823	108.102	289.721
ds. 2010	395.773	109.230	286.543
ds. 2011	377.040	106.545	270.495
ds. 2012	355.939	102.258	253.681
ds. 2013	341.209	101.308	239.901
mç.2014	340.440	104.180	236.260
jn. 2014	371.770	116.235	255.535
st. 2014	356.818	111.196	245.622
ds. 2014	344.071	108.849	235.222
mç. 2015	351.763	113.124	238.639

Font: www.seg-social.es

Variació (%)	Total	UE	Resta món
	Província de Barcelona		
gn. 15/gn. 14	1,4	9,0	-1,4
ds. 14/ds. 13	0,1	8,2	-2,9
ds. 13/ ds. 12	-3,5	0,9	-5,1
	Catalunya		
gn. 15/ gn. 14	2,1	8,2	-0,5
ds. 14/ ds. 13	0,8	7,4	-2,0
ds. 13/ ds. 12	-4,1	-0,9	-5,4

Les afiliacions d'actius a la Seguretat Social a començament de 2015 continuen fent palès que la mà d'obra estrangera –i més concretament la no comunitària- està sent la principal damnificada d'un mercat laboral que torna a generar llocs de treball després de sis anys consecutius de contracció.

Si a final de 2014 el nombre d'estrangers afiliats en situació d'alta a la Seguretat Social es va estabilitzar o començava a repuntar lleument en relació a un any abans, les primeres dades d'enguany confirmen i accentuen aquest canvi de tendència. En paral•lel a aquest procés de recuperació s'observa com el seu pes relatiu sobre el total va disminuint. Actualment, els 252.000 estrangers que treballen legalment a la província de Barcelona representen poc més de l'onze per cent dels ocupats en aquest àmbit, una dècima i mitja menys que un any abans i un dels percentatge més baixos dels darrers deu anys. A la resta de Catalunya, aquest percentatge puja fins al 13,8%.

Afiliats estrangers segons règims

Període	R. General	%	Autònoms	%	Resta	%
	Província de Barcelona					
ds. 2008	242.989	12,2	28.325	7,0	33.922	60,1
ds. 2009	223.173	11,7	27.138	7,0	35.639	61,9
ds. 2010	219.330	11,6	29.365	7,7	35.749	62,4
ds. 2012	185.566	10,6	33.576	9,1	38.218	59,7
mç.2013	183.236	10,6	33.904	9,3	38.531	59,3
jn. 2013	188.159	10,8	34.714	9,4	38.464	59,1
st. 2013	183.740	10,6	34.774	9,5	38.374	59,3
ds. 2013	175.891	10,1	35.998	9,7	36.379	57,6
mç.2014	175.468	10,0	36.608	9,9	35.761	56,0
jn. 2014	179.624	10,1	37.758	10,0	35.121	54,6
st. 2014	177.031	10,0	38.362	10,2	34.227	53,5
ds. 2014	175.197	9,7	39.766	10,5	33.530	52,9
mç. 2015	178.693	9,8	40.695	10,7	33.118	51,9

Nota. Els percentatges són el pes relatiu dels estrangers sobre el total d'afiliats del règim.
Font: www.seg-social.es

Variació (%)	R.General	Autònoms	Resta
mç.15/mç.14	1,8	11,2	-7,4
ds.14/ds.13	-0,4	10,5	-7,8
ds.13/ds.12	-5,2	7,2	-4,8

A banda d'aquesta incipient recuperació en termes absoluts, insuficient per a revertir la sostinguda pèrdua de pes relatiu, convé diferenciar entre la immigració de la resta de la UE i la de la resta del món. Mentre la primera creix a un ritme especialment intens en termes relatius, recuperant en poc més d'un any el nombre d'efectius perduts durant el sexenni anterior i assolint nous màxims, la no comunitària, que continua sent majoritària, continua perdent efectius o es comença a estabilitzar.

Un altre dels trets que es mantenen relativament inalterables és que el nombre d'afiliats als règims especials de la llar i agrari –on encara és majoritària la mà d'obra estrangera- es va obrint lentament i de manera sostinguda als treballadors autòctons. Els factors que ho expliquen són diversos però segur que giren al voltant de l'elevat atur de llarga durada i dels canvis normatius que han millorat les condicions laborals dels treballadors d'aquests dos règims. També es manté –ha esdevingut un tret gairebé estructural entre la població activa estrangera- el traspàs d'ocupació assalariada a la d'autònom. S'ha fet i es fa a un ritme tan intens que el pes relatiu dels estrangers entre els treballadors autònoms ja supera el dels assalariats afiliats al Règim General.

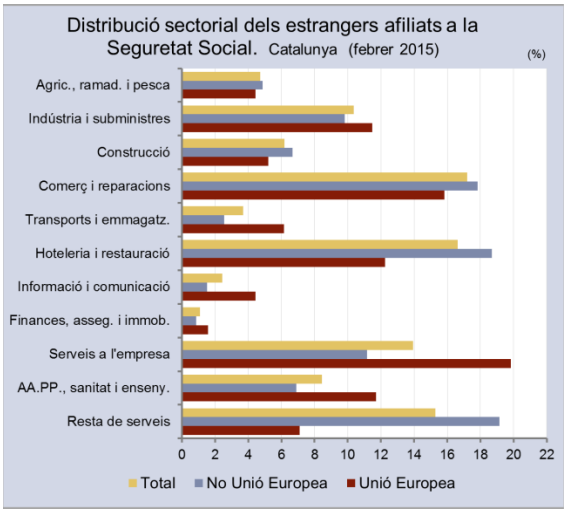

Contractació laboral

La contractació laboral augmenta de manera sostinguda a remolc de la reactivació econòmica que plasmen les xifres macroeconòmiques i de la millora de les expectatives.

Atenent exclusivament al total dels contractes laborals registrats a Barcelona, el 2014 s'ha caracteritzat per un augment sostingut de totes les modalitats de contractació. A més de la reactivació de la contractació indefinida, els de durada definida també han continuat augmentant i continuen sent els més utilitzats, set per cada indefinit formalitzat. Continua igualment la tònica d'un repartiment equilibrat entre homes i dones dels contractes indefinits mentre que la resta estan majoritàriament signats per dones.

Dades i anàlisi

- Contractes segons tipologia i sexe

Contractes segons tipologia i sexe

Distribució dels contractes laborals registrats

Període	Total	Temporals	Indefinits
2008	889.354	744.766	144.588
2009	756.279	658.132	98.147
2010	777.611	685.121	92.490
2011	772.822	689.703	83.119
2012	779.115	667.081	112.034
2013	785.624	698.896	86.728
1r.tr.	182.223	159.739	22.484
2n.tr.	192.654	171.479	21.175
3r.tr.	197.165	176.894	20.271
4t.tr.	213.582	190.784	22.798
2014	857.321	750.138	107.183
1r.tr.	196.636	171.467	25.169
2n.tr.	215.661	188.569	27.092
3r.tr.	211.918	186.954	24.964
4t.tr.	233.106	203.148	29.958
2015			
1r.tr.	218.896	187.021	31.875

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Total	Temporal	Indefinits
1.tr.15/1r.tr.14	11,3	9,1	26,6
2n.sm.14/2n.sm.13	8,3	6,1	27,5
2014/2013	9,1	7,3	23,6
2013/2012	0,8	4,8	-22,6

La contractació laboral ha començat enguany amb el mateix impuls amb el que va tancar 2014. També es manté el protagonisme dels contractes de durada més curta.

Durant el passat mes de gener es van formalitzar més de 74.000 contractes de treball a Barcelona, un 9,6% més que durant el mateix període de 2014. Amb aquest, són ja disset mesos consecutius de creixement interanual. Buscant més referències en el passat recent que ajudin a contextualitzar el valor d'aquesta dada, es pot dir que és el volum de contractació en un mes de gener més elevat dels darrers set anys. Però amb una diferència substancial en relació amb la xifra de 2008 com és que el pes relatiu dels contractes indefinits sobre el total era 4,5 punts percentuals més elevat que actualment.

El detall per sexes ja deixa entreveure que, atesa l'evolució dels darrers anys, les dones seran les destinatàries preferides dels contractes temporals, bàsicament de la mà dels d'interinitat. Per contra, els indefinits han començat l'any amb una distribució més equilibrada tot i que mostrant una certa preferència pels homes com a beneficiaris. Un biaix imputable a l'augment d'aquest tipus de contractes per part dels sectors industrial i constructor i que s'anirà corregint a mesura que l'augment d'ocupació es generalitzi a tots els segments del terciari.

Pel que fa a la contractació temporal, el seu dinamisme descansa en les modalitats més precàries. Així, pràcticament la meitat contemplen una durada inferior al mes i augmenten totes les tipologies de durada inferior a l'any. El més sorprenent i que no deixa d'ésser una anècdota, és el fort increment –segurament puntual- dels contractes temporals amb una durada superior als dos anys.

Contractes laborals segons tipologia i sexe

Tipologia	Dones	Homes	Total
		1r.tr.2015	
Total indefinits	15.637	16.238	31.875
- ordinaris	11.282	11.925	23.207
- foment contractació	149	169	318
- convertits en indefinits	4.151	4.090	8.241
- resta indefinits	55	54	109
Total temporals	100.022	86.999	187.021
- obra o servei	31.702	35.775	67.477
- eventuals	36.989	38.924	75.913
- interinitat	29.775	10.794	40.569
- resta temporals	1.556	1.506	3.062
		2014	
Total indefinits	54.014	53.169	107.183
- ordinaris	38.154	37.842	75.996
- foment contractació	828	725	1.553
- convertits en indefinits	14.855	14.363	29.218
- resta indefinits	177	239	416
Total temporals	395.360	354.778	750.138
- obra o servei	126.345	146.696	273.041
- eventuals	151.362	160.116	311.478
- interinitat	111.276	41.513	152.789
- resta temporals	6.377	6.453	12.830

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

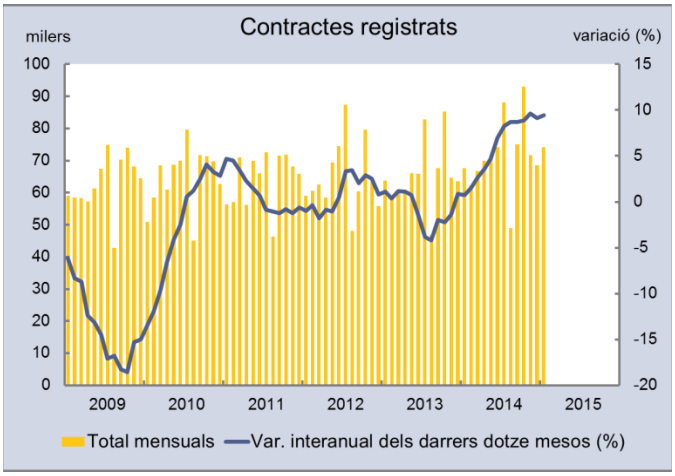

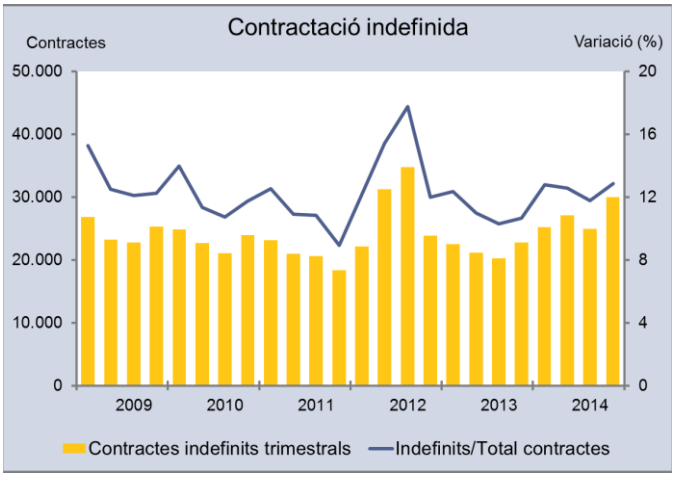

Atur registrat

Es consolida la tendència descendent de l'atur registrat. La tendència contractiva de la població activa li resta consistència.

Que aquesta tendència reduccionista de les xifres d'aturats es mantingui durant 2015 passa necessàriament perquè l'evident millora de la situació financera s'estengui sense més dilacions i amb generositat a l'anomenada economia real. La contracció de la població potencialment activa que ha estat determinant per accelerar aquest canvi de tendència de l'atur es resisteix a canviar de signe.

Una de les "ombres" d'aquesta millora del mercat laboral és que continua deixant relativament al marge als aturats de més edat. A mesura que es redueix la xifra absoluta de persones desocupades, l'edat mitjana del col•lectiu augmenta. I augmenta també –per raons diferents- el pes relatiu de les dones.

Dades i anàlisi

- Evolució de l'atur registrat
- Atur registrat per trams d'edat
- Atur registrat per sectors econòmics
- Població estrangera a l'atur registrat

Atur

El descens interanual de l'atur iniciat la primavera passada s'ha consolidat. Els valors màxims assolits durant el primer trimestre de 2013 s'han de considerar definitivament superats.

Que aquesta tendència reduccionista de les xifres d'aturats es mantingui i accentuï durant 2014 passa necessàriament per un creixement econòmic més vigorós del que contemplen les previsions oficials. La contracció de la població potencialment activa que ha estat determinant per accelerar aquest canvi de tendència és una solució conjuntural i alhora perjudicial si es manté de manera sostinguda al llarg del temps.

Una altra de les "ombres" d'aquesta aparent millora del mercat laboral que es desprèn de la reducció de l'atur és que continua augmentant el nombre d'aturats de més edat. A mesura que es redueix la xifra absoluta d'aturats, l'edat mitjana del col·lectiu augmenta.

Dades i anàlisi

- Evolució de l'atur registrat
- Taxes d'atur registrat
- Atur registrat per trams d'edat
- Atur registrat per sectors econòmics

Evolució de l'atur registrat

Evolució de l'atur registrat

Període	Barcelona			RMB			Catalunya		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
31 ds.2008	74.304	38.297	36.007	284.184	146.213	137.971	423.232	222.630	200.602
31 ds.2009	101.069	53.634	47.435	378.918	201.642	177.276	561.761	303.377	258.384
31 ds.2010	100.868	52.374	48.494	377.053	196.673	180.380	562.673	296.648	266.025
31 ds.2011	108.624	56.042	52.582	411.755	213.773	197.982	614.244	322.565	291.679
31 mç.2012	113.528	58.421	55.107	429.474	222.134	207.340	638.247	334.030	304.217
30 jn.2012	110.521	56.440	54.081	422.074	215.324	206.750	615.576	317.619	297.957
30 st.2012	112.088	56.593	55.495	431.668	218.832	212.836	632.457	324.621	307.836
31 ds.2012	112.192	57.062	55.130	435.450	221.399	214.051	646.956	332.506	314.450
31 mç.2013	115.154	58.664	56.490	447.161	227.866	219.295	664.050	342.417	321.633
30 jn.2013	107.913	54.353	53.560	421.365	211.246	210.119	617.288	313.183	304.105
30 st.2013	108.706	54.119	54.587	423.627	209.938	213.689	620.911	310.839	310.072
31.ds.2013	107.677	54.226	53.451	419.609	210.356	209.253	624.872	316.072	308.800
31 mç. 2014	107.734	54.156	53.578	417.889	208.209	209.680	624.467	313.686	310.781
30 jn. 2014	100.943	50.108	50,835	388.575	189.414	199.161	570.214	280.697	289.517
30 st. 2014	101.045	49.542	51.503	390.091	188.649	201.442	575.812	281.317	294.495
31 ds. 2014	99.056	49.032	50.024	382.919	186.547	196.372	575.948	282.782	293.166
31 mç. 2015	99.768	49.199	50.569	382.550	184.088	198.462	571.655	276.828	294.827
30 ab. 2015	96.912	47.467	49.445	372.069	177.255	194.814	552.974	265.025	287.949

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya

Variació (%)	Barcelona			RMB			Catalunya		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
30 ab.15/30 ab.14	-8,9	-11,2	-6,6	-9,9	-13,6	-6,2	-9,6	-13,6	-5,6
31 ds.14/31 ds.13	-8,0	-9,6	-6,4	-8,7	-11,3	-6,2	-7,8	-10,5	-5,1
31 ds.13/31 ds.12	-4,0	-5,0	-3,0	-3,6	-5,0	-2,2	-3,4	-4,9	-1,8

Superat el primer quadrimestre d'enguany, l'atur registrat continua a la baixa amb tanta o més intensitat que un any abans i amb una polarització creixent en el segment masculí. Un descens condicionat per la pèrdua de població activa.

L'evolució del mercat laboral barceloní al llarg del primer quadrimestre d'enguany –igual que el de la resta del país- s'ha ajustat a la majoria de les previsions, fent bones fins i tot algunes de les més optimistes. Un cop superat l'inevitable efecte estacional de començament d'any, saldat amb un repunt similar al d'un any abans, l'augment de la contractació laboral ha contribuït al manteniment de la trajectòria descendent de l'atur registrat. Una trajectòria que, si hom dóna per bones les xifres de l'EPA del primer trimestre, s'ha recolzat i molt en el descens de la població activa. En definitiva, l'atur registrat, tant en termes absoluts com en relació a la població activa barcelonina, sembla instal•lat en una trajectòria descendent relativament estabilitzada.

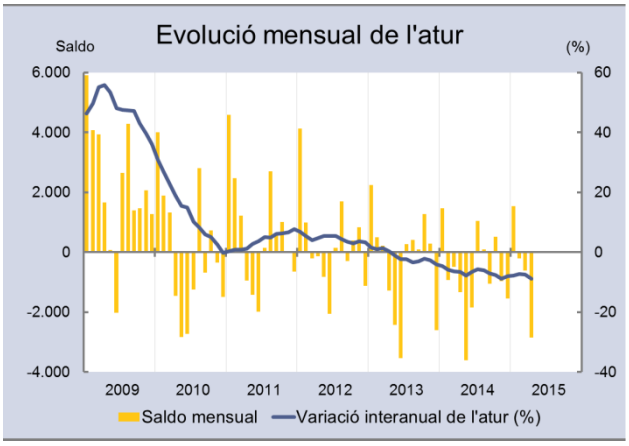

El detall per sexes posa de manifest que aquest procés de reducció del nombre d'aturats a la capital és especialment intens entre els homes. Un biaix que a la resta del país és encara més pronunciat com a conseqüència del major pes relatiu de l'ocupació al conjunt del secundari –inclosa la construcció- i de l'atur sense ocupació anterior. En conseqüència, la variació acumulada al llarg dels darrers vint-i-quatre mesos de descens interanual sostingut és clarament favorable al col•lectiu masculí. Dels disset mil barcelonins que han sortit dels registres d'aturats, més del 60% són homes. Això ajuda a explicar el canvi de perfil que s'ha produït i que encara es produeix en l'atur registrat. Un canvi que, d'altra banda, sembla respondre al tomb que, segons l'EPA, s'està produint en la població activa de la ciutat amb el progressiu predomini del col•lectiu femení, afavorit per la persistent regressió del masculí. El resultat més visible és que l'atur va adquirint cara de dona. Especialment fora de la capital.

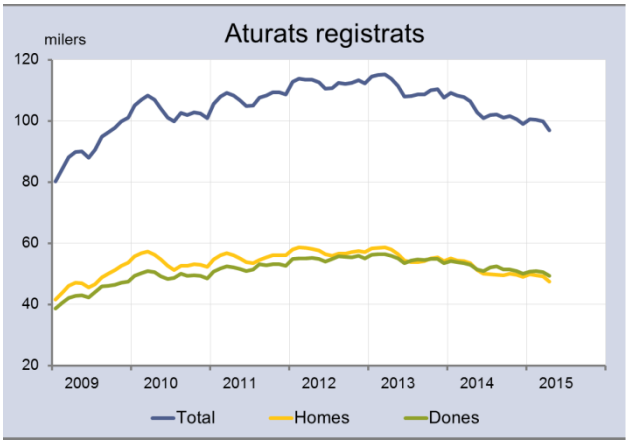

Taxes d'atur registrat

Evolució de les taxes d'atur registrat (%)

Període	Barcelona			RMB			Catalunya			Espanya
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
31 ds.2007	6,3	5,4	7,4	7,1	5,6	9,1	7,0	5,5	9,0	9,4
31 ds.2008	9,1	8,9	9,3	11,1	10,4	12,0	11,0	10,4	11,8	13,6
31 ds.2009	12,6	12,6	12,3	15,0	14,5	15,4	14,9	14,6	15,2	17,1
31 ds.2010	12,6	12,4	13,0	14,9	14,5	15,5	14,7	14,2	15,3	17,8
31 ds.2011	13,6	13,3	13,8	16,4	15,8	17,1	16,2	15,9	16,7	19,2
31 mç.2012	14,4	14,3	14,4	17,2	16,6	17,7	17,0	16,6	17,3	20,6
30 jn.2012	14,0	14,0	13,9	17,1	16,5	17,7	16,5	15,9	17,1	20,0
30 st.2012	14,4	14,0	14,8	17,5	16,6	18,5	17,0	16,3	17,8	20,4
31 ds.2012	14,4	14,4	14,3	17,7	17,1	18,4	17,5	17,0	18,1	21,2
31 mç.2013	15,1	15,0	15,1	18,4	17,7	19,1	18,1	17,6	18,6	22,1
30 jn.2013	14,2	14,1	14,3	17,5	16,8	18,3	16,8	16,3	17,5	20,9
30 st.2013	14,2	14,1	14,2	17,5	16,8	18,3	16,9	16,3	17,6	20,8
31 ds.2013	14,1	14,1	14,1	17,3	16,7	18,1	17,0	16,4	17,6	20,7
28 fb.2014	14,2	14,2	14,2	17,4	16,8	18,3	17,1	16,5	17,8	21,2

Nota: Les darreres dades són provisionals.
Font: Estimació pròpia amb dades del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat i de l'INE.

La tendència descendent de la població activa –accentuada durant el darrer trimestre de 2013 i que previsiblement es manté enguany- resta efectivitat al descens de l'atur registrat sobre l'evolució de les taxes d'atur. Malgrat tot, el resultat final és una reducció de gairebé un punt percentual en els darrers dotze mesos a tots els àmbits territorials considerats.

L'evolució de les taxes d'atur depèn tant del comportament d'aquesta variable com del de la població activa. La situació actual del mercat laboral ve definida per un descens –malgrat l'inevitable repunt de començament d'any- de les xifres d'aturats en un context de lleu contracció de la població activa. Dues variables estretament lligades que en l'actual conjuntura d'apatia del mercat laboral tendeixen a compensar-se i es poden arribar a anular en les seves respectives influències sobre la taxa d'atur. Així, l'efecte positiu de l'actual contenció de l'atur es veu parcialment contrarestat per l'efecte negatiu de la pèrdua d'actius. Després del repunt del mes de gener les taxes d'atur tornen a orientar-se a la baixa gràcies a la favorable evolució del nombre d'aturats de febrer.

L'escassa divergència en l'evolució de l'atur per sexes resta interès a l'anàlisi de les corresponents taxes. En el cas de la ciutat s'estima una total equivalència en línia amb la convergència de les xifres d'atur dels darrers mesos i l'escassa diferència prevista en les respectives poblacions actives. A la resta d'àmbits es mantenen les diferencies relativament significatives entre les taxes d'atur per sexes. En el millor dels casos s'ha reduït lleument el diferencial en relació amb un any abans.

Pel que fa a les taxes d'atur sectorials, i prenent com a referència les de la regió metropolitana, la notable i sostinguda contracció del nombre d'aturats que s'observa en els sectors industrial i de la construcció explica que les corresponents taxes d'atur hagin començat a consolidar una suau trajectòria descendent que les va allunyant dels màxims assolits durant el primer terç de 2013. Un canvi de tendència precari perquè no es veu recolzat per augments d'ocupació sectorials sòlids. D'altra banda, la taxa d'atur del terciari es manté relativament estable com a conseqüència de la dificultat de reduir l'atur sectorial de manera més decidida.

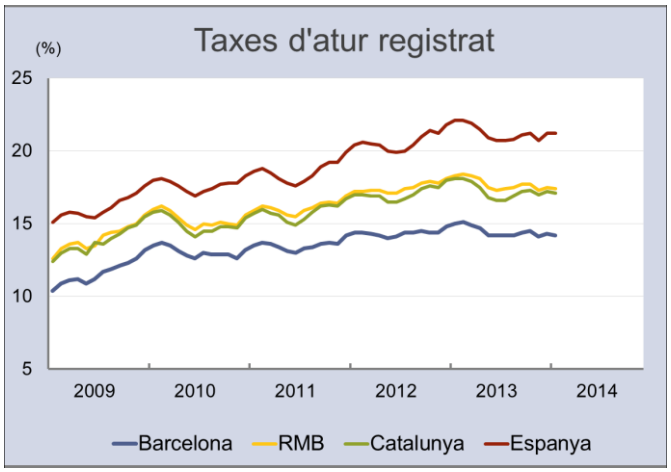

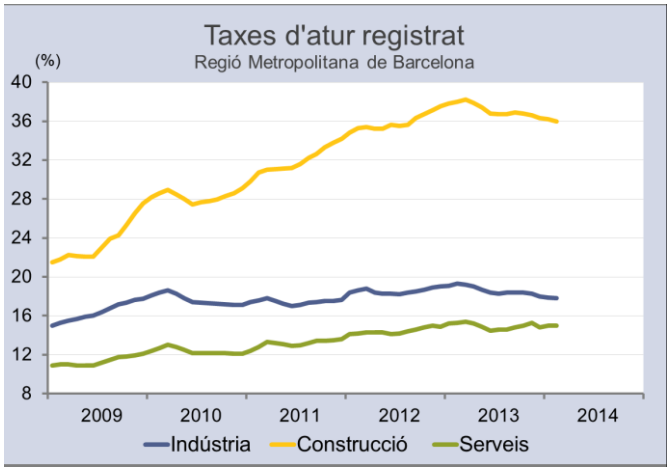

Atur registrat per trams d'edat

Evolució de l'atur registrat segons trams d'edats

	Barcelona			RMB			Catalunya		
Període	< 30	30-49	50 i més	< 30	30-49	50 i més	< 30	30-49	50 i més
31 ds.2008	15.732	36.332	22.179	64.652	140.864	78.668	100.749	211.504	110.979
31 ds.2009	20.535	52.400	28.074	80.718	197.453	100.747	124.856	293.268	143.637
31 ds.2010	18.127	52.932	29.809	69.967	199.693	107.393	109.047	299.298	154.328
31 ds.2011	18.249	57.058	33.317	72.304	218.878	120.573	112.411	327.158	174.675
31 ds.2012	16.113	59.546	36.533	66.763	233.977	134.710	103.254	347.585	196.117
31 mç.2013	16.898	60.746	37.510	69.813	238.406	138.942	107.490	354.096	202.464
30 jn.2013	14.019	56.461	37.433	59.773	223.449	138.143	90.123	327.064	200.101
30 st.2013	14.322	56.572	37.812	61.075	223.174	139.378	92.523	326.462	201.926
31 ds.2013	13.970	54.756	37.951	58.166	221.061	140.382	90.469	329.265	205.138
31 mç.2014	14.546	54.719	38.469	60.090	215.429	142.370	93.455	322.881	208.131
30 jn. 2014	12.095	50.839	38.009	50.758	197.789	140.028	76.806	290.353	203.055
30 st. 2014	13.009	50.235	37.801	53.862	196.279	139.950	82.233	290.173	203.406
31 ds. 2014	12.338	49.304	37.414	51.372	192.764	138.783	81.242	290.933	203.773
31 mç. 2015	13.032	49.128	37.608	53.940	189.575	139.035	83.791	284.058	203.806
30 ab. 2015	12.279	47.407	37.226	51.028	183.318	137.723	78.689	273.010	201.275

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat.

	Barcelona			RMB			Catalunya		
Variació (%)	< 30	30-49	50 i més	< 30	30-49	50 i més	< 30	30-49	50 i més
30 ab.15/30 ab.14	-12,6	-12,2	-2,9	-13,0	-13,5	-3,1	-12,3	-13,3	-2,8
31 ds.14/31 ds.13	-11,7	-10,0	-1,4	-11,7	-12,8	-1,1	-10,2	-11,6	-0,7
31 ds.13/31 ds.12	-13,3	-8,0	3,9	-12,9	-5,5	4,2	-12,4	-5,3	4,6

El segment de l'atur de més edat s'ha estabilitzat i comença a perdre efectius de manera molt lenta. Un efecte derivat de la persistent i notable reducció del nombre de desocupats d'entre 30 i 50 anys.

Els registres actuals de l'atur per edats mostren un panorama sensiblement diferent del que s'observava fa poc més d'un any i mig, quan el canvi de tendència ja començava a quallar. Els signes negatius s'han generalitzat a tots els grans agregats de tots els àmbits territorials considerats. Un canvi de tendència que ha requerit un intens i sostingut ritme de descens de l'atur i que certifica la reactivació del mercat laboral.

Les variacions més intenses ja no són patrimoni exclusiu del segment dels més joves gràcies al dinamisme de l'agregat més nombrós, el dels aturats d'entre 30 i 49 anys. Els desocupats de més edat encara no són –llevat d'excepcions- beneficiaris directes de la millora del mercat de treball però com a col•lectiu es beneficien de la notable reducció del conjunt.

La transformació del teixit productiu i la durada de la crisi són alguns dels factors que, a banda dels demogràfics i dels canvis en els fluxos migratoris, expliquen que mentre el col•lectiu que no sobrepassa els 30 anys ha deixat molt enrere les cotes més elevades d'atur assolides durant la recessió de 2009, el dels de 50 anys i més es manté encara a l'entorn dels valors màxims de la sèrie, assolits recentment, amb els primers senyals de superació de la recessió de 2012-2013.

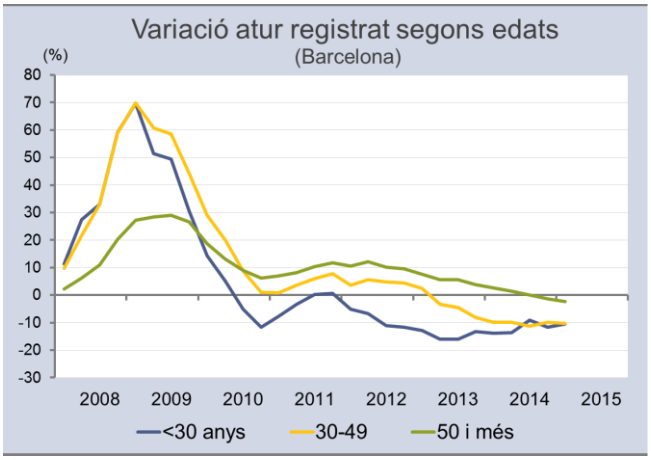

Atur registrat per sectors econòmics

Evolució de l'atur registrat segons sector econòmic de procedència

Període	Primari	Indústria	Energia, aigua i residus	Construcció	Serveis	Sense ocupació anterior
	Barcelona					
31 ds.2008	432	9.620	121	6.839	53.831	3.400
31 ds.2009	295	11.290	700	12.362	72.275	4.087
31 ds.2010	372	10.364	850	11.741	73.078	4.463
31 ds.2011	483	10.189	1.051	12.495	80.128	4.278
31 ds.2012	549	10.315	1.018	11.976	84.701	3.633
31 mç.2013	560	10.330	1.047	12.155	87.218	3.844
30 jn.2013	484	9.892	915	11.605	81.215	3.802
30 st.2013	464	9.858	891	11.149	82.567	3.777
31 ds.2013	500	9.436	930	10.767	82.406	3.638
31 mç.2014	530	9.246	967	10.476	82.616	3.899
30 jn.2014	493	8.804	831	9.823	77.207	3.785
30 st.2014	483	8.693	765	9.235	77.929	3.940
31 ds.2014	504	8.329	812	8.909	76.697	3.805
31 mç.2015	526	8.132	835	8.657	77.619	3.999
30 ab.2015	522	7.952	784	8.472	75.229	3.953
	Regió metropolitana					
31 ds.2008	2.416	58.885	522	37.515	172.835	12.011
31 ds.2009	2.032	68.015	2.913	61.911	227.818	16.229
31 ds.2010	2.822	61.468	3.423	59.518	230.250	19.572
31 ds.2011	3.440	60.559	4.160	63.618	259.565	20.413
31 ds.2012	3.957	62.672	4.101	62.227	282.756	19.737
31 mç.2013	4.050	62.706	4.232	62.710	292.864	20.599
30 jn.2013	3.604	59.951	3.778	58.734	274.375	20.923
30 st.2013	3.326	59.243	3.738	56.849	279.812	20.659
31 ds.2013	4.040	57.679	3.829	54.635	279.235	20.191
31 mç.2014	4.262	55.776	3.972	52.860	279.557	21.462
30 jn.2014	3.879	52.274	3.303	48.879	259.102	21.138
30 st.2014	3.705	51.724	3.345	46.264	263.550	21.503
31 ds.2014	4.176	49.700	3.458	44.105	260.391	21.089
31 mç.2015	4.333	48.160	3.427	42.289	262.016	22.325
30 ab.2015	4.146	47.061	3.233	40.925	254.650	22.054

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Variació (%)	Primari	Indústria	Energia, aigua i residus	Construcció	Serveis	Sense ocupació anterior
	Barcelona					
30 ab.15/30 ab.14	1,2	-12,7	-16,4	-18,4	-7,7	0,6
31 ds.13/31 ds.12	-8,9	-8,5	-8,6	-10,1	-2,7	0,1
31 ds.12/31 ds.11	13,7	1,2	-3,1	-4,2	5,7	-15,1
	Regió metropolitana					
30 ab.15/30 ab.14	-0,4	-14,6	-14,8	-21,8	-7,6	1,0
31 ds.13/31 ds.12	2,1	-8,0	-6,6	-12,2	-1,2	2,3
28 fb.14/28 fb.13	0,3	-10,2	-6,4	-14,8	-3,3	2,9

L'evolució de l'atur gira al voltant dels llocs de treball majoritàriament temporals que genera el dinàmic i dominant sector terciari. La creació d'ocupació a la indústria i a la construcció no és suficient per explicar la intensitat amb la que es redueix l'atur en aquests sectors.

El descens del nombre d'aturats durant el mes d'abril –gairebé 2.900 a Barcelona i 10.500 al conjunt de la regió metropolità- és majoritàriament imputable a la creació d'ocupació per part del terciari. L'atur originat a la construcció continua sent el que presenta una contracció més intensa, confirmant els indicis de lleu reactivació de l'activitat més malmesa dels darrers sis anys. Pel que fa al sector industrial, inclòs el de subministraments, la

trajectòria de fons continua sent clarament reduccionista. Aquesta notable homogeneïtat perd lluentó com a conseqüència de l'augment sostingut del col•lectiu dels que s'incorporen per primera vegada al mercat laboral o que hi reingressen sense una experiència prèvia de referència.

El gràfic adjunt mostra amb més detall l'homogeneïtat que es detecta en l'heterogeni univers del mercat laboral metropolità i més concretament, en el terciari. Homogeneïtat en quant a signe –tots els sectors sense excepció redueixen el seu nombre d'aturats- però diversitat àmplia en la intensitat de la variació. Senyal de que la recuperació de l'activitat econòmica no arriba encara a tots els sectors productius o hi està impactant amb diferent intensitat.

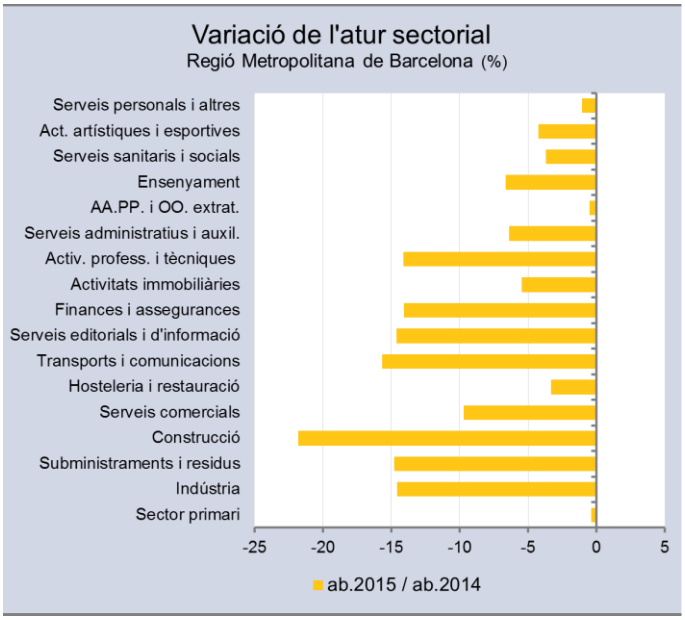

Població estrangera a l'atur registrat

Evolució del nombre d'estrangers a l'atur registrat

	Nombre d'aturats				Estrangers/Total aturats (%)			
Període	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
31 ds.2008	nd	55.707	85.419	410.960	nd	17,7	20,2	13,1
31 ds.2009	22.533	81.804	123.263	566.517	22,3	19,5	21,9	14,4
31 ds.2010	22.907	86.347	131.294	605.838	22,7	20,7	23,3	14,8
31 ds.2011	24.055	93.728	140.564	625.903	22,1	20,6	22,9	14,2
31 mç.2012	24.500	95.453	142.969	655.249	21,6	20,2	22,4	13,8
30 jn.2012	23.291	91.472	132.963	609.498	21,1	19,6	21,6	13,2
30 st.2012	22.614	89.140	130.190	588.069	20,2	18,7	20,6	12,5
31 ds.2012	22.841	90.230	135.825	612.050	20,4	18,8	21,0	12,6
31 mç.2013	23.168	91.689	137.807	624.383	20,1	18,6	20,8	12,4
30 jn.2013	21.165	84.376	123.952	574.239	19,6	18,1	20,1	12,1
30 st.2013	20.730	81.027	119.016	547.616	19,1	17,3	19,2	11,6
31 ds.2013	20.811	81.041	123.724	555.728	19,3	17,5	19,8	11,8
31 mç.2014	20.373	80.432	124.941	580.761	18,9	17,4	20,0	12,1
30 jn. 2014	18.415	73.741	111.030	528.238	18,2	17,2	19,5	11,9
30 st. 2014	17.341	69.763	107.452	509.817	17,2	16,2	18,7	11,5
30 ds. 2014	17.582	70.996	113.327	530.991	17,7	16,8	19,7	11,9
31 mç.2015	17.786	71.769	114.208	538.304	17,8	17,0	20,0	12,1
30 ab.2015	17.249	69.857	110.113	518.769	17,8	17,0	19,9	12,0

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat.

	Nombre d'aturats			
Variació (%)	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
ab.2015/ab.2014	-13,8	-11,8	-9,4	-7,8
ds.2014/ds.2013	-15,5	-12,4	-8,4	-4,5
ds.2013/ds.2012	-8,9	-10,2	-8,9	-9,2

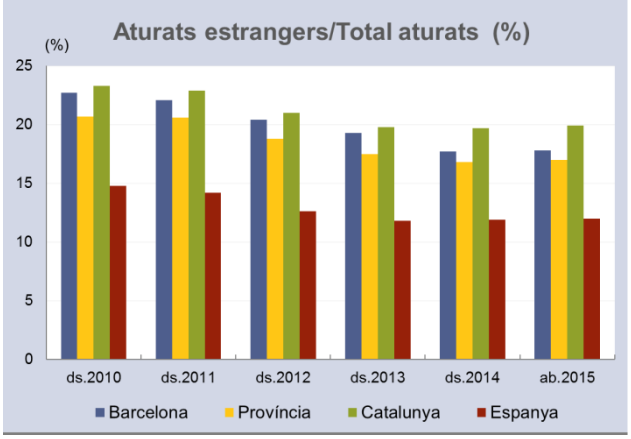

El pes relatiu del nombre d'estrangers sobre el total d'aturats continua a la baixa a Barcelona i s'estabilitza a la resta del país. El descens és especialment intens entre els no comunitaris, el col·lectiu més nombrós.

D'ençà els màxims assolits a cavall entre 2011 i 2012 en termes absoluts i un any abans en termes relatius, la presència d'estrangers als registres de l'atur ha evolucionat a la baixa de manera sostinguda a tots els àmbits territorials considerats. Alhora, les dades dels darrers mesos mostren el que sembla un incipient canvi de tendència a la Catalunya no metropolitana i també a la resta d'Espanya. En aquests àmbits, la reactivació del mercat laboral s'ha traduït en una major contenció del descens de l'atur entre els estrangers. Una evolució fins a cert punt sorprenent atès que les dades d'ocupats afiliats a la Seguretat Social mostren un major dinamisme de l'ocupació d'estrangers a la Catalunya menys urbana que no pas a la regió metropolitana.